

Budget 2017-2020

**Holbæk
Kommune**

Indhold

Indhold	2
Indledning	3
Forord fra borgmesteren	3
Politiske effektmål	4
Budget – fordeling af indtægter og udgifter.....	11
Totaloversigt	12
Indtægter	14
Driftsudgifter	18
Renter	19
Anlægsudgifter	19
Pris- og lønfremskrivning (PL)	20
Finansiering	21
Kassebeholdning	22
Økonomiudvalget.....	24
Politisk organisation	28
Administration	30
Erhverv	33
Udvalget Læring og Trivsel for Børn og Unge.....	35
Skoler	38
Almene dagtilbud	43
Børnespecialområdet	47
Udvalget Uddannelse og Job	53
Skoler – 10. klasse.....	56
Udsatte unge.....	57
Voksenspecialområdet – unge og jobparate.....	60
Uddannelse og beskæftigelse	64
Udvalget Aktiv Hele Livet – Sundhed og Omsorg.....	71
Sundhed	75
Ældre	80
Voksenspecialområdet – uden for arbejdsmarkedet.....	87
Udvalget for Klima og Miljø	93
Miljø og planer.....	95
Ejendomme.....	98
Kommunale veje og trafik	100
Udvalget Kultur, Fritid og Fællesskab	103
Kultur og fritid	104

Indledning

Forord fra borgmesteren

I oktober måned vedtog et flertal i byrådet budgettet for 2017-2020. Det blev et robust budget, men det krævede svære beslutninger.

Holbæk Kommunes udgifter til blandt andre børn, ældre og specialområdet var stigende, og samtidig havde vi en klar opgave med at reducere vores udgifter, så de passede til vores indtægter. Tilsammen betød det en række reduktioner på tværs af kommunen.

Jeg har ingen grund til at lægge skjul på, at det har været svært. Men med til historien hører også, at der blev plads til en række meget vigtige prioriteringer. For eksempel var det et ledende princip i budgetaftalen, at den borgernære service skulle påvirkes så lidt som muligt. Derfor er en stor del af de nødvendige besparelser hentet på administration.

Jeg er samtidig meget glad for, at det har været muligt at afsætte ekstra penge til at fortsætte den forbedring af normeringen på småbørnsområdet, som vi har arbejdet på siden 2015.

Det er også vigtigt at værne om væksten i vores kommune. Vi står i den gunstige position, at vores indbyggertal stiger kraftigt. Det betyder gang i boligsalget. Det giver ekstra aktivitet hos håndværkerne, og det betyder flere, der lægger penge i handelslivet. Den udvikling skal fortsætte, og derfor er der afsat ekstra midler til at skubbe på denne positive udvikling.

Så, selvom vi har truffet nogle hårde beslutninger, må vi som kommune ikke gå i stå. Når vi alle trækker i arbejdstøjet og tager fat, kan vi sammen styrke både vækst og muligheder. Vi har allerede oplevet, at befolkningstallet stiger, at arbejdsløsheden falder og stadig flere turister lægger vejen forbi.

Den udvikling vil vi holde fast i, og det har vi skabt mulighed for med dette års budget. Jeg ønsker dig god fornøjelse med at dykke ned i budgettets detaljer.

Venlig hilsen

Søren Kjærsgaard
Borgmester

Politiske effektmål

Holbæk Kommune ønsker at tilbyde bedst mulig service til borgere og virksomheder, for de penge vi har. Byrådet har besluttet 27 overordnede politiske effektmål, som dækker kommunens seks kerneopgaver. Sammen med byrådets vision skaber de politiske effektmål en fælles retning for Holbæk Kommune og viser værdien af de indsatser, vi sætter i gang.

Når vi følger op på og taler sammen om resultaterne, ser vi i fællesskab på, hvordan vores indsatser virker. Og vi samarbejder om at skabe løsninger, der kan gøre en forskel. Der vil blive fulgt op på de politiske effektmål, der blev vedtaget med budget 2016, i forbindelse med regnskabet for 2016.

De politiske effektmål for 2017 er et skridt på vejen hen imod at koble viden om det, som borgere og virksomheder får ud af vores indsatser, med de penge vi prioriterer og anvender. Vi vil gradvist justere og eventuelt udskifte nogle af de politiske effektmål, så de passer bedst muligt til kerneopgaverne.

Fællesskab

Holbæk Kommune skal have sammenhængskraft og danne fællesskaber for alle. Alle borgere skal have mulighed for at deltage i fællesskaber og bidrage til aktive lokalmiljøer. Kerneopgaven Fællesskab medvirker til, at vi lykkes med de fem andre kerneopgaver og forudsætter samarbejde på tværs.

Under kerneopgaven Fællesskab er der tre politiske målsætninger – beskrevet som tre tværgående temaer:

- 1) **Folkesundhed** handler overordnet om sundhedsindsatser til alle borgere. Omdrejningspunktet er fysisk og mental sundhed. Konkret er der sat fokus på overforbrug af alkohol, fordi et overforbrug har store personlige konsekvenser. Der arbejdes på tidlig opsporing og behandling til borgere med overforbrug af alkohol. Der er også sat fokus på ensomhed, som ligeledes er en central faktor i borgernes samlede sundhed og trivsel. Arbejdet handler om at forebygge ensomhed, så alle føler sig velkomne i fællesskaberne.
- 2) **Kultur og fritid** er en drivkraft for dannelse, fællesskab og vækst. Konkret er der fokus på, at borgerne deltager aktivt i fællesskabet i form af fritids- og foreningslivet. At borgerne deltager aktivt hænger også sammen med temaet folkesundhed, som handler om borgernes sundhed og trivsel og det at føle sig velkommen i et fællesskab.
- 3) **Demokrati og valg** handler om, at vi alle deltager i det demokratiske fællesskab. Her arbejdes der med et stærkt lokaldemokrati og fokus er særligt på at målrette initiativer til udvalgte grupper af borgere, der erfaringsmæssigt har en lav valgdeltagelse.

Politiske effektmål for kerneopgaven Fællesskab

Målsætning	Seneste status	B 2016	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
Folkesundhed: Borgerne opnår bedre sundhed og trivsel ¹						
a) Færre borgere føler sig ensomme og står uden for fællesskaberne	5,7 % ²	5,1 %	4,6 %	3,9 %	3,4 %	3,4 %
b) Færre borgere har et overforbrug af alkohol	7,5 % ²	6,5 %	5,5 %	5,0 %	4,5 %	4,5 %
Kultur og fritid: Flere borgere tager del i fællesskabet og er aktive i fritids- og foreningslivet ³						
a) 0-24 årige	73,0 %	75,9 %	76,9 %	79,0 %	80,0 %	80,0 %
b) 60 år og derover	23,9 %	24,5 %	25,4 %	26,0 %	27,0 %	27,0 %
Demokrati og valg: Flere borgere deltager i valg til byråd, regionsråd, Folketinget og Europaparlamentet						
a) Alle borgere	71,7 % [72,0 %] ⁴	56,0 % [FA] ⁵	73,0 % [KV] ⁶	88,0 % [FV] ⁶	56,0 % [EP] ⁶	-
b) Unge (22-29 år)	52,3 %	40,0 %	51 %	76,0 %	34 %	-
c) Nydanskere (indvandrere)	-	35,0 %	51 %	70,0 %	35 %	-
d) Socialt udsatte (borgere på kontanthjælp)	-	27,0 %	44 %	65,0 %	27 %	-

1) Borgere på 16 år og derover

2) Data er fra 2013

3) For eksempel idrætsforeninger, spejderkorps, religiøse og kulturelle foreninger

4) Tal i den kantede parentes er landsgennemsnit

5) Målet i budget 2016 var sat for valgdeltagelse ved Folkeafstemningen om retsforbehold. Den folkesafstemning blev afholdt i 2015, og resultatet ses i kolonnen "Seneste status"

6) KV: Kommunalvalg; FV: Folketingsvalg (afholdes senest i 2019); EP: Europaparlamentsvalg

Læring og trivsel

Det gode børneliv handler om læring og om trivsel. Læring er grundlaget for, at den enkelte kan klare sig i voksenlivet, og trivsel er en forudsætning for læring. Den overordnede målsætning for Læring og trivsel er at sikre, at børn lærer, så de senere hen kan leve et godt og selvforsørgende liv, samt at de bliver dannet til demokratiske og kompetente samfundsborgere.

Hos Læring og trivsel er der stort fokus på barnets udvikling i hele barndommen. Dvs. fokus på at børnene er undervisningsparate, når de går fra dagpasning til folkeskole og at børnene er uddannelsesparate, når de går fra folkeskole til en ungdomsuddannelse. Hertil er der stort fokus på sammenhængende og forebyggende indsatser, så der kan sættes særligt ind i forhold til børn og forældre i udsatte positioner.

Der er fem politiske målsætninger under kerneopgaven Læring og trivsel. De handler om, at flest mulige børn inkluderes i folkeskolen og trives, samt at de opnår høje faglige resultater, så de senere hen kan gennemføre en ungdomsuddannelse. Derudover fokuserer målsætningen om færre anbringelser på indsatser for, at børn og familier i udsatte positioner trives, udvikles og lærer.

Politiske effektmål for kerneopgaven Læring og trivsel

Målsætning	Seneste status	B 2016	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
Flere børn inkluderes og undervises i en almindelig klasse i folkeskolen	92,7 %	92,8 %	92,9 %	93,0 %	93,1 %	93,1 %
Flere børn trives bedre ¹	3,7 [3,7] ²	3,7	3,8	3,8	3,9	3,9
Flere unge opnår ved folkeskolens 9.-klasseprøve bedre faglige kompetencer og karaktergennemsnittet stiger til landsgennemsnittet ³	6,5 [7,0] ²	> 2015	> 2016	> 2017	≥ landsgennemsnit	≥ landsgennemsnit
Flere unge gennemfører folkeskolens 9.-klasseprøve i dansk og matematik med minimum karakteren 02 og opnår mulighed for at få adgang til en ungdomsuddannelse	87,6 % [91,4 %] ²	> 2015	> 2016	> 2017	≥ landsgennemsnit	≥ landsgennemsnit
Færre 0-15 årige har behov for at blive anbragt uden for hjemmet	120	115	112	109	106	103

1) Den nationale trivselsmåling (elever i 4.-9. klasse)

2) Tal i den kantede parentes er landsgennemsnit

3) Vedrører de bunde prøvfag: dansk, matematik, fysik og engelsk

Uddannelse til alle unge

Målet med kerneopgaven Uddannelse til alle unge er, at alle unge tager en uddannelse. Uddannelse giver den enkelte unge de bedste forudsætninger for beskæftigelse, selvforsørgelse og livskvalitet. Samtidig er borgernes uddannelse vigtig for kommunens fremtidige vækst og velstand, så vi kan sikre kvalificeret arbejdskraft.

Opgaven er at understøtte den unge på vejen henimod at gennemføre en uddannelse. Langt de fleste unge gennemfører en uddannelse uden at have brug for særlig hjælp og støtte fra kommunen. Sådan skal det blive ved med at være. Derfor er der i Uddannelse til alle unge fokus på at skabe gode miljøer og god uddannelsesvejledning for alle unge. Nogle unge har brug for hjælp og støtte for at kunne gennemføre en uddannelse. Her hjælper Uddannelse til alle unge den unge på vej, blandt andet i tæt samarbejde med ungdomsuddannelserne. Ganske få unge kan ikke gennemføre en ordinær ungdomsuddannelse, og dem hjælper vi til at blive mere selvhjulpne og dermed til at få et aktivt liv.

Der er fem politiske målsætninger under to temaer. Det første tema er, at de unge skal opnå en erhvervskompetencegivende uddannelse. Det andet tema er, at de unge bliver mere selvhjulpne. Det vil sige, at flere unge er i uddannelse og derfor modtager uddannelsesstøtte (SU) i stedet for at have behov for uddannelseshjælp (kontanthjælp). Det vil også sige, at færre unge har behov for at blive anbragt.

Politiske effektmål for kerneopgaven Uddannelse til alle unge

Målsætning	Seneste status	B 2016	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
Flere i den erhvervsaktive alder har en erhvervskompetencegivende uddannelse	59,7 %	60,3 %	60,2 %	60,3 %	60,4 %	60,5 %
Andelen af 25-29 årige, der ikke har en uddannelse ud over folkeskoleniveau, falder	26,0 %	27,0 %	25,5 %	25,0 %	24,5 %	24,0 %
Flere unge har 5 år efter 9. klasse gennemført en ungdomsuddannelse	69,2 %	68,5 %	71,0 %	72,0 %	73,0 %	74,0 %
Andelen af 18-29 årige, der har behov for at modtage uddannelseshjælp, falder ¹	6,4 %	5,7 %	5,7 %	5,1 %	4,6 %	4,2 %
Antallet af unge, der har behov for anbringelse/botilbud, falder ²						
a) 15-17 årige	61	61	59	57	56	55
b) 18-29 årige	43	44	41	39	38	37

1) Uddannelseshjælp er kontanthjælp på SU-sats til unge under 30 år

2) Foranstaltninger i henhold til Lov om Social Service §§ 52 og 107

Alle kan bidrage

Den overordnede målsætning for Alle kan bidrage er, at alle kan bidrage på arbejdsmarkedet eller til fællesskabet Holbæk Kommune.

Der er seks politiske målsætninger under kerneopgaven Alle kan bidrage.

Samlet set er ambitionen, at flere borgere i den arbejdsdygtige alder er i beskæftigelse. De politiske målsætninger er dernæst delt op i fire målgrupper, som alle kan bidrage på forskellig vis afhængig af deres arbejdsevne: "jobparate" ledige, "langtidssyge" borgere, borgere med "andre problemer end ledighed" og borgere med "nedsat arbejdsevne". Disse fire målgrupper udgør samtidig hovedsporene for kerneområdet indsats.

Hertil understøtter virksomhederne også, at flere borgere kan bidrage på arbejdsmarkedet. Holbæk Kommune har indgået et samarbejde med erhvervslivet om, at flere virksomheder har borgere i virksomhedsrettede tilbud.

Politiske effektmål for kerneopgaven Alle kan bidrage

Målsætning	Seneste status	B 2016	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
74 % af de 16-66 årige er i beskæftigelse	69,9 % ¹	71,0 %	72,0 %	73,0 %	74,0 %	74,0 %
Andelen af "jobparate" ledige skal være lavere end gennemsnittet for klyngen ²						
"Jobparate" forsikrede ledige	2,7 % ³ [3,3 %] ⁴	< klynge-gennem-snit	< klynge-gennem-snit	< klynge-gennem-snit	< klynge-gennem-snit	< klynge-gennem-snit
"Jobparate" kontanthjælpsmodtagere	1,1 % [1,2 %]	< klynge-gennem-snit	< klynge-gennem-snit	< klynge-gennem-snit	< klynge-gennem-snit	< klynge-gennem-snit
Andelen af "langtidssyge" borgere skal være lavere end gennemsnittet for klyngen ¹						
Modtagere af sygedagpenge	2,7 % [2,7 %]	< klynge-gennem-snit	< klynge-gennem-snit	< klynge-gennem-snit	< klynge-gennem-snit	< klynge-gennem-snit
Borgere i jobafklaringsforløb	0,3 % [0,6 %]	< klynge-gennem-snit	< klynge-gennem-snit	< klynge-gennem-snit	< klynge-gennem-snit	< klynge-gennem-snit
Andelen af borgere med "andre problemer end ledighed" skal være lavere end gennemsnittet for klyngen ¹						

"Aktivitetsparate" kontanthjælpsmodtagere	3,3 % [3,2 %]	= klynge- gennem- snit	< klynge- gennem- snit	< klynge- gennem- snit	< klynge- gennem- snit	< klynge- gennem- snit
Borgere i ressourceforløb	0,7 % [0,6 %]	= klynge- gennem- snit	< klynge- gennem- snit	< klynge- gennem- snit	< klynge- gennem- snit	< klynge- gennem- snit
Mindst 80 % af borgere med "nedsat arbejdsevne" er i beskæftigelse	74,9 %	82,0 %	80,0 %	80,0 %	80,0 %	80,0 %
70 % af virksomhederne deltager aktivt i fællesskabet og har borgere i virksomhedsbaserede tilbud ⁵	43,7 %	55,0 %	60,0 %	65,0 %	70,0 %	70,0 %

1) Data er fra 2013

2) Klynge omfatter kommuner og jobcentre, der kan siges at have samme ramme/strukturelle vilkår

3) Data er senest tilgængelige tal pr. 9. juni 2016

4) Tal i den kantede parentes er gennemsnit for klyngen

5) Virksomhedsbaserede tilbud dækker blandt andet over borgere i virksomhedspraktik, løntilskud og jobrotation

Aktiv hele livet

Den overordnede målsætning for Aktiv hele livet er, at borgerne lever et så aktivt og selvstændigt liv som muligt. Dette gælder uanset hvilket funktionsniveau man som borger har.

Der er fem politiske målsætninger under kerneopgaven Aktiv hele livet, hvor omdrejningspunktet for målsætningerne er selvhjulpnehed, rehabilitering og brugertilfredshed.

Det handler om, at flest mulige borgere er selvhjulpne, så de ikke har behov for at modtage hjælp. Det betyder fokus på forebyggelse og rehabilitering, så borgerne kan blive ved med at leve et selvstændigt liv.

Det handler også om, at indsatsen er tilstrækkelig for de forskellige grupper af borgere, der har behov for hjælp. Det betyder, at vi vil fokusere på, at borgerne oplever at få en tilfredsstillende hjælp såvel i eget hjem som på et bosted.

Og endelig handler det om at sætte særligt fokus på, at borgerne ikke bliver genindlagt, efter de er udskrevet fra sygehuset. For at forebygge genindlæggelser, er der fokus på at møde borgerne hurtigt efter udskrivning. Hertil er der mulighed for ophold på plejehotel i tilfælde, hvor det er særligt påkrævet.

Politiske effektmål for kerneopgaven Aktiv hele livet

Målsætning	Seneste status	B 2016	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
Ingen stigning i andelen af borgere under 65 år, der har behov for at modtage hjemmepleje	0,63 ¹ %	0,83 %	0,83 %	0,83 %	0,83 %	0,83 %
Mindst 85 % af de +65 årige borgere er selvhjulpne og har ikke behov for at modtage hjemmepleje	85,91 %	85,2 %	85,5 %	85,8 %	86,2 %	86,2 %
Mindst 70 % af de borgere, der modtager hjemmepleje, er tilfredse med den hjælp de får	70,0 % ²	-	71,0 %	-	72,0 %	-

Mindst 70 % af borgere med handicap, der bor på kommunens bosteder, er tilfredse med den hjælp de får	-	3	-	+ 1 %	-	+ 1 %
Færre af de +65 årige borgere genindlægges på sygehuset efter udskrivning (antal genindlæggelser pr. 1.000 borgere)	59 [41] ⁴	41,4	58	57	56	55

1) Der er usikkerhed om opgørelsens sammenlignelighed med opgørelsen fra 2015

2) Data er fra 2013. Tilfredshedsundersøgelsen gennemføres hvert andet år

3) Første undersøgelse forventes gennemført i 2016 og herefter hvert andet år

4) Tal i den kantede parentes er landsgennemsnit

Vækst og bæredygtighed

Vækst, erhvervsudvikling og bosætning er en forudsætning for, at vi kan bevare en kommune med et rimeligt serviceniveau, hvor der er godt at bo og leve. Derudover er naturen, miljøet og klimaet, samt kulturhistorien også vores fælles ansvar, samt kommunens ejendomme og infrastruktur.

Der er tre politiske målsætninger under kerneopgaven Vækst og bæredygtighed.

Med de politiske effektmål er der fokus på at skabe vækst i Holbæk Kommune. Vi har en ambition om at skabe flere arbejdspladser og om at øge indbyggertallet. Derudover sætter vi fokus på miljøet. Det vil sige, at vi som kommune skal være mere energieffektive, så vi kan mindske udledningen af CO₂. Indsatserne er baseret på at være i dialog, lave partnerskaber og samarbejde med forskellige aktører.

Politiske effektmål for kerneopgaven Vækst og bæredygtighed

Målsætning	Seneste status	B 2016	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
Der skabes 150 flere arbejdspladser	28.515 ¹	28.553	28.591	28.626	28.665	28.703
Indbyggertallet stiger til mindst 72.200	69.972	69.800	71.200	71.600	71.900	72.200
CO2 udledningen fra kommunale bygninger, drift og transport falder med mindst 3 % om året	12.114 ²	11.751	11.200	10.800	10.400	10.000

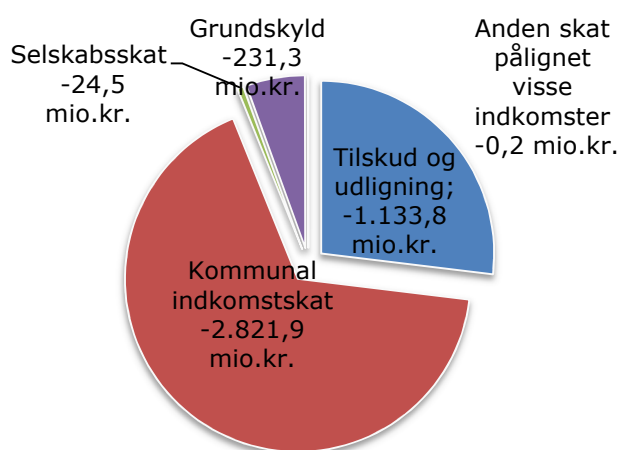
1) Data er fra 2013

2) Data er fra 2014

Budget - fordeling af indtægter og udgifter

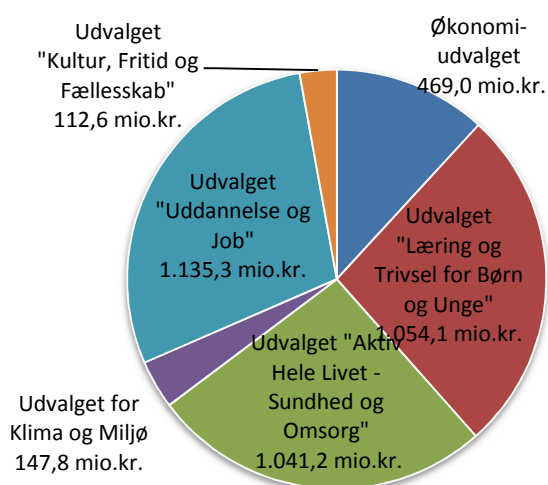
Holbæk Kommunes samlede indtægter forventes i 2017 at være godt 4,2 mia. kr. Langt størstedelen af indtægterne kommer fra borgerne i form af indkomstskat. En anden stor kilde til indtægter er tilskud og udligning fra staten (jf. nedenstående figur)

Fordeling af indtægter (2017 priser, mio. kr.)

Holbæk Kommune har udgifter for 4,2 mia. kr. 94 pct. af de samlede udgifter, eller knap 4 mia. kr. er driftsudgifter (jf. nedenstående figur). De sidste 6 pct. er udgifter til renter og anlæg. Nedenstående figur viser, hvordan driftsudgifterne fordeler sig på kommunens stående udvalg.

Driftsudgifter, netto, fordelt på udvalg (2017 priser, mio. kr.)

Totaloversigt

Totaloversigten viser udgifter og indtægter for budgettet i 2017 og for overslagsårene 2018, 2019 og 2020.

I det følgende beskrives Holbæk Kommunes samlede udgifter og indtægter i den rækkefølge, som de er præstenteret i totaloversigten. Læs evt. "Læsevejledningen totaloversigten og budgettet" for en nærmere forklaring.

Totaloversigt

DEL II Generelle bemærkninger

	Emne	R 2015 ²	B 2016	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
		----- i mio. kr. -----					
		lb. priser ³	lb. priser	2017pl ⁴	2017pl	2017pl	2017pl
1	INDTÆGTER I ALT	-4.053,5	-4.178,2	-4.211,7	-4.212,0	-4.298,5	-4.384,5
	Skatter	-2.930,7	-3.018,2	-3.077,9	-3.153,0	-3.254,0	-3.357,0
	Tilskud og udligning	-1.122,8	-1.160,0	-1.133,8	-1.059,0	-1.044,5	-1.027,5
2	DRIFTSUDGIFTER I ALT	3.991,2	3.967,5	3.960,0	3.870,9	3.879,0	3.882,8
	Økonomiudvalget	421,8	457,7	469,0	451,2	450,7	451,2
	Udvalget Læring og Trivsel for Børn og Unge	1.216,0	1.058,5	1.054,1	1.025,4	1.019,8	1.019,9
	Udvalget Aktiv Hele Livet - Sundhed og Omsorg	1.233,5	972,4	1.041,2	1.029,3	1.039,2	1.039,0
	Udvalget for Klima og Miljø	135,7	155,4	147,8	136,9	136,9	136,8
	Udvalget Uddannelse og Job	868,6	1.193,3	1.135,3	1.116,4	1.110,7	1.109,4
	Udvalget Kultur, Fritid og Fællesskab	115,6	130,3	112,6	111,6	121,7	126,6
3	RENTER M.V.	8,9	17,4	16,2	15,8	15,7	13,8
4=1+2+3	Resultat af primære drift	-53,4	-193,3	-235,5	-325,4	-403,8	-487,9
5	ANLÆGSUDGIFTER I ALT	169,1	183,9	134,7	169,5	126,3	136,2
	Økonomiudvalget	45,3	37,8	19,0	69,7	50,0	50,0
	Udvalget Læring og Trivsel for Børn og Unge	39,5	38,0	2,0	19,0	49,5	59,0
	Udvalget Aktiv Hele Livet - Sundhed og Omsorg	65,3	24,6	5,8	1,0	1,0	14,7
	Udvalget for Klima og Miljø	23,4	25,0	19,5	13,4	14,3	11,5
	Udvalget Kultur, Fritid og Fællesskab	19,4	58,5	88,4	66,4	11,5	1,0
	Byggemodning	8,8	0,0	2,2	0,0	0,0	0,0
	Køb og salg af grunde og bygninger	-32,6	0,0	-2,2	0,0	0,0	0,0
6	FORSYNING I ALT	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
	Drift og anlæg for affaldsområdet	0,9	-4,3	-7,2	-7,2	-7,2	-7,2
	Mellemværende for affaldsområdet	-0,9	4,2	7,2	7,2	7,2	7,2

7	Pris- og lønregulering (PL)	0,0	0,0	0,0	81,8	164,1	249,8
8=4+5 +6+7	Resultat	115,7	-9,5	-100,8	-74,1	-113,3	-101,8
	FINANSIERING I ALT	27,4	100,6	109,3	85,5	41,8	39,9
9	Optagelse af lån	-76,5	-30,0	-31,0	-25,0	-25,0	-25,0
10	Afdrag på lån	58,4	118,7	61,0	61,6	63,9	65,7
11	Finansforskydninger	45,5	12,0	79,3	48,9	2,9	-0,8
12=9+ 10+11	Resultat i alt (over-/underskud)	143,1	91,1	8,5	11,4	-71,6	-61,9
13=÷1 2	Ændring af kassebeholdning¹	-143,1	-91,1	-8,5	-11,4	71,6	61,9

1) Forøgelse (+) / forbrug (-)

2) På grund af ny politisk udvalgsstruktur fra 2016 og frem kan der være større afvigelser mellem Regnskab 2015 og de følgende år

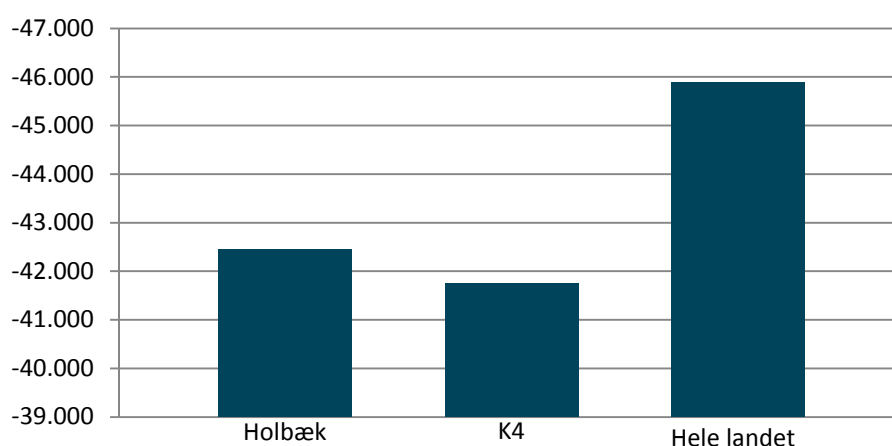
3) lb. priser betyder løbende priser

4) pl. betyder pris- og lønfremskrivning (et skøn over udviklingen i priser og lønninger)

Indtægter

Indtægter består af: skatter samt tilskud og udligning. I nedenstående figur bliver skatterne pr. indbygger i Holbæk Kommune sammenlignet med K4-kommunerne (Holbæk, Næstved, Slagelse og Køge) og med gennemsnittet på landsplan. Holbæk Kommune har skatteindtægter på omtrent 42.500 kr. pr. indbygger og derved lidt flere skatteindtægter end K4-kommunerne, men markant færre end gennemsnittet på landsplan på 45.900 kr. pr. indbygger.

Sammenligning af skatter pr. indbygger (data fra 2015)

Kilde: www.statistikbanken.dk/REGK31 & FOLK1

Skatter

Indkomstskat

Indkomstskat er skat af den personlige indkomst. Indkomstskatterne er beregnet på baggrund af udskrivningsgrundlaget, som viser den indkomst vi forventer, at borgerne får i budgetåret.

I Holbæk Kommune anvendes det selvbudgetterede udskrivningsgrundlag i 2017. For 2017 budgetterer kommunen med et udskrivningsgrundlag på 11.253 mio. kr., hvilket giver en skatteindtægt på 2.824,4 mio. kr. ved en skatteprocent på 25,1.

Udskrivningsgrundlaget for overslagsårene 2018, 2019 og 2020 er beregnet på baggrund af de faktiske skatteindtægter i 2015. Skatteindtægterne er fremskrevet med KLs skøn over den forventede vækst i udskrivningsgrundlaget.

Indtægterne fra indkomstskatten bliver reduceret af det skrå skatteloft. I 2017 reduceres indkomstskatten med 2,5 mio. kr. I 2018 og 2019 reduceres den med 2,6 mio. kr. og i 2020 reduceres indkomstskatten med 2,7 mio. kr.

Selskabsskat

Selskabsskat er den skat selskaberne, der hører hjemme i Holbæk Kommune, betaler. Det er ikke kommunen selv, der beregner skatten, men staten. I 2017 modtager Holbæk Kommune 24,5 mio. kr.

Grundskyld

Grundskyld er det vi kender som "ejendomsskat". Der betales grundskyld på grundens værdi afhængig af om den bruges til bolig eller erhverv, eller er landsbrugsjord eller skov.

Den afgiftspligtige grundskyld på ejendomme (bolig/erhverv) er skønnet til 9.202 mio. kr. og til 1.895 mio. kr. på land/skov.

Skatter

	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017 priser, mio. kr. -----			
Indkomstskat	-2.821,9	-2.887,7	-2.979,6	-3.068,7
Selskabsskat	-24,5	-24,5	-24,5	-24,5
Anden skat pålignet visse indkomster	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Grundskyld	-231,3	-240,5	-249,7	-263,6
I alt	-3.078,4	-3.153,4	-3.254,4	-3.357,5

Tilskud og udligning

Tilskud og udligning udgør et sammenhængende system, hvor der dels omfordeles penge imellem kommunerne og dels overføres penge fra staten til kommunerne.

Tilskud

Tilskud er den finansiering, som kommunerne ikke selv står for. Det er penge, som kommer fra staten.

Udligning

Udligning er omfordeling af penge mellem kommunerne. Udligning sigter mod at jævne de forskelle i kommunernes økonomiske muligheder, som skyldes forskelle i skattegrundlag, forskelle i alderssammensætning og forskelle i den sociale struktur.

Tilskud og udligning

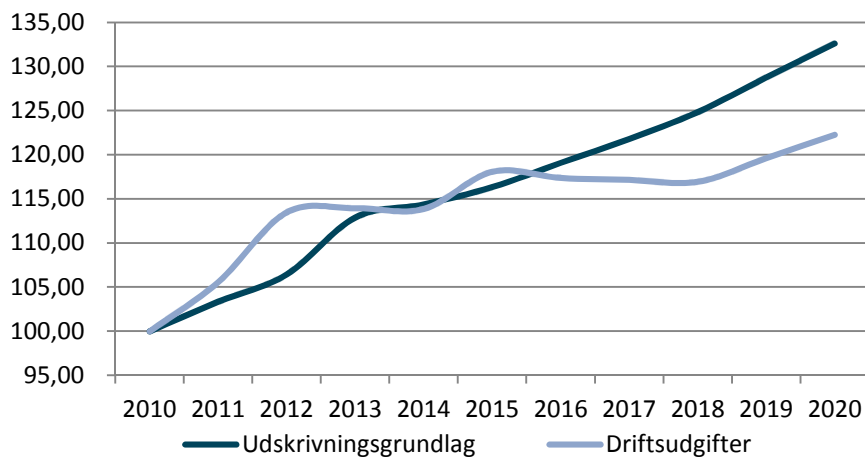
	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017 priser, mio. kr. -----			
Udligning og generelle tilskud	-958,8	-927,9	-913,0	-895,6
Udligning og tilskud vedr. udlændinge	8,9	8,6	8,5	8,5
Kommunale bidrag til regionerne	9,2	9,4	9,6	9,8
Særlige tilskud	-190,6	-149,8	-150,3	-150,9
Refusion af købsmoms	0,7	0,7	0,7	0,7
Tilskud til fjernelse af dækningsafgift	-3,1	0,0	0,0	0,0
I alt	-1.133,8	-1.059,0	-1.044,5	-1.027,5

Fremtidens fundament for indtægterne

Nedenstående figur viser udviklingen i udskrivningsgrundlag og driftsudgifter fra 2010 til 2020. I perioden 2010-2012 steg driftsudgifterne mere end udskrivningsgrundlaget. I 2013/2014 fik kommunen tæmmet væksten i driftsudgifterne, så de matchede væksten i udskrivningsgrundlaget. I 2015 overhalede væksten i driftsudgifterne igen udskrivningsgrundlaget.

I budget 2016 vender udviklingen og udskrivningsgrundlaget forventes at stige mere end driftsudgifterne. Denne udvikling skyldes dels, at Holbæk Kommune har haft en befolkningstilvækst i de senere år, der på sigt bidrager positivt til at øge udskrivningsgrundlaget. Dels har kommunen arbejdet for at reducere driftsudgifterne gennem omstillinger med blandt andet Holbæk i Fællesskab og senest reduktioner i budget 2017-2020.

Udviklingen i udskrivningsgrundlag og driftsudgifter, løbende priser (indeks 2010=100)

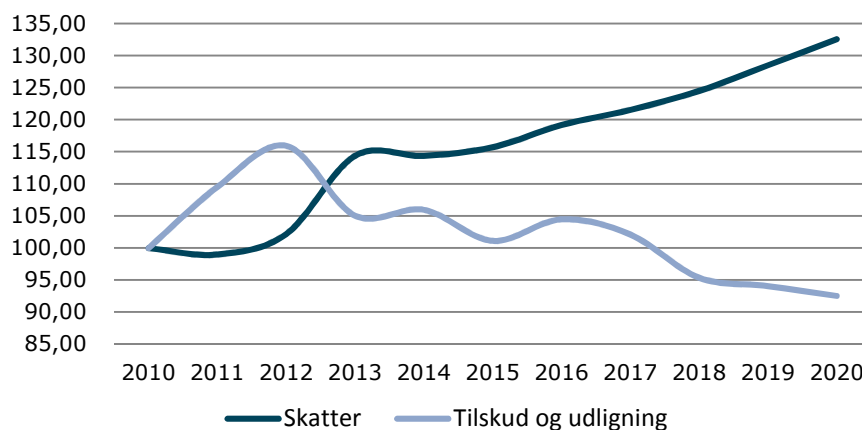
Kilde: Holbæk Kommune

Indtægterne kommer ikke kun via indkomstskatter. En del stammer fra tilskud og udligning. I de senere år er tilskud og udligning faldet, mens skatteindtægterne er steget en smule.

Reglerne for tilskud og udligning betyder, at jo mere kommunen får i indkomstskat, des mindre får den i tilskud og udligning. På grund af befolkningstilvæksten vil skatteindtægterne i Holbæk Kommune fortsat

vokse og dermed vil tilskud og udligning også fortsat falde. Men som det fremgår af tabellen, falder det ikke i samme omfang som skatteindtægterne stiger.

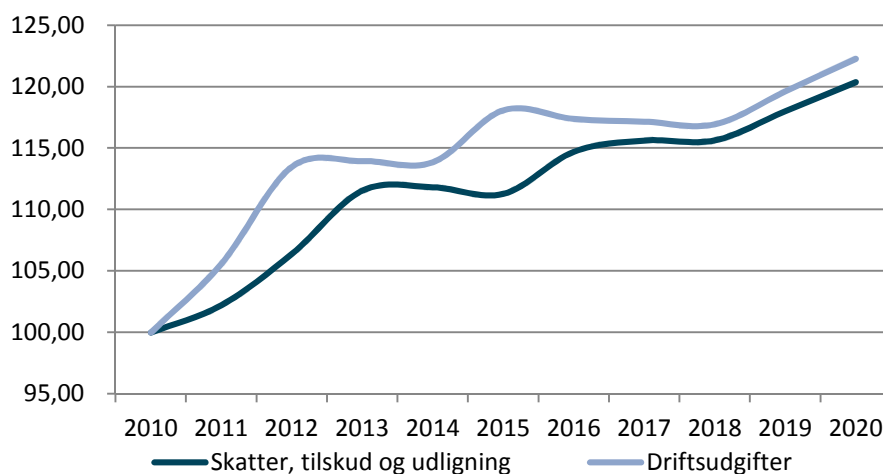
Udviklingen i skatter, tilskud og udligning, løbende priser (indeks 2010=100)

Kilde: Holbæk Kommune

Figuren nedenfor viser, at kommunens samlede indtægter og driftsudgifter svinger relativt meget i perioden fra 2010 til 2020. I 2017 og frem er der budgetteret med, at indtægter og driftsudgifter vokser med omtrent samme vækstrate.

Udviklingen i skatter, tilskud og udligning og driftsudgifter, løbende priser (indeks 2010=100)

Kilde: Holbæk Kommune

Driftsudgifter

Driftsudgifter er udgifter til drift af institutioner og udførelse af service for borgere og virksomheder.

Forudsætninger

Når budgettet udarbejdes, tages der højde for en række faktorer, så vi giver bedst mulige skøn over næste års budget, samt budgetterne for overslagsårene.

- Pris- og lønfremskrivning (jf. nedenstående kapitel)
- Pris x mængde
- Befolkningsprognose
- Ny lovgivning
- Politiske beslutninger

Pris x mængde

I et ønske om at stramme styringen af økonomi og aktiviteter, er budgettet de fleste steder bygget op omkring pris x mængde. Dette betyder, at vi beregner en pris pr. enhed, for eksempel prisen pr. elev i folkeskolen.

Når pris x mængde findes, foregår der et stort arbejde med at kortlægge antallet af ydelser på forskellige områder og beregne en gennemsnitspris. På nogle områder – skoler, daginstitutioner og ældreområdet – bruges kommunens befolkningsprognose til at fastsætte mængden.

Befolkningsprognose

Befolkningsprognosen viser, hvordan vi forventer befolkningen udvikler sig fordelt på alder og antal.

Samlet set bliver vi flere borgere i Holbæk Kommune. Andelen af personer over 68 år stiger fra 15,7 pct. i 2016 til 17,4 pct. frem til 2020, mens antallet af personer yngre end 67 år tilsvarende falder. Andelen af personer i den arbejdsdygtige alder falder en smule, men er stort set uændret i perioden 2016 til 2020.

Befolkningsudviklingen (i % af i alt)

Alder	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
0-5 år	6,7 %	6,4 %	6,0 %	5,9 %	5,9 %	5,9 %	5,9 %	6,0 %
6-16 år	14,4 %	14,4 %	14,4 %	14,3 %	14,2 %	14,1 %	13,8 %	13,6 %
17-67 år	65,3 %	64,9 %	64,4 %	64,1 %	63,8 %	63,5 %	63,3 %	63,1 %
68-79¹ år	9,7 %	10,4 %	11,1 %	11,6 %	11,9 %	12,2 %	12,5 %	12,8 %
80+ år	3,9 %	4,0 %	4,1 %	4,1 %	4,2 %	4,3 %	4,5 %	4,6 %
I alt (antal pers.)	69.263	69.016	69.035	69.972	70.677	71.188	71.555	71.810

Kilde: Fra 2013-2016: statistikbanken.dk, fra 2017 og frem: Holbæk Kommunes befolkningsprognose

1) Pensionsalderen er 68 år, hvis du er født 1963 eller senere

Ny lovgivning

Lovgivningen er det fundament vi arbejder ud fra og som fortæller, hvad vi må og hvad vi skal. Implikationer af ny lovgivning er indarbejdet i budgettet på de områder, hvor ny lovgivning er med til at påvirke udgifterne.

Politiske beslutninger

Byrådet beslutter, hvordan ressourcerne prioriteres og derved, hvordan budgettet bliver anvendt.

Byrådet fastsætter serviceniveauerne og aktiviteterne. For eksempel om vi skal have flere dansktimer i folkeskolen, eller hvor mange timers hjemmehjælp de ældre skal have.

I forbindelse med vedtagelsen af budgettet har byrådets partier mulighed for at fremsætte ændringsforslag og på den måde påvirke budgettet.

Renter

Holbæk Kommune har udgifter til renter, fordi vi igennem tiden har finansieret anlægsudgifter via lånoptagelse. Derudover har vi renteindtægter, som hovedsageligt stammer fra indestående i banken.

Pr. 1. januar 2016 var gælden 1.010,1 mio. kr. (ekskl. ældreboliger).

Renter

	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017 priser, mio. kr. -----			
Renteudgifter	21,1	20,7	20,7	18,9
Renteindtægter	-4,9	-5,0	-5,0	-5,1
I alt	16,2	15,8	15,7	13,8

Anlægsudgifter

Udgifter til anlæg er investering i nybyggeri og renoveringsarbejde. Det kan for eksempel være opførelse af en børnehave, istandsættelse af seminariet, køb af en færge eller renovering af en bro. Almindelig vedligeholdelse er "driftsudgifter".

Anlægsudgifter fordelt på udvalgsområde

	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017 priser, mio. kr. -----			
Økonomiudvalg	19,0	69,7	50,0	50,0
Energirenoveringspulje	10,0	10,0	10,0	10,0
Renoveringspulje	9,0	59,7	40,0	40,0
Byggemodning	2,2			
Salg af grunde	-2,2			
Udvalget Læring og Trivsel	2,0	19,0	49,5	59,0
Fornyelse af legepladser, daginstitutioner og skoler	2,0	2,0	2,0	0,0
Børnehus Holbæk	0,0	0,0	5,0	31,0
Børnehus Mørkøv	0,0	2,0	20,5	0,0
Børnehus Svinninge	0,0	0,0	2,0	25,0
Børnehus Knabstrup (2 mio. kr. i 2017 finansieres af overførte midler fra 2016)	0,0	10,0	0,0	0,0
Udvidelse af Sofielundskolen, Bjergmarken	0,0	5,0	20,0	0,0
Parkeringsplads Kildedamsskolen, afd. Tølløse	0,0	0,0	0,0	3,0

Udvalget Aktiv Hele Livet	5,8	1,0	1,0	14,7
Boligstrategi (projektomkostninger)	4,3	1,0	1,0	0,0
Helhedsplan - Bo & Service (Søbæk Have)	0,0	0,0	0,0	14,7
Stenhusbakken – Plejehotel	1,5	0,0	0,0	0,0
Udvalget for Klima og Miljø	19,5	13,4	14,3	11,5
Veje - anlæg (pulje)	1,5	3,0	3,0	3,0
Trafikforanstaltninger	7,2	2,0	2,0	2,0
Klimatilpasningsplaner	1,0	1,0	1,0	1,0
Kortlægning af dræn	0,0	0,0	1,0	0,0
Ahlgade – Brolægning	1,0	0,8	0,7	0,0
Broer (bygværker) – pulje	5,5	5,5	5,5	5,5
Tilgængelighed - bustoppesteder m.v.	1,1	1,1	1,1	0,0
Udvikling af Holbæk Havn	2,2	0,0	0,0	0,0
Udvalget for Kultur, Fritid og Fællesskab	21,1	12,6	11,5	1,0
Renovering af eksisterende idrætsfaciliteter uden for Holbæk by	5,0	5,0	5,0	0,0
Kundby boldbane	1,0	0,0	0,0	0,0
Tuse Hallen	0,5	0,0	0,0	0,0
Jyderup Hallen	2,5	0,0	0,0	0,0
Holbæk Museumsbygning, renovering	0,5	0,5	0,5	0,0
Brorfelde	1,5	1,0	1,0	1,0
Vandkulturhus og udviklingsinitiativer for Holbæk Havn	10,1	6,1	5,0	0,0
Legeplads - Orø (0,2 mio. kr. i 2017 finansieres af pulje under Læring og Trivsel)	0,0	0,0	0,0	0,0
Holbæk Sportsby	67,3	53,8	0,0	0,0
Anlæg i alt	134,7	169,5	126,3	136,2

Pris- og lønfremskrivning (PL)

PL er et skøn over udviklingen i priser og lønninger. Når vi adskiller stigning i priser og lønninger fra resten af budgettet, er det for at kunne identificere om en given stigning i udgifterne skyldes ændringer i mængden og/eller i service/ydelse, eller om stigningen blot er et udtryk for generelle pris- og lønændringer.

KL (Kommunernes Landsforening) skønner over vækst i priser og lønninger på forskellige områder. Holbæk Kommune har med budget 2017-2020 valgt kun at fremskrive lønnen. I forbindelse med budgetvedtagelsen blev det besluttet, at den del af budgettet som omhandler alle indkøb af varer og tjenesteydelser, ikke skulle fremskrives.

Pris- og lønfremskrivning

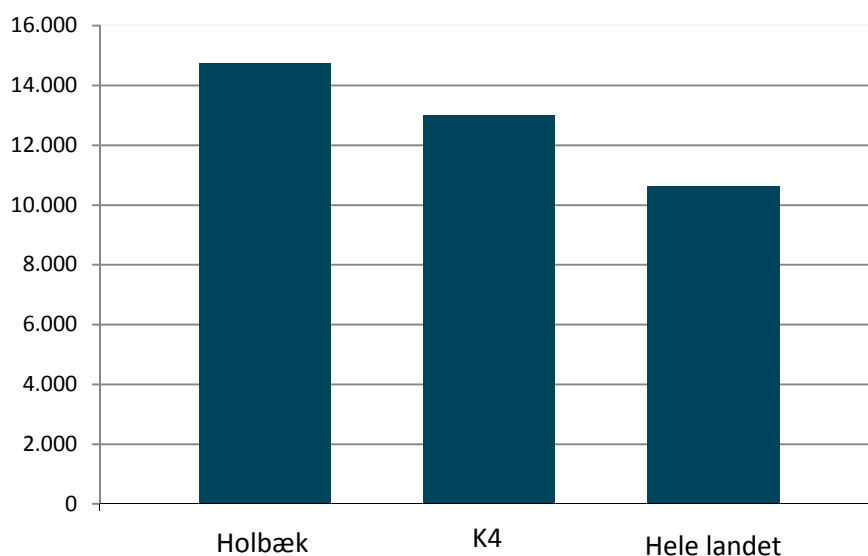
	2015-2016	2016-2017
	----- i % -----	
Løn	1,61	2,16
Brændstof	-1,92	0,00
Øvrige varer og anskaffelser	-0,32	0,00
Entreprenør og håndværkerydelser	1,49	0,00
Øvrige tjenesteydelser	1,85	0,00
Samlet	1,22	

Kilde: KL

Finansiering

Man opdeler finansiering i: optagelse af lån, afdrag på lån og finansforskydninger.

Nedenstående figur sammenligner Holbæk Kommunes langfristede gæld pr. borger med K4-kommunerne (Holbæk, Næstved, Slagelse og Køge) og gennemsnittet på landsplan. I Holbæk Kommune er den gennemsnitlige gæld knap 14.800 kr. pr. indbygger. Vi har således højere gæld pr. indbygger end K4-kommunerne og gennemsnittet på landsplan.

Sammenligning af langfristet gæld pr. indbygger. 2015¹

Kilde: www.statistikbanken.dk/REGK4 & FOLK1

1) Gælden er eksklusiv "Langfristet gæld vedr. ældreboliger"

Optagelse af lån / afdrag på lån

Som hovedregel kan kommunerne ikke optage lån uden tilladelse fra Social- og Indenrigsministeriet. Der er dog visse undtagelser. For eksempel hvis man låner til energibesparende foranstaltninger.

Når vi har optaget lån, nedbringer vi gælden igen ved løbende afdrag. Nedenstående tabel viser, hvilke lån kommunen har modtaget dispensation på.

Optagelse af lån

	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i mio. kr. -----			
Lånepulje til lav likviditet	-21,0			
Ordinær lånepulje		-15,0	-15,0	-15,0
Investeringer med effektiviseringspotentiale				
Energibesparende foranstaltninger	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
I alt	-31,0	-25,0	-25,0	-25,0

Nedenstående tabel viser udviklingen i den langfristede gæld ekskl. ældreboliger.

Langfristet gæld¹

	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i mio. kr. -----			
I alt	960	910	860	840

1) Langfristet gæld ekskl. ældreboliger

Finansforskydninger

Finansforskydninger er ændringer i vores midlertidige mellemværende – tilgodehavender, udestående/kortfristet gæld – med private og offentlige institutioner, både det mellemværende vi har med andre, men også det mellemværende andre har med os. Derudover indgår også forventning om indskud i landsbyggefonden i finansforskydningerne.

Indskud i landsbyggefonden

	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i mio. kr. -----			
I alt	20,2	8,0	8,0	8,0

Kassebeholdning

Ændring af kassebeholdningen er det beløb, som vi samlet set har lagt i kassen eller har trukket op af kassen, når et år er gået. Ændringen udtrykker, om vi har haft overskud eller underskud.

Ved udgangen af 2017 forventes der at være et underskud på ca. 127,5 mio. kr. Dette underskud øges med 11,4 mio. kr. i 2018. I 2019 og 2020 lægges der til gengæld penge i kassen, således at der forventes et underskud på -5,4 mio. kr. ved udgangen af 2020.

Forventet kassebeholdning

	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i mio. kr. -----			
Kassebeholdning primo året	-119,0	-127,5	-138,9	-67,3
Ændring af kassebeholdning ¹	-8,5	-11,4	71,6	61,9
Kassebeholdning ultimo året	-127,5	-138,9	-67,3	-5,4

1) Forøgelse (+) / forbrug (-)

365-dages likviditet

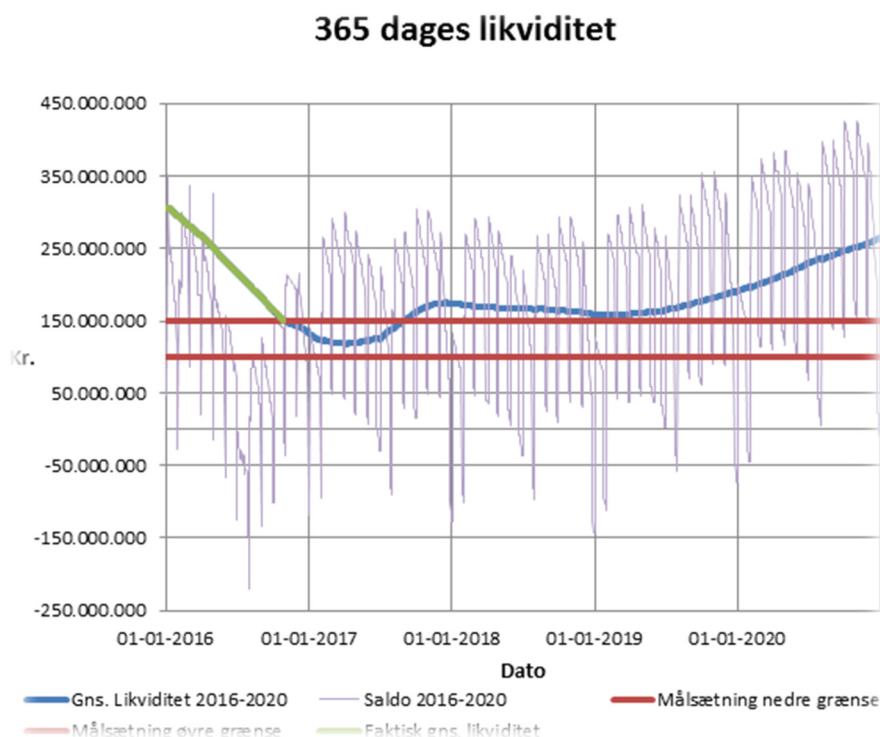
Kassebeholdningen er de penge Holbæk Kommune har liggende i kassen. Henover året falder udgifter og indtægter på forskellige tidspunkter. Det betyder, at kommunens kassebeholdning en gang imellem er negativ.

For at sikre at vi har en sund økonomi, har byrådet besluttet, at kassebeholdningen i gennemsnit – over de seneste 365 dage – skal være på 1.500-2.000 kr. pr. borger, svarende til 100-150 mio. kr.

I 2017 er der budgetteret med, at gennemsnitslikviditeten ligger i spændet imellem 100-150 mio. kr. I 2018 og 2019 forventes gennemsnitslikviditeten at være omkring 150 mio.kr. og i løbet af 2020 forventes den at stige til omkring 250 mio.kr.

Figuren nedenfor viser også, at i takt med at gennemsnitslikviditeten stiger, ses et faldende antal dage, hvor kassebeholdningen er negativ.

365 dages likviditet

Økonomiudvalget

Økonomiudvalget omfatter mange forskellige aktiviteter, for eksempel byrådet, kommunens administration og bygninger, samt erhvervsservice.

Politisk organisation

Omfatter udgifter til aflønning af og mødeudgifter til byrådets medlemmer, tilskud til politiske partier, udgifter til kommissioner, råd og nævn – herunder lokalfora – samt udgifter til afholdelse af valg.

Administration

Omfatter udgifter til administrationsbygninger, administrativt personale både i forhold til borgerrettede aktiviteter og den administrative drift af kommunen, og fællesudgifter til for eksempel IT. Hertil kommer forskellige puljer til specifikke formål, barselpulje samt tjenestemandspensioner.

Finansiering

Omfatter renter, tilskud, udligning og skatter, samt balanceforskydninger. Specifikationerne findes i de generelle bemærkninger (som udarbejdes efter den endelige vedtagelse af budgettet)

Erhverv

Omfatter aktiviteter i relation til erhvervsservice, væksthushus, turistfremme og landdistriktsprogrammet.

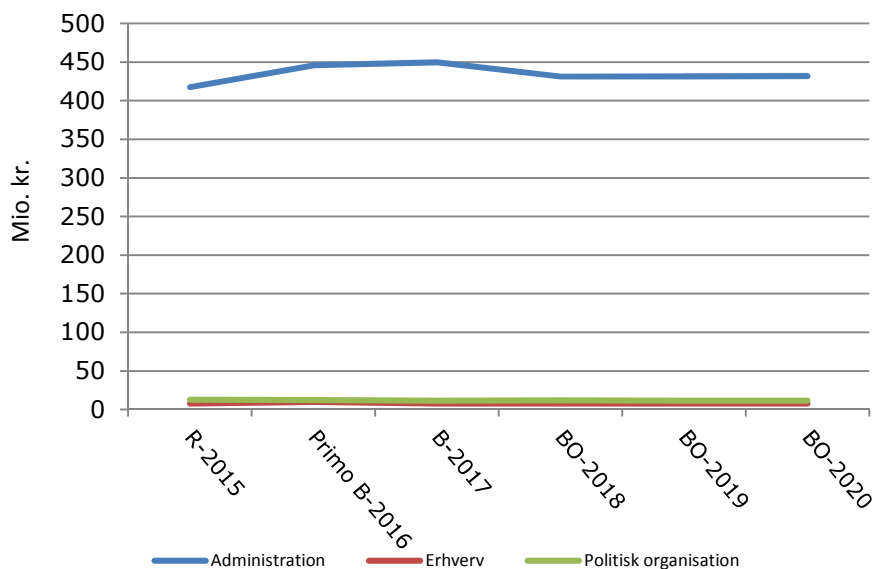
Tabel 1 Udgifter fordelt på politikområde

Politikområde	R 2015	B 2016	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----					
Politisk organisation	12,8	12,1	11,5	12,0	11,5	11,5
Administration	416,8	445,6	449,8	431,4	431,5	432,0
Erhverv	7,8	9,7	7,8	7,8	7,8	7,8
I alt	437,4	467,3	469,0	451,2	450,7	451,2

Eventuelle differencer skyldes afrunding

Tabel 1 og nedenstående figur 1 viser udviklingen i udgifterne på de tre politikområder.

Figur 1 Driftsudgifter, netto (2017-priser, mio. kr.)

Kilde: Holbæk Kommune

Dannelse af budgettet

Tabel 2a viser, hvad de politiske beslutninger der er truffet siden budgetoverslaget for 2017 blev dannet, har betydet for budget 2017 og overslagsårene 2018, 2019 og 2020.

Tabel 2a Dannelse af budgettet

Økonomiudvalget	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----			
Budget før ændringer	432,7	414,0	413,5	413,4
Budgetrevision 1				
Borgerombudsmand	0,1	0,1	0,1	0,1
Tilretning af puljer under generelle reserver	-8,3	-8,3	-8,3	-8,3
Budgetrevision 2				
Lønudgift til visitatorer flyttes fra driften til administrationen hos Aktiv hele livet, så de er korrekt placeret i henhold til lovgivningen	4,4	4,4	4,4	4,4
Flytning af midler til tjenestebiler	0,6	0,6	0,6	0,6
Budgetdannelse				
Trepartsmidler	7,3	7,3	7,3	7,3
Merforbrug hos kantinen	0,6	0,6	0,6	0,6
Drift af seminaret	1,8	1,8	1,8	1,8
Lønudgiften til forbedring af integrationsindsatsen flyttes fra driften til administrationen hos Alle kan bidrage	1,1	1,1	1,1	1,1
Omplacering af lønmidler hos Kultur og fritid m.m.	1,9	2,7	2,7	2,7

Budget 2017-2020

Udmøntning af tidligere indlagt besparelse hos Uddannelse til Alle	3,0	3,2	3,2	3,2
Udmøntning af tidligere indlagt besparelse hos Vækst og bæredygtighed	7,9	11,3	11,3	11,3
Omfordeling af fra fravær til fremmøde	1,0	1,0	1,0	1,0
Omplacering af reduktion Læring og Trivsel	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Omplacering af selvbooking og intern bookning	0,2	0,2	0,2	0,2
Udmøntning af tidligere indlagt besparelse hos Aktiv hele livet	-0,7	-0,9	-0,9	-0,9
Tekniske korrektioner	-0,6	-0,8	-0,8	-0,2
Administrative omstillinger/budgetreduktioner				
Arealoptimering - betaling af administration af anlæg	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Der flyttes driftsmidler til lønninger af administrative for at imødekomme konjunktur- og reformændringer – Alle kan bidrage	3,5	3,5	3,5	3,5
Flytning af budgetreduktioner fra midlertidig placering i fællespulje til kerneområderne	22,9	23,7	23,6	23,4
Reduktion af overhead indtægter i forbindelse med nedsættelse af takster	1,5	1,5	1,5	1,5
Løsninger på forventet merforbrug				
Øge antal sager pr. sagsbehandler – Uddannelse til Alle Unge (Politikområde Administration)	-0,5	-0,5	-0,5	-0,2
Reducere midler til turismefremstød (Politikområde Erhverv)	-1,9	-1,9	-1,9	-1,9
Reduktion af opdrift fordelt efter benchmark på kerneområder	-2,3	-2,3	-2,3	-2,3
Stabe - Tværgående Indkøbsoptimering, digitalisering og effektivisering af arbejdsgange	-2,3	-2,3	-2,3	-2,3
Konkurrenceudsættelse - Koncernservice	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Ændringsforslag 2. behandling				
Reduceret prisfremskrivning	-2,2	-1,9	-1,9	-1,9
Yderligere reduktioner på administration	-7,1	-7,1	-7,1	-7,1
Pulje fra reduceret prisfremskrivning	5,7	4,7	4,8	4,7
Løft til Vækst og bæredygtighed (9 årsværk)	4,5	4,5	4,5	4,5
Reduktion i bevilling til Projektudvalget for Vækst	-2,5	-2,5	-2,5	-2,5
Intensivere markedsføring af Holbæk Kommune som tilflytterkommune	1,0	-	-	-
Udvikling og igangsætning af vækstinitiativer i lokalområderne	1,0	-	-	-
Undersøge hvorfor andre kommuner kan klare sig med lavere omkostninger på deres serviceydelser til borgerne	1,0	-	-	-
Projektudvalget for Lokal udvikling	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
Mindre justeringer for administrationen i forbindelse med budgetaftalen	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2
Budget 2017	469,0	451,2	450,7	451,2

Eventuelle differencer skyldes afrunding

Der er en stigning fra "Budget før ændringer" frem til "Budget 2017". Stigningen skyldes, at reduktioner, som tidligere har været centralt placeret på konto 6, nu er fordelt ud på de korrekte udvalg og politikområder. Reduktionerne har hidtil været placeret på konto 6 i henhold til regler fra Social- og Indenrigsministeriet om, at puljer som ikke er udspecificeret skal placeres der.

Den reducerede prisfremskrivning af varekøb og tjenesteydelser gav en reduktion på 32,7 mio. kr. alt i alt. Det beløb er 5,7 mio. kr. højere end budgetaftalen. Beløbet er samlet i en pulje, som kan bruges i ekstraordinære tilfælde, hvis kerneområderne ikke har mulighed for at reducere udgifterne, fordi de er bundet af en kontrakt.

Tabel 2b viser de løsninger, der er sat i gang i 2016 ud fra rammereduktioner i budgettet for hhv. 2015 og 2016.

Tabel 2b Løsninger på rammereduktioner fra budget 2015 og budget 2016

	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----			
Koncernservice - Reduktion af budget til personale	-4,5	-4,5	-4,5	-4,5
Strategi og udvikling - Reduktion af budget til konsulenter og kommunikation (1)	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2
Vækst og bæredygtighed - Tværgående indkøbsoptimering, digitalisering og effektivisering af arbejdsgange	-4,8	-4,8	-4,8	-4,8
Læring og trivsel - Tværgående indkøbsoptimering, digitalisering og effektivisering af arbejdsgange	-6,0	-6,0	-6,0	-6,0
Alle kan bidrage - Tværgående indkøbsoptimering og effektivisering af arbejdsgang	-2,6	-2,6	-2,6	-2,6
Vækst og bæredygtighed - Reduktion i ledelsestygnde, omlægning og optimering af administrative processer.	-3,2	-3,2	-3,2	-3,2
I alt	-22,3	-22,3	-22,3	-22,3

Politisk organisation

Tabel 3a indeholder udgifter fordelt på aktivitet. Tabellen viser regnskab for 2015, budget for 2016 og for 2017, samt budgetoverslag for perioden 2018-2020.

Tabel 3a Udgifter fordelt på aktivitet

Aktivitet	R 2015	B 2016	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----					
Fællesudgifter og administration	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Kommunalbestyrelsesmedlemmer	8,2	8,1	8,1	8,6	8,1	8,1
Kommissioner, råd og nævn	1,4	2,1	1,6	1,6	1,6	1,6
Valg m.v.	2,8	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
I alt	12,8	12,1	11,5	12,0	11,5	11,5

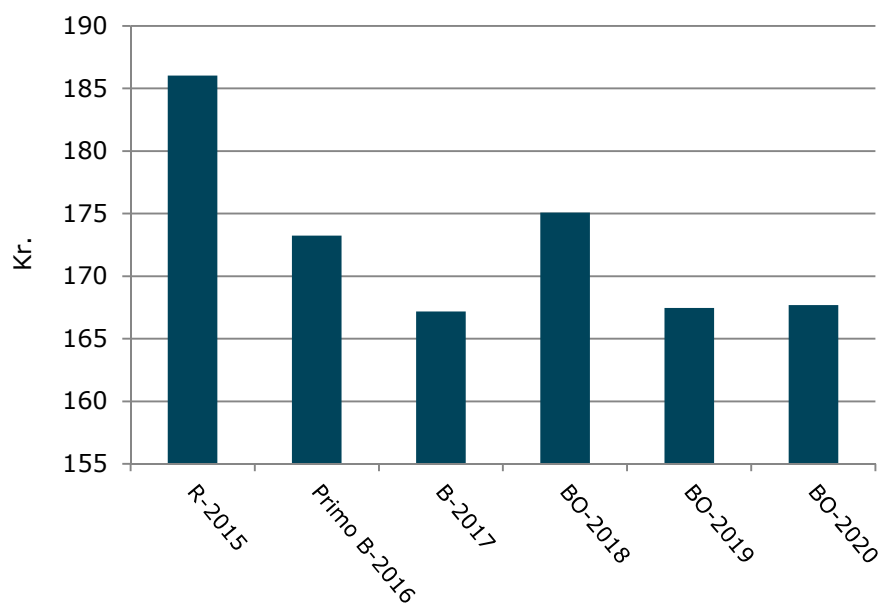
Eventuelle differencer skyldes afrunding

Tabel 3a og nedenstående figur 2 viser udviklingen i udgifterne på politikområdet Politisk organisation.

Udgifterne på området var højere i 2015, fordi der blev afholdt folketingsvalg i juni og afstemning omkring EU-retsforbeholdet i december.

Budgettet for 2018 er højere end de øvrige år, fordi der er valg til byrådet i 2017, og historisk set har der været øgede udgifter til uddannelse i året efter et kommunalvalg.

Figur 2 Udgifter pr. indbygger (2017-priser, kr.)

Kilde: Danmarks Statistik/frkm115 og folk1 samt egne beregninger

Specifikke forudsætninger for budgettet

Tabel 3b viser prisen og mængden på udvalgte aktiviteter.

Tabel 3b Pris x mængde

Aktivitet	Enhed	Mængde	Gns. pris (i kr.)	Mio. kr.
Partistøtte				
Partistøtte – afgivne stemmer ved kommunalvalg (2013)	Antal stemmer	38.209	8,8	0,3
Kommunalbestyrelsesmedlemmer				8,1
Lønninger				6,6
Godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste				0,2
Uddannelse, kørsel				0,1
Møder og repræsentation				0,9
Kontorartikler, IT				0,4
Kommissioner, råd og nævn				1,6
Valg				1,5
I alt				11,5

Eventuelle differencer skyldes afrunding

Beskrivelse af Politisk organisation

Tabel 3c viser organiseringen på politikområdet og de primære myndighedsopgaver, som enhederne udfører. Budgettet på området administreres primært af kommunens ledelsessekretariat.

Tabel 3c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud	
Ledelsessekretariat	
	Udbetaling af tilskud til politisk arbejde efter partistøtteleven
	Løn, diæter, uddannelse samt møde- og repræsentationsudgifter i relation til byrådets medlemmer
	Mødeudgifter med videre vedrørende huslejenævn og beboerklagenævn
	Udgifter i forbindelse med afholdelse af valg
Øvrige	
	Udgifter vedrørende kommissioner, råd og nævn, herunder: lokalfora, skolebestyrelser, hegnssyn, ældreråd, klageråd og handicapråd

Administration

Tabel 4a indeholder udgifter fordelt på aktivitet. Tabellen viser regnskab for 2015, budget for 2016 og for 2017, samt budgetoverslag for perioden 2018-2020.

Tabel 4a Udgifter fordelt på aktivitet

Aktivitet	R 2015	B 2016	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----					
Administrationsbygninger	17,6	20,2	22,2	22,2	22,2	22,2
Sekretariat & Forvaltninger	207,4	169,5	175,6	167,2	165,1	165,3
Fælles IT & Telefoni	35,0	32,2	40,3	40,3	40,3	40,3
Jobcentre	50,7	53,7	57,0	54,8	54,8	54,8
Naturbeskyttelse	2,6	3,1	1,5	1,5	1,5	1,5
Miljøbeskyttelse	6,3	7,0	6,3	6,3	6,3	6,3
Byggesagsbehandling	5,2	5,4	5,3	5,3	5,3	5,3
Voksen-, Ældre- og Handicapområdet	15,3	14,7	18,4	18,4	18,4	18,4
Det specialiserede børneområde	21,2	18,9	22,0	21,4	21,4	21,8
Administrationsbidrag til Udbetaling Danmark	10,5	10,4	10,2	10,2	10,2	10,2
Løn- og barselspuljer	0,0	13,9	13,9	13,9	13,9	13,9
Tjenestemandspension	39,3	42,2	39,7	39,7	39,7	39,7
Interne forsikringspuljer	5,9	5,9	5,8	5,8	5,8	5,8
Generelle reserver	0,0	48,4	31,4	24,3	26,5	26,4
I alt	416,8	445,6	449,8	431,4	431,5	432,0

Eventuelle differencer skyldes afrunding

Ovenstående tabel 4a og nedenstående figur 3 viser udviklingen i udgifterne.

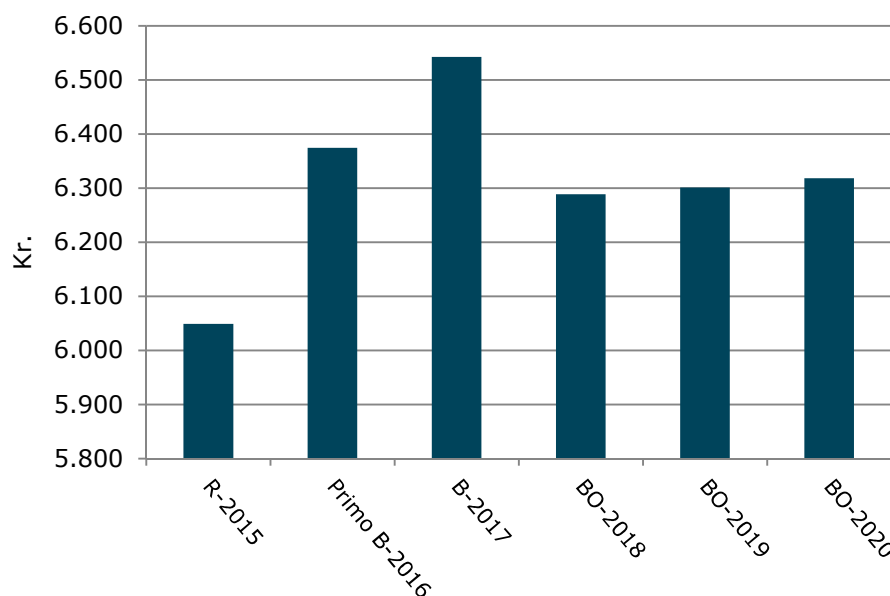
Den vækst, der ligger i budgettet fra 2015 til 2016, kommer først og fremmest fra en række puljer, der er lagt som generelle reserver. I løbet af året er de enten lagt i kassen eller fordelt ud i organisationen. I 2016 lå der blandt andet en vækstpulje, en pulje til brug ved stigende udgifter til rengøring, en digitaliseringspulje og en pulje, som ved sidste års budgetforhandlinger blev afsat til flere sagsbehandlere hos Læring og trivsel, samt hos Uddannelse til alle unge. Flere af puljerne ligger ikke på området i 2017, idet de er fordelt ved dannelsen af budgettet.

Det samme er gældende for den stigning der ligger fra 2016 til 2017. Der har været placeret reduktioner centralt på konto 6, fordi de ifølge Social- og Indenrigsministeriet hører til her, indtil det er besluttet, hvor de skal endeligt placeres. Derfor viser tallene for området heller ikke den forventede reduktion, der er lagt ind i forbindelse med budgetaftalen.

Løn- og barselspuljer bliver også fordelt i organisationen i løbet af året. Under generelle reserver ligger den vækstpulje på 10 mio. kr., som blev bevilliget i budget 2015. Fra puljen er der blandt andet givet bevillinger til Holbæk i Pinsen, Eventpuljen og til indsatser i lokalområderne. Af de 10 mio. kr. er 2,16 mio. kr. ikke disponeret i 2017.

Det fald, der ligger på sekretariater og forvaltninger, stammer fra de administrative tiltag, der er lavet i forbindelse med Holbæk i Fællesskab 1.

Figur 3 Udgifter pr. indbygger (2017-priser, kr.)

Kilde: Danmarks Statistik/frkm115 og folk1 samt egne beregninger

Administration

I forbindelse med Holbæk i Fællesskab har det været fokus på at reducere udgifterne til administration. I budgettet for 2016 er der givet 5 mio. kr. til flere sagsbehandlere hos Læring og trivsel og hos Uddannelse til alle unge. I 2017 og fremover er de 5 mio. kr. finansieret via en reduktion på andre administrative områder.

Der vil fortsat forekomme udmøntning af reduktioner i budgettet på administrationen. Hertil er der øvrige tiltag, som skal sikre en rationalisering af de administrative udgifter, således at udgiftsniveauet kan fastholdes.

Specifikke forudsætninger for budgettet

Tabel 4b viser pris og mængde på udvalgte aktiviteter.

Tabel 4b Pris x mængde

Aktivitet	Enhed	Mængde	Gns. pris	Mio. kr.
Administrationsbygninger				22,2
Sekretariat & Forvaltninger				175,6
Sekretariat & Forvaltninger, myndighed				59,4
Sekretariat & Forvaltninger, øvrig administration				116,2
Fælles IT & Telefoni				40,3
Administration vedr. Jobcentre				57,0
Administration vedr. Naturbeskyttelse				1,5
Administration vedr. Miljøbeskyttelse				6,3
Byggesagsbehandling				5,3
Voksen-, ældre - og handicapområdet				18,4

Det specialiserede børneområde				22,0
Administrationsbidrag til Udbetaling Danmark				10,2
Løn- og barselpuljer				13,9
Tjenestemandspension				39,7
Interne forsikringspuljer				5,8
Generelle reserver				31,4
I alt				449,8

Eventuelle differencer skyldes afrunding

Beskrivelse af Administration

Politikområdet Administration omfatter en bred vifte af forskelligartede opgaver, der er fordelt på et stort antal af kommunens organisatoriske enheder. Det er karakteristisk, at aktiviteterne i ganske stort omfang går på tværs af kommunens organisatoriske opdeling. Tabel 4c er en oversigt over de væsentligste opgaver, enheder og aktiviteter.

Tabel 4c Organisering og tilbud

Administrationsbygninger	
Administrationsbygningerne huser såvel borgerrettede funktioner som Borgerservice, Borgervejleder og Beskæftigelse som kommunens administrative funktioner, herunder rådhuset. Størstedelen af budgettet er placeret hos Vækst og bæredygtighed	
Sekretariater og Forvaltninger	
Heri indgår såvel kommunens direktion som de administrative funktioner for kommunens organisation. Der indgår både myndighedsopgaver vedrørende blandt andet borgerrådsgiver og børneområdet og den egentlige administration for resten af organisationen	
Stabe	
	Koncernservice
	Består af administrative områder, som dækker hele kommunen. Koncernservice arbejder på tværs af aktiviteterne på Administration
	Økonomi og effekt
	Udarbejder kommunens overordnede budget samt koordinerer opfølgninger for hele kommunes samlede budget. Økonomi og effekt arbejder med at udvikle og implementere effektstyringskonceptet i samspil med budgetprocessen
	Strategi og udvikling
	Understøtter den politiske og administrative ledelse, så der – i samspil med de øvrige stabe – sikres helhed og sammenhæng i ledelse og udvikling. Afdelingen bidrager specifikt med ekstern kommunikation, strategi- og politikudvikling, borger- og brugeroplevelser, fundraising samt projektledelse og analysekraft på række opgaver. Afdelingen er sekretariat for byråd og koncernledelse og har den koordinerende rolle for indsatsen omkring det aktive medborgerskab, herunder Fællesskaberne og det politiske projektudvalg
	Kultur og fritid (se beskrivelse under bemærkninger for udvalget Kultur, Fritid og Fællesskab)
Kerneområderne	
	Alle kan bidrage (se beskrivelse under bemærkninger for udvalget Uddannelse og Job)
	Vækst og bæredygtighed (se beskrivelse under bemærkninger for udvalget Klima og Miljø)
	Uddannelse til alle unge (se beskrivelse under bemærkninger for udvalget Uddannelse og Job)
	Læring og trivsel (se beskrivelse under bemærkninger for udvalget Læring og Trivsel for Børn og Unge)
	Aktiv hele livet (se beskrivelse under bemærkninger for udvalget Aktiv Hele Livet – Sundhed og Omsorg)

Erhverv

Tabel 5a indeholder udgifter fordelt på aktivitet. Tabellen viser regnskab for 2015, budget for 2016 og for 2017, samt budgetoverslag for perioden 2018-2020.

Tabel 5a Udgifter fordelt på aktivitet

Aktivitet	R 2015	B 2016	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----					
Diverse udgifter og indtægter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Turisme	2,5	3,9	2,0	2,0	2,0	2,0
Erhvervsservice og Iværksætter	5,1	5,6	5,6	5,6	5,6	5,6
Udvikling af landdistrikter	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
I alt	7,8	9,7	7,8	7,8	7,8	7,8

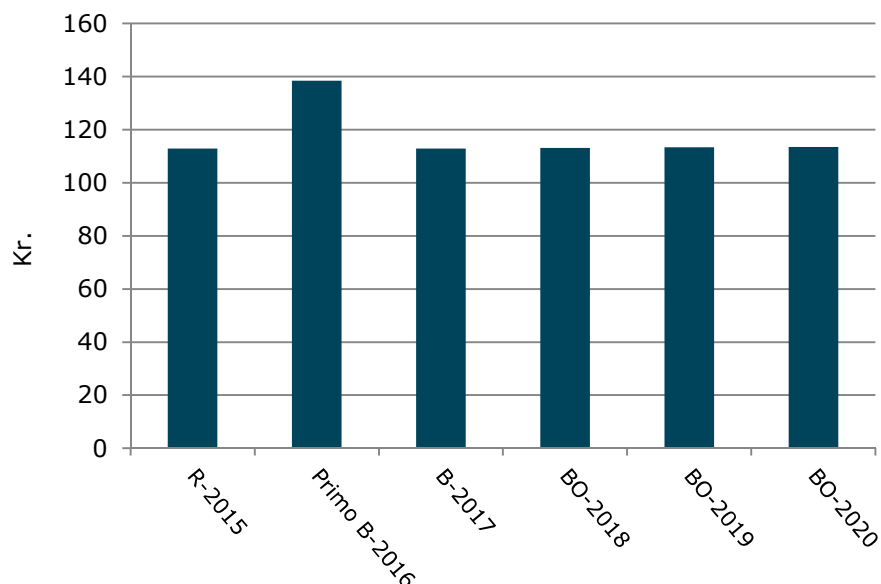
Eventuelle differencer skyldes afrunding

Ovenstående tabel og nedenstående figur viser udviklingen i udgifterne på politikområdet.

I budget 2016 blev budgettet til Erhvervsservice og Iværksætter øget med 1,7 mio. kr. i et ønske om at understøtte "Styrkelse af bymidten i Holbæk by". Derudover er budgettet vedrørende Symbiosecenter Nordvestsjælland og EU-projektet "Vækstfabrik Holbæk" nedsat med 0,3 mio. kr., idet tilskudsperioden er ophørt.

I 2017 og overslagsårene er budgettet til turisme reduceret med 1,9 mio. kr. i forhold til budgettet for 2016.

Figur 4 Udgifter pr. indbygger (2017-priser, kr.)

Kilde: Danmarks statistik/frkm115 og folk1 samt egne beregninger

Vi skaber vækst

Prioriteringen på området bygger på, at der skal skabes vækst i Holbæk Kommune. I Vækstpolitikken fremgår det, at vækst betyder flere nye arbejdspladser og flere borgere. For at understøtte de ambitioner er der fortsat et behov for at understøtte bedre rammebetingelser for de erhvervsdrivende i kommunen. Ligesom turismeindsatsen kan bidrage til, at besøgende, borgere og virksomheder tilsammen kan skabe en levende kommune i udvikling. Den samlede effekt af politikområdet Erhverv skal derved underbygge, at virksomheder vokser og udvikler sig – så der bliver flere arbejdspladser, mere udvikling og stærkere økonomi – som igen kan tiltrække flere borgere.

Specifikke forudsætninger for budgettet

Nedenstående tabel viser prisen og mængden på udvalgte aktiviteter.

Tabel 5b Pris x mængde

Aktivitet	Enhed	Mængde	Gns. pris	Mio. kr.
Diverse indtægter og udgifter				0,0
Turisme, Tilskud til Holbæk Erhvervsforum				2,0
Erhvervsservice og Iværksætter:				5,6
Tilskud til Vækstfabrikken, drift				0,1
Tilskud til Holbæk Erhvervsforum				4,3
Medfinansiering af Væksthus Sjælland				1,2
Udvikling af yder- og landdistriktsområder				0,2
I alt				7,8

Eventuelle differencer skyldes afrunding

Beskrivelse af Erhverv

Politikområdet Erhverv dækker to hovedområder: "Erhvervs- og turismeudvikling" og "Udvikling af landdistrikter".

"Erhvervs- og turismeudviklingen" dækker primært det kommunale tilskud til Holbæk Erhvervsforum, som varetager den lokale erhvervsservice, udvikling af turismeindsatsen og indsatsen på at udvikle detailhandlen i kommunen (Byforum). Via bloktilskudsmidlerne gives der tilskud til Væksthus Sjælland med henblik på den specialiserede erhvervsservice.

"Udvikling af landdistrikter" indeholder et mindre tilskud, som Holbæk Kommune yder til foreningen Udvikling Nordvest, som fremmer den lokale udvikling i kommunerne Odsherred, Kalundborg, Sorø, Lejre og Holbæk. Udvikling Nordvest administrerer EU's program til udvikling af landdistrikterne som Lokal Aktionsgruppe (LAG).

Tabel 5c viser organiseringen på politikområdet og de primære ydelser.

Tabel 5c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud
Vækst og bæredygtighed – Ansvar for fremtiden
Koordinerer og følger op på de politiske og administrative aftaler, der indgås med blandt andet Holbæk Erhvervsforum og Væksthus Sjælland
Ydelsesenhed til Borger og ydelsesservice
Køb og salg af trafikbøger til taxavognmænd

Udvalget Læring og Trivsel for Børn og Unge

Udvalget Læring og Trivsel for Børn og Unge medvirker til, at det enkelte barn trives, udvikler sig og lærer nok til at kunne gennemføre en kompetencegivende uddannelse. Udvalget varetager den samlede indsats i forhold til børn og unge i alderen 0–17 år og omfatter følgende områder:

- folkeskolens 0.-9. klasse, friskoler og efterskoler
- SFO, fritidshjem og klubtilbud
- dagtilbud til børn i førskolealderen
- pædagogisk, psykologisk og sundhedsmæssig rådgivning i relation til 0-14 årige
- rådgivning, forebyggende foranstaltninger, anbringelser og andre indsatser i medfør af serviceloven i relation fra 0 år – til afsluttet 9. klasse
- specialpædagogisk bistand i relation til 0-14 årige
- kommunal tandpleje til de 0-17 årige

Tabel 1 Udgifter fordelt på politikområde

Politikområde	R 2015	B 2016	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----					
Skoler – 0.-9. klasse	697,3	651,9	613,5	588,7	580,4	576,8
Almene dagtilbud	273,1	262,4	265,5	264,8	266,6	269,4
Børnespecialområdet	190,8	165,4	175,1	172,0	172,8	173,8
I alt	1.161,2	1.079,7	1.054,1	1.025,5	1.019,8	1.020,0

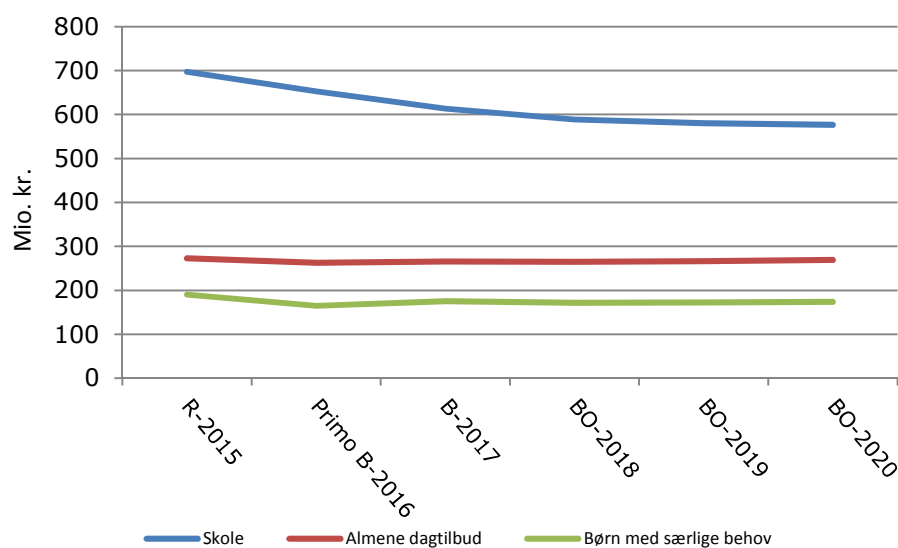
Tabel 1 og nedenstående figur 1 viser udviklingen i udgifterne på de tre politikområder.

På politikområdet Skoler skyldes den økonomiske udvikling primært et fald i antallet af 6-16 årige børn, samt udmøntning af budgetreduktioner fra Holbæk i Fællesskab (HiF), omstillingsprojektet "Økonomisk og fagligt bæredygtige skoler og børnehuse" og flytning af budgetmidler fra skole- og specialområdet til Almene dagtilbud.

På politikområdet Almene dagtilbud er udviklingen i udgifterne relativt stabil. Stigningen på de cirka 5 mio. kr. skyldes primært tre ting. Der er en stigning i antal 0-5 årige og en stigning på 10 mio. kr. ved omfordelingen af midler fra skoler til dagtilbud, jævnfør "Styrket læring og trivsel" fra budgetaftalen i 2015, samt budgetreduktioner fra Holbæk i Fællesskab og omstillingsprojektet "Økonomisk og fagligt bæredygtige skoler og børnehuse".

På politikområdet Børnespecial skyldes den økonomiske udvikling hovedsageligt en ny snitflade mellem Udvalget Læring og Trivsel for Børn og Unge og Udvalget Uddannelse og Job. Den nye snitflade er en deling af politikområdet, som ændrer, hvornår en borger overgår fra Læring og Trivsel til Uddannelse og Job. Læring og Trivsel har således overtaget arbejdsopgaver fra Uddannelse og Job, hvilket betyder, at der er flyttet budgetmidler mellem de to udvalg.

Figur 1 Driftsudgifter, netto (2017-priser, mio. kr.)

Kilde: Holbæk Kommune

Tabel 2a viser hvad de politiske beslutninger, der er truffet siden budgetoverslaget for 2017 blev dannet, har betydet for budget 2017 og overslagsårene 2018, 2019 og 2020.

Tabel 2a Dannelse af budgettet

Udvalget Læring og Trivsel for Børn og Unge	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----			
Budget før ændringer	1.044,3	1.025,7	1.018,5	1.018,5
Budgetrevision 1				
Korrektion på specialbefordring	5,9	5,9	5,9	5,9
Budgetrevision 2				
Flytning af budget til biler - Børnekonsulentcentret	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Flytning af løn til Strategi og Udvikling	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Budgetdannelse				
SFO - Fald i antal børn (Regulering jf. ny prognose)	-3,2	-3,6	-4,3	-4,9
Skole - Fald i antal børn (Regulering jf. ny prognose)			-1,5	-10,2
Dagplejen - Fald i antal børn (Regulering jf. ny prognose)	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6
Daginstitutioner - Stigning i antal børn (Regulering jf. ny prognose)	3,7	4,6	6,3	8,9
Privatinstitutioner - Stigning i antal børn	3,1	3,1	3,1	3,1
Tilpasning af fællesområde på dagtilbud	-2,1	-2,1	-2,1	-2,1
Ny snitflade - deling af politikområdet Børnespecial	17,5	23,8	25,2	25,2

DEL III Specielle bemærkninger *Læring og Trivsel for Børn og Unge*

Teknisk korrektion	-0,1	-1,3	-0,9	0,5
Bloktilskud				
Kompetenceudviklingsmidler til lærere og pædagoger (Bloktilskud)	1,5	1,5	1,5	1,5
Mere pædagogisk personale i dagtilbud (Bloktilskud)	2,9	2,9	2,9	2,9
Administrative omstillinger/budgetreduktioner				
Vækst og Bæredygtighed (bevilling vedr. manglende arealoptimering)	1,9	1,9	1,9	1,9
Løsninger på forventet merforbrug				
Takstreduktion på specialinstitutioner på 5 pct.	-3,6	-3,6	-3,6	-
Udbud på Læring og Trivsel	-1,0	-1,0	-1,0	-
Udbud på befordring	-0,5	-0,5	-0,5	-
Løsninger på omplaceringer fra andre				
Fra fravær til fremmøde	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
11 måneders betaling med tilkøb i SFO	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Ændringsforslag 2. behandling				
Reduceret prisfremskrivning	-6,5	-5,8	-5,7	-5,6
Yderligere reduktioner på administration	-5,4	-5,4	-5,4	-5,4
Rammerreduktion udmøntes på det specialiserede børneområde og i specialundervisning (a) ¹		-16,3	-16,3	-16,0
Budget 2017	1.054,1	1.025,5	1.019,8	1.020,0

1) Dette løsningsforslag er delt op i to, hvor den anden del kan ses neden for i tabel 2b

Tabellen nedenfor viser de løsninger, der er sat i gang i 2016 ud fra rammereduktioner i budgettet for hhv. 2015 og 2016.

Tablet 2b Løsninger på rammereduktioner fra budget 2015 og budget 2016

	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----			
Rammerreduktion udmøntes på det specialiserede børneområde og i specialundervisning (b)	-	-1,2	-2,5	-3,2
Decentral finansiering af fællespasning på lukkedage	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Før SFO	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Ændring af tildeling og takst i SFO	-1,9	-3,2	-3,2	-3,2
Fællesskaber	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Udbud og hjemtagelse af specialundervisning	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Differentierede åbningstider, så vi matcher borgernes og arbejdsmarkedets behov	1,0	1,0	1,0	1,0
Afvikling af pulje til kompetenceudvikling	-2,3	-3,1	-3,1	-3,1
11 måneders betaling med tilkøb i dagtilbud	-2,5	-2,5	-2,5	-2,5

Efter- og videreuddannelse i folkeskolen	-2,7	-2,0	-0,7	-
Nedsættelse af undervisningstakst på specialundervisning	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
Udmeldelse af børne- og ungdomspsykiatrisk forum	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Reduktion i fagcentret	-0,3	-0,4	-0,4	-0,4
Reduktion i ledelse	-0,9	-1,6	-1,6	-1,6
I alt	-14,5	-17,9	-17,9	-17,9

Skoler

På skoleområdet vil der i 2017 og overslagsårene ske en række ændringer.

Nedenstående tabel 3a indeholder udgifter på politikområdet fordelt på aktiviteter. Tabellen viser regnskab for 2015, budget for 2016 og for 2017, samt budgetoverslag for perioden 2018-2020.

Fra regnskab 2015 til budget 2016 er der en markant forskel, hvilket primært skyldes realisering af omstillingsprojektet "Bæredygtige skoler og børnehuse", en reduktion i pædagogernes deltagelse i undervisningen og udfordringen til specialbefordring.

I budget 2017 og overslagsårene falder budgettet yderligere, hvilket skyldes udmøntede budgetreduktioner (Holbæk i Fællesskab, Omstillingsprojekt, midler til Styrket læring og trivsel hos førskolebørn og forventet fald i børnetal).

Midlerne til specialundervisning er fordelt på flere aktiviteter, og på nogle aktiviteter indgår de sammen med de øvrige midler på skoleområdet. De områder, hvor der udelukkende indgår midler til specialundervisning, er:

- Specialundervisning i regionale tilbud, kommunale specialskoler og særlige dagtilbud og klubber.
- De områder, hvor specialundervisningsmidler indgår som en andel, er: Folkeskoler, skolefritidsordninger, befordring af elever i grundskolen og ungdomsskolevirksomhed.

Midlerne til efter- og videreuddannelse er et statsligt tilskud, som anvendes til kompetenceudvikling af lærere og pædagoger i folkeskolen.

Tabel 3a Udgifter fordelt på aktivitet

Aktivitet	R 2015	B 2016	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----					
Folkeskoler	443,5	409,4	376,8	387,9	381,2	374,6
Syge- og hjemmeundervisning	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skolefritidsordninger	40,0	35,0	28,5	28,7	26,4	25,9
Befordring af elever i grundskolen ¹	8,8	18,1	21,7	21,7	21,7	22,2
Specialundervisning i regionale tilbud	2,9	3,4	2,7	3,3	3,3	3,3
Kommunale specialskoler	89,7	68,2	71,3	36,7	36,0	38,3
Efter- og videreuddannelse i folkeskolen	0,0	0,0	-1,2	-0,5	0,8	1,5
Bidrag til statslige og private skoler	85,4	90,6	90,7	88,7	88,7	88,7

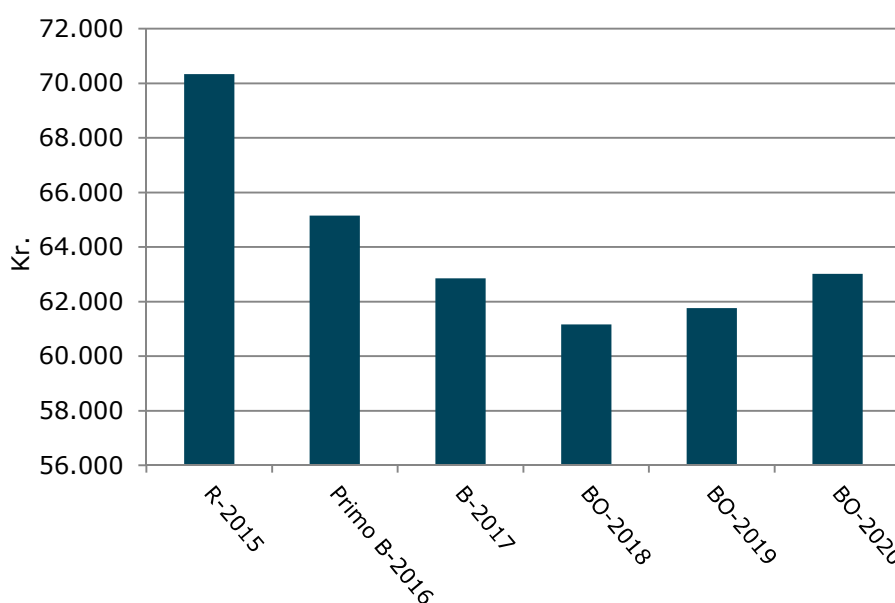
DEL III Specielle bemærkninger *Læring og Trivsel for Børn og Unge*

Efterskoler og ungdomskostskoler	9,6	10,9	8,9	8,9	8,9	8,9
Ungdomsskolevirksomhed	3,8	4,0	2,2	4,0	4,0	4,0
Særlige dagtilbud og særlige klubber	13,2	13,2	11,9	9,3	9,3	9,3
I alt	697,3	652,9	613,5	588,8	580,4	576,8

Eventuelle differencer skyldes afrunding

1) Pr. 1. januar 2016 er nye konteringsregler trådt i kraft. Det betyder, at al befording konteres samme sted

Figur 2 Udgifter pr. 6-16 årig (2017-priser, kr.)

Kilde: Danmarks Statistik/frkm115 og folk1 samt egne beregninger

Udvikling på området

Skoleområdet er i disse år præget af stor udvikling, forandring og kapacitetstilpasning i takt med faldende børnetal og budgetreduktioner. På den pædagogiske front arbejder skolerne med følgende udviklingsområder:

- Digital læring i netværk og fællesskaber
- Program for læringsledelse
- Fuld undervisningskompetence i fagene

De nævnte områder er tre vigtige grundpiller til at kunne gennemføre den nye skolereform og samtidig give skolernes ansatte et kompetenceløft til gavn for elevernes læring og trivsel.

Alle tre udviklingsområder er støttet af A.P. Møller Fonden og Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling med midler over en henholdsvis treårig og seksårig periode. Samtlige støttebeløb er givet til de kursusgebyrer, der er forbundet med kompetenceudvikling til skolernes ansatte. Støttebeløbet omfatter dermed ikke frikøb til lærere og pædagoger. I skoleåret 2016/17 vil 21 lærere gennemføre et turbokursus i matematik svarende til linjefag og 8 lærere bliver uddannet til praktklærere.

Derudover er de væsentligste fokusområder:

- Økonomisk og fagligt bæredygtige skoler
- Kompetenceudvikling
- Det fortsatte arbejde med inklusion
- Udgifter til elevtransport
- Et faldende elevtal

Økonomisk og fagligt bæredygtige skoler og børnehuse

Arbejdet med ny distrikts- og ledelsesstruktur er iværksat i forlængelse af, at Holbæk Kommune pr. 1. januar 2015 ændrede sin administrative organisering. For børne- og ungeområdet betød den ny organisation, at de hidtidige tre chefområder (dagtilbud, skole samt det special- og socialfaglige område) 1. januar 2015 blev samlet i ét kerneområde: Læring og trivsel.

Det er forudsat, at en ny distrikts- og ledelsesstruktur kan frigøre 10 mio. kr. De 10 mio. kr. indgår i de 21 mio. kr., som byrådet tidligere har besluttet at finde via arbejdet i omstillingsgruppen om økonomisk og fagligt bæredygtige skoler og børnehuse.

Formålet er at få skabt en robust, fleksibel og bæredygtig distrikts- og ledelsesstruktur, der understøtter, at alle børn i kommunens dagtilbud og skoler indgår i et sammenhængende læringsforløb i hele deres dagtilbuds- og skoletid.

Kompetenceudvikling

Puljen til Holbæk Danner Skole, som tidligere har været anvendt til kompetenceudvikling, er gradvist reduceret og er helt udtømt i 2017 og frem. Derimod modtager Holbæk Kommune i et vist omfang statslige midler til efter- og videreuddannelse af lærere og pædagoger (linjefag) samt skoleledere. Holbæk Kommune får ligeledes udviklingsmidler fra A.P. Møller Fonden til at supplere de statslige midler. Kommunen modtager i forvejen midler fra A.P. Møller Fonden til at styrke digitalisering og læringsledelse på skoleområdet i de kommende år.

Inklusion

Der er i stigende omfang fokus på inklusionsopgaven. Læring og trivsel arbejder med nye samarbejdsflader og med mange forskellige indsatser for at fremme faglighed og trivsel hos det enkelte barn og familien. Formålet er blandt andet at forebygge i dagtilbud og dermed på den længere bane skabe bedre resultater, der fremmer en god inklusion i barnets nærområde.

Der er i budget 2016 udmøntet budgetreduktioner på specialundervisningsmidlerne, hvilket er i tråd med inklusionsstrategien i Holbæk Kommune. Der er fortaget en stram styring af visiterings- og revisiteringsprocessen for at komme i mål.

Elevtransport

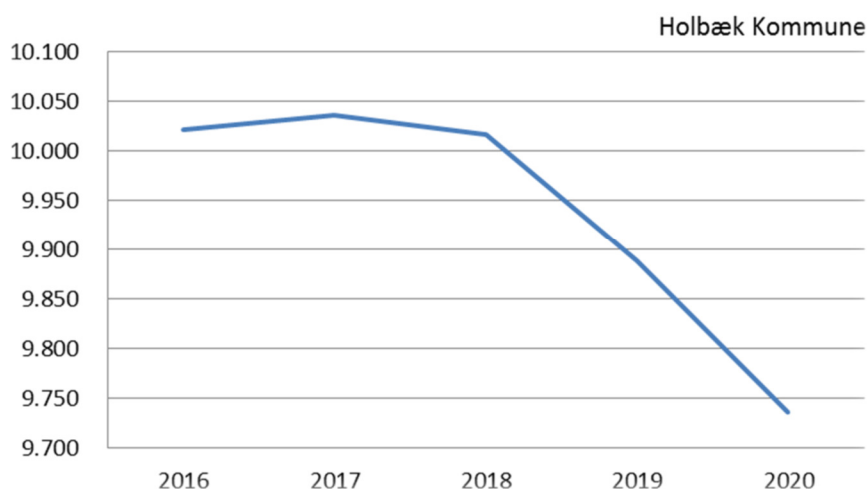
Der blev - efter et nyt udbud - indgået en aftale på specialbefordring, som blev dyrere end den første aftale. Denne dyrere ordning fortsatte frem til 1. april 2016, hvorefter et nyt udbud kom på plads. Udbudsgevinsten for det nye udbud blev lavere end forventet, hvilket betyder budgettet bliver forhøjet med 6 mio. kr. Budgettet findes inden for Læring og trivsel.

Befolkningsprognose

Fra år 2016 til 2020 forventer Holbæk Kommune et fald på 285 børn i alderen 6-16 år. Den økonomiske konsekvens af det forventede fald i børnetallet er indarbejdet i budgettet. Det stiller krav om fokus på at nedbringe udgifterne samt at udvikle og effektivisere eksisterende tilbud på skolerne.

I Holbæk Kommune har der de seneste par år været en tendens til, at elevtallet har været faldende på folkeskolerne og tilsvarende stigende på privatskolerne. I budgettet er det derfor forudsat, at faldet på 285 børn alene vil være på folkeskoleområdet. Derudover er der i budgettet forudsat, at der ligeledes vil være elever fra folkeskolen, der vælger private tilbud.

Figur 3 Udviklingen i antal 6-16 årige

Kilde: Holbæk Kommunes befolkningsprognose

Specifikke forudsætninger for budgettet

Tabel 3b viser prisen og mængden på udvalgte aktiviteter.

Tabel 3b Pris x mængde¹

Aktivitet	Enhed	Mængde	Gns. pris (i 1.000 kr.)	Mio. kr.
Folkeskoleområdet				376,8
Almen undervisning inkl. særlig tilrettelagt undervisning UNDER 9 klokketimer pr. uge	Elever	6.480	51,2	331,6
Særlig tilrettelagt undervisning OVER 9 klokketimer pr. uge	Årspersoner	255	177,4	45,2
Skolefritidsordninger				28,5
Skolefritidsordninger	Elever	3.289	16,2	53,4
Forældrebetaling				-24,9
Befordring af elever i grundskolen				21,7
Befordring af elever i almindelige folkeskoler				8,5
Befordring af elever i regionale specialundervisningstilbud				0,6
Befordring af elever i kommunale specialskoler				12,6
Specialundervisning i regionale tilbud				2,7
Objektiv finansiering				
Køb af pladser	Årspersoner	9	216,6	1,9
Fritidstilbud	Årspersoner	6	125,9	0,8
Kommunale specialskoler (§§ 20.2 og 20.5)				71,3
Undervisning i egne specialskoler ²	Årspersoner	107,8	344,6	37,1

	Undervisning ved køb af pladser i andre kommuner	Årspersoner	30,0	210,7	6,3
	Undervisning i interne skoler på opholdssteder	Årspersoner	89,2	241,9	21,6
	Fritidstilbud til elever med særlig støtte	Årspersoner	22,5	262,0	5,9
	Øvrige				0,3
Efter- og videreuddannelse i folkeskolen					-1,2
Bidrag til statslige og private skoler		Elever	2.512	36,1	90,7
Efterskoler og ungdomskostskoler		Elever	292	30,6	8,9
Ungdomsskolevirksomhed					2,2
Særlige dagtilbud og særlige klubber					11,9
	Særlige klubtilbud under folkeskolen § 36	Årspersoner	76,7	165,8	12,7
	Forældrebetaling – særlige behov				-0,8
I alt					613,5

1) Eventuelle differencer skyldes afrunding

2) Af tekniske årsager er budgettet i første omgang placeret på "Undervisning i egne specialskoler"

Beskrivelse af Skoler

Politikområdet Skoler omfatter:

- Kommunens skolevæsen (0.-9. klasse) der indeholder aktiviteter i relation til folkeskoleloven og serviceloven.
- Skolefritidsordning, som tilbydes til elever i indskoling (0.-3. klasse) og elever på mellemtrinnet (4.-6. klasse).
- Privatskoler, efterskoler og ungdomskostskoler.

Nedenstående tabel viser organiseringen på politikområdet og de primære tilbud, samt giver en kort beskrivelse af hvilken målgruppe tilbuddet gælder.

Tabel 3c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud	
Katrinedalskolen	
Afdelinger:	
	Svinninge (0.-9. klasse, 468 elever)
	Gislinge (0.-6. klasse, 158 elever)
	Tuse (0.-9. klasse, 699 elever)
	Udby (0.-6. klasse, 139 elever)
Skovvejens Skole	
Afdelinger:	
	Jernløse (0.-9. klasse, 520 elever)
	Undløse (0.-6. klasse, 155 elever)
	Knabstrup (0.-6. klasse, 92 elever)
	Jyderup (0.-9. klasse, 502 elever)
	Kildebjerg (0.-9. klasse, 376 elever)
Skole- og behandlingshjemmet Undløse	
	Behandlingstilbud for børn i alderen 7-16 år med psykosociale og/eller indlæringsmæssige vanskeligheder med behov for et struktureret og sammenhængende behandlingstilbud

Hoved- og underområder og tilbud	
Kildedamsskolen	
Afdelinger:	
	Tølløse (0.-9. klasse, 536 elever)
	Stestrup (0.-6. klasse, 140 elever)
	St. Merløse (0.-6. klasse, 117 elever)
	Ugerløse (0.-6. klasse, 151 elever)
	Vipperød (0.-9. klasse, 410 elever)
	Ågerup (0.-6. klasse, 119 elever)
Holbæk By Skole	
Afdelinger:	
	Bjergmarken (0.-9. klasse, 1225 elever)
	Absalon (0.-9. klasse, 605 elever)
	Orø (0.-6. klasse, 37 elever)

Almene dagtilbud

Tabel 4a nedenfor indeholder udgifter på politikområdet fordelt på aktivitet. Tabellen viser regnskab for 2015, budget for 2016 og for 2017, samt budgetoverslag for perioden 2018-2020.

Fra 2016 til 2017 er budgettet steget med 2,6 mio. kr. Stigningen skyldes budgetaftalen fra 2015 "Styrket læring og trivsel til førskolebørn", samt budgetreduktioner. I perioden fra 2015 til 2017 skulle der tilføres 20 mio. kr. ekstra til dagtilbudsområdet fra skole- og specialområdet. Tilvæksten fra 2016 til 2017 er 10 mio. kr. På Fælles formål er budgettet blevet tilpasset til de faktiske udgifter. Den primære ændring er at budgettet til mellemkommunal betaling er blevet tilpasset. I løbet af 2016 har der været en stigning i antal børn til private institutioner, derfor er budgettet i 2017 og frem forøget med cirka 4 mio. kr.

Budget 2017 er også påvirket af udmøntede budgetreduktioner (Holbæk i Fællesskab), udbudsgevinster, omstillingsprojektet "Bæredygtige skoler og børnehuse", samt statsmidler til "mere pædagogisk personale i dagtilbud".

Økonomisk og fagligt bæredygtige skoler og børnehuse

Arbejdet med ny distrikts- og ledelsesstruktur er iværksat i forlængelse af, at Holbæk Kommune pr. 1. januar 2015 ændrede sin administrative organisering. For børne- og ungeområdet betød den nye organisation, at de hidtidige tre chefovråder (dagtilbud, skole samt det special- og socialfaglige område) 1. januar 2015 blev samlet i ét kerneområde: Læring og trivsel.

Det er forudsat, at en ny distrikts- og ledelsesstruktur kan frigøre 10 mio. kr. De 10 mio. kr. indgår i de 21 mio. kr., som byrådet tidligere har besluttet at finde via arbejdet i omstillingsgruppen om økonomisk og fagligt bæredygtige skoler og børnehuse.

Formålet er at få skabt en robust, fleksibel og bæredygtig distrikts- og ledelsesstruktur, der understøtter, at alle børn i kommunens dagtilbud og skoler indgår i et sammenhængende læringsforløb i hele deres dagtilbuds- og skoletid.

Tabel 4a Udgifter fordelt på aktivitet

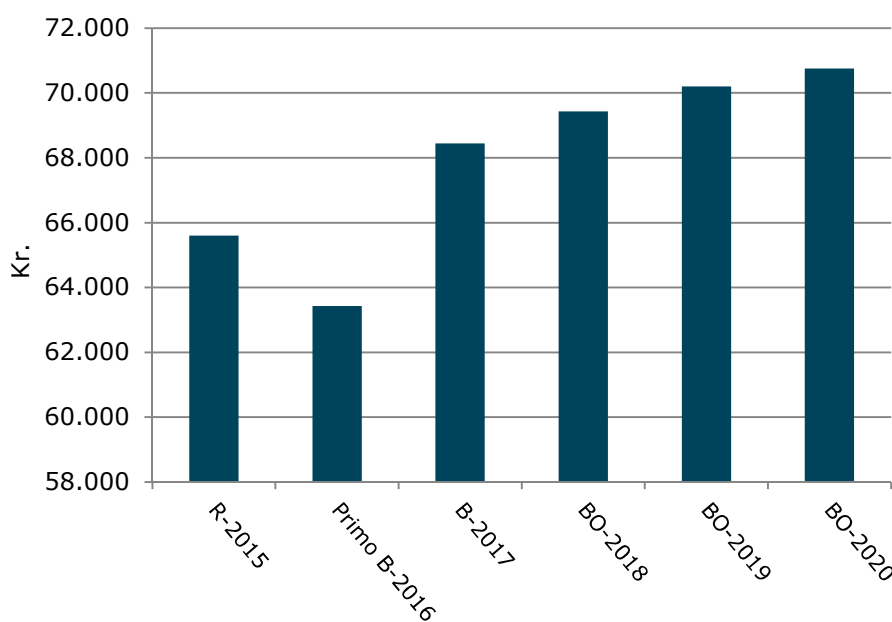
Aktivitet	R 2015	B 2016	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----					
Fælles formål	35,9	37,3	32,2	30,6	30,5	30,3
Dagpleje	35,1	31,3	29,7	29,6	29,6	29,6

Daginstitutioner	172,7	162,3	167,6	168,5	170,5	173,5
Private institutioner	29,4	32,1	36,0	36,0	36,0	36,0
I alt	273,1	263,0	265,6	264,7	266,6	269,4

Eventuelle differencer skyldes afrunding

Nedenstående figur 4 viser udgifterne pr. 0-5 årig. Stigningen i udgifter fra 2016 til 2017 skyldes "Styrket læring og trivsel hos førskolebørn", som var en del af budgetaftalen i 2015, samt en stigning i antal 0-5 årige.

Figur 4 Udgifter pr. 0-5 årig (2017-priser, kr.)

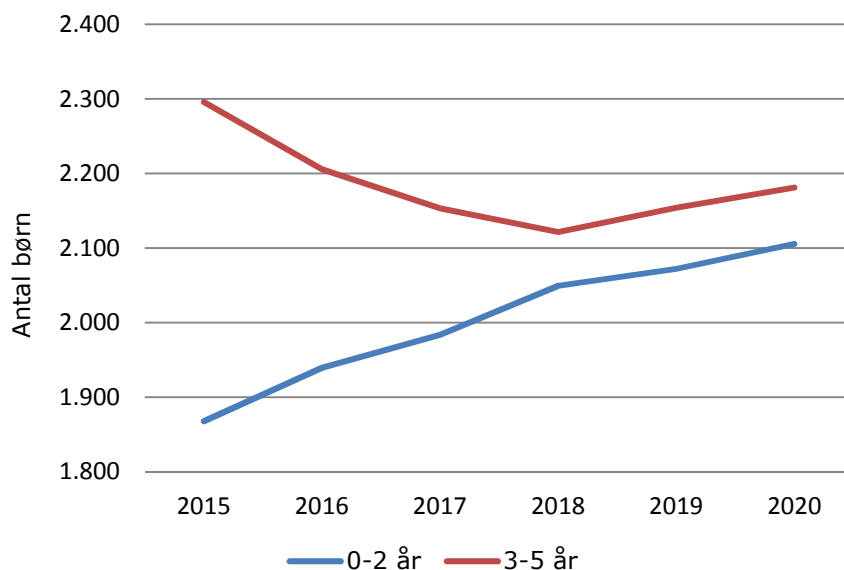

Kilde: Danmarks Statistik/frkm115 og folk1 samt egne beregninger

Befolkningsprognose

Som det ses i nedenstående figur 5 forventes en konstant stigning i antallet af 0-2 årige fra 2015 og frem mod 2020. Stigningen udgør cirka 2 pct. fra år til år. Hos de 3-5 årige er der et væsentligt fald på omkring 8 pct. fra 2015 til 2018. Fra 2018 til 2020 stiger antallet af 3-5 årige med omkring 3 pct.

Figur 5 Udviklingen i antal 0-2 årige og 3-5 årige

Kilde: Holbæk Kommunes befolkningsprognose

Specifikke forudsætninger for budgettet

Nedenstående tabel viser prisen og mængden på udvalgte aktiviteter.

Tabel 4b Pris x mængde

Aktivitet	Enhed ¹	Mængde	Gns. pris (i 1.000 kr.)	Mio. kr.
Fælles område				32,2
Pædagogisk assistent (PA) elever				5,9
Børnekonsulentcentret - sprogvurdering og ressourcepædagoger				14,0
Politiske puljer				1,3
Søskendetilskud				4,8
Privat pasning				7,2
Betaling offentlige myndigheder				-1,0
Dagpleje				29,7
Dagpleje, drift (inkl. bygninger)		620	59.980	37,2
Friplads				1,9
Forældrebetaling				-9,4
Daginstitutioner				167,7
Daginstitutioner, drift (inkl. bygninger)		3.209	64.793	207,9
Børn med særlige behov				2,9
Friplads				11,7
Forældrebetaling				-54,9
Private institutioner				36,0
Tilskud til privatinstitutioner		601	59.981	36,0
I alt				265,6

Eventuelle differencer skyldes afrunding

1) 0-2 årige børn tæller dobbelt, dvs. 1 barn = 2 enheder

Beskrivelse af Almene dagtilbud

Politikområdet Almene dagtilbud omfatter drift af kommunens dagtilbud til 0-5 årige børn, tilskud til private pasningsordninger og private daginstitutioner samt de fælles udgifter, der knytter sig hertil.

Området drives i overensstemmelse med bestemmelserne i dagtilbudsloven. Driften skal fremme følgende formål:

- Fremme børns trivsel, udvikling og læring
- Give familien fleksibilitet og valgmuligheder gennem forskellige typer tilbud og tilskudsmuligheder
- Forebygge negativ social arv og eksklusion
- Skabe sammenhæng og kontinuitet mellem tilbuddene, samt gøre overgange mellem tilbud spændende og tilpasset barnets alder

Der gives tilskud til børn i de 12 private daginstitutioner. I aldersgruppen 0-2 år går ca. 100 børn i en privat institution, og i aldersgruppen 3-5 år ca. 400 børn. Derudover er ca. 110 børn i ca. 30 private pasningsordninger.

Nedenstående tabel viser organiseringen på politikområdet og de primære tilbud, samt giver en kort beskrivelse af hvilken målgruppe tilbuddet gælder.

Tabel 4c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud	
Dagtilbud Holbæk By	
Dagpleje:	30 dagplejere, som passer 116 børn
Daginstitutioner:	12 huse fordelt i Holbæk by (0-2 år: 330 børn og 3-5 år: 639 børn)
Dagtilbud Kildedam	
Dagpleje:	8 dagplejere, som passer 29 børn
Daginstitutioner:	7 huse fordelt på Vipperød, Ågerup, Tølløse, Ugerløse, St. Merløse og Stestrup (0-2 år: 142 børn og 3-5 år: 333 børn)
Dagtilbud Skovvejen	
Dagpleje:	26 dagplejere, som passer 88 børn
Daginstitutioner:	7 huse fordelt på Jyderup, Mørkøv, Jernløse, Undløse og Knabstrup (0-2 år: 127 børn og 3-5 år: 375 børn)
Dagtilbudsdistrikt Katrinedal	
Dagpleje:	22 dagplejere, som passer 82 børn
Daginstitutioner:	6 huse fordelt på Svinninge, Gislinge, Tuse, Tuse Næs og Hagedsted (0-2 år: 108 børn og 3-5 år: 259 børn)
Orø – del af Holbæk By Skole	
Daginstitution	(0-2 år: 8 børn og 3-5 år: 9 børn)
	1 hus på Orø

Forudsætninger for budgettet i 2017

Nedenstående tabel viser budgetforudsætningerne for dagplejen og daginstitutioner.

Tabel 4d Forudsætninger for budgettet i 2017

Budgetforudsætninger	
Dagpleje	
Ugentlig åbningstid i timer	48
Antal lukkedage	19
Antal kommunalt ansatte dagplejere	86
Antal private dagplejere	29
Gennemsnitsløn pr. dagplejer	347.028
Beløb pr. dagplejer til børnerelaterede udgifter	1.993
Tilsyn pr. dagplejer (såvel kommunalt som privat ansat)	9.217
Ledelse pr. område	400.000
Sociale kriterier til fordeling på hele området	763.000
Daginstitutioner	
Antal matrikler i 2017	34
Ugentlig åbningstid i timer	52
Antal lukkedage	19
Beløb pr. distrikt	1.344.000
Beløb pr. hus	300.000
Beløb pr. enhed	43.870
Beløb pr. barn til børnerelaterede udgifter	1.552
Bæredygtighedstillæg pr. enhed op til 80 enheder	9.282
Sociale kriterier til fordeling på hele området	4.500.000

Børnespecialområdet

Nedenstående tabel 5a indeholder udgifter på politikområdet fordelt på aktivitet. Tabellen viser regnskab for 2015, budget for 2016 og for 2017, samt budgetoverslag for perioden 2018-2020.

Fra regnskab 2015 til budget 2016 er budgettet reduceret væsentligt. Fra 2016 til 2017 er budgettet steget. Det skal ses i sammenhæng med en ny snitflade mellem Udvalget Læring og Trivsel for Børn og Unge og Udvalget Uddannelse og Job. Læring og Trivsel har overtaget arbejdsopgaver fra Uddannelse og Job, som betyder at der er flyttet budgetmidler mellem de to udvalg.

Samlet set er der budgetreduktioner for cirka 8,5 mio. kr. Holbæk Kommune har haft et højt udgiftsniveau på det specialiserede område, når man sammenligner med K4 kommunerne (Køge, Næstved og Slagelse). For at komme ned på budgetniveau har man arbejdet med handleplaner, særligt på myndighedsområdet. Budgetreduktionerne er primært udmøntet på pædagogisk psykologisk rådgivning, tandpleje, sundhedspleje, anbringelser og dagbehandling.

På anbringelsesområdet er der i tråd med børne- og ungepolitikken forsat fokus på at forebygge, inden det kommer så vidt, at barnet eller den unge skal anbringes. Såfremt det kommer til en anbringelse, bliver der forsat lagt vægt på, hvilken type anbringelse der visiteres til.

Der er også fokus på at reducere perioden for anbringelsen. Igen er det helt i tråd med børne- og ungepolitikken om mindst mulig indgriben, og samtidig forventes det at kunne reducere udgifterne på området.

I budget 2016 blev det vedtaget at øge antallet af sagsbehandlere på myndighedsområdet. Det har medvirket til en tættere opfølgning og færre antal sager pr. sagsbehandler, samt en mere målrettet indsats over for udsatte familier og deres børn.

Fra 1. januar 2017 ændres organisation på Læring og trivsel. På det specialiserede område samler man Børnekonsulentcentret, Familiecentret og Familiehuset, under navnet "Børneindsats", samt Tandplejen og Sundhedsplejen under navnet "Sundhed for Børn og Unge".

Den nye enhed, Børneindsats, vil dermed rumme en bred vifte af kompetencer – fra tidlige forebyggende indsatser til meget indgribende foranstaltninger såsom anbringelse af børn uden for hjemmet. Et samlet ledelsesmæssigt fokus skal være med til at flytte og udvikle flere indsatser hen imod tidlig forebyggelse og dermed en understøttelse af børns læring og trivsel på et tidligere tidspunkt.

Enheden Sundhed for børn og unge har ansvaret for sammenhæng og prioritering af indsatsen for de allermindste børn sammen med barnet og dets familie. Sundhedsplejen er tæt på børns og familiers hverdag, da størstedelen af sundhedsplejens arbejde foregår i familien. Tandplejen er som et alment tilbud ligeledes i dialog og kontakt med børn og familier og arbejder også opsøgende i forhold til børn og familier i udsatte positioner. Med den nye organisering skal de sundhedsfaglige kompetencer fortsat bruges og integreres i områdernes arbejde med børns læring og trivsel. Sundhed for børn og unge skal sikre et tæt samarbejde med Folkesundhed og løbende sikre kvaliteten af den sundhedsfaglige indsats.

Tabel 5a Udgifter fordelt på aktivitet

Aktivitet	R 2015	B 2016	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----					
Pædagogisk psykologisk rådgivning m.v.	16,9	15,6	13,3	13,3	13,3	13,4
Kommunale specialskoler og interne skoler i dagbehandlingstilbud og på anbringelsessteder	-1,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunal tandpleje	23,2	22,1	20,7	20,7	20,7	20,7
Kommunal sundhedstjeneste	11,0	10,4	8,6	8,6	8,6	8,6
Indtægter fra den centrale refusionsordning ¹	-3,1	-13,1	-3,2	-3,4	-3,4	-3,4
Særlige dagtilbud ²	5,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Opholdssteder mv. for børn og unge ³	59,7	12,8	19,8	15,9	15,3	15,1
Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	58,7	49,2	50,6	50,0	51,4	51,9
Plejefamilier ³		37,7	38,9	39,7	39,7	39,7
Døgninstitutioner for børn og unge	8,4	5,2	10,0	10,8	10,8	11,4
Særlige dagtilbud og særlige klubber ³		4,7	5,7	5,7	5,7	5,7
Sociale formål ¹	11,8	20,7	10,6	10,6	10,6	10,6
I alt	190,8	165,5	175,1	171,9	172,7	173,7

Eventuelle differencer skyldes afrunding

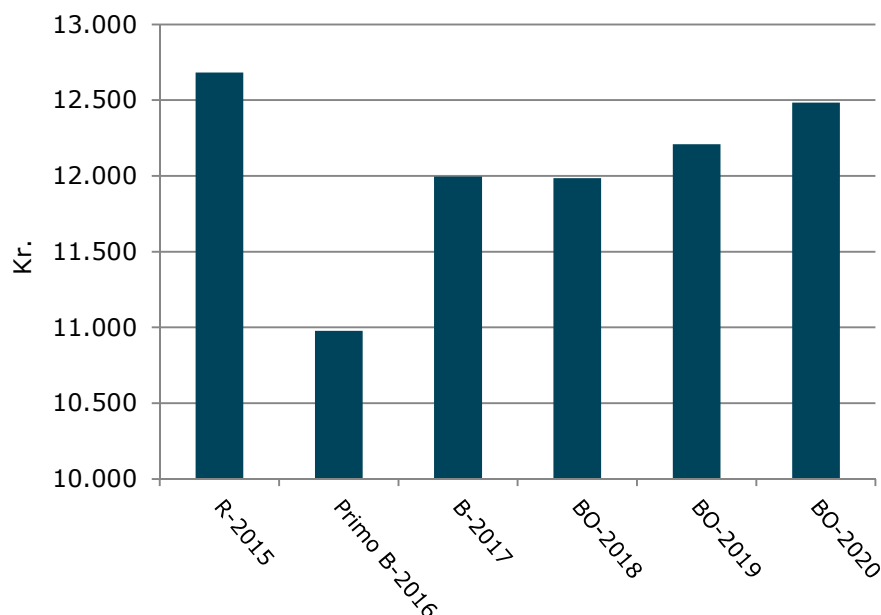
1) Refusioner på Indtægter fra den centrale refusionsordning er flyttet til Sociale formål

2) Særlige dagtilbud flyttes til Særlige dagtilbud og særlige klubber

3) Opholdssteder bliver fra budget 2016 delt op, således at plejefamilier nu får sin egen funktion

Nedenstående figur 6 viser udgifterne pr. 0-17 årige. Det skal bemærkes, at der i perioden fra 2016 til 2019 er et fald i antallet af børn og unge i alderen 0-17 år. Dette har ikke nødvendigvis sammenhæng med faldende behov og dermed faldende udgifter.

Figur 6 Udgifter pr. 0-17 årige (2017-priser, kr.)

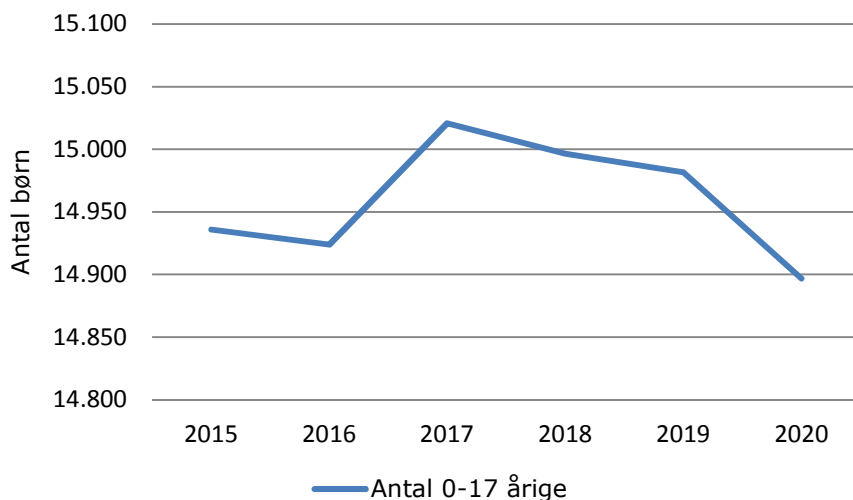

Kilde: Danmarks Statistik/frkm115 og folk1 samt egne beregninger

Befolkningsprognose

Som det fremgår af figur 7 forventes en stigning i antallet af 0-17 årige fra 2016 til 2017, hvorefter antallet vil falde i perioden 2017 til 2020.

Figur 7 Udviklingen i antal 0-17 årige

Kilde: Holbæk Kommunes befolkningsprognose

Specifikke forudsætninger for budgettet

Tabel 5b viser prisen og mængden på udvalgte aktiviteter.

Tabel 5b Pris x mængde

Aktivitet	Enhed	Mængde	Gns. pris (i 1.000 kr.)	Mio. kr.
Pædagogisk psykologisk rådgivning mv.				13,3
PPR samt tale/hørekonsulenter				13,3
Befordring af elever til specialundervisning				0,0
Center for ejendomme				0,5
Børnespecialcenter				-0,5
Kommunal tandpleje				20,7
Tandpleje 0-18 år (egne klinikker)	Personer	14.856	0,9	13,3
Tandpleje 0-18 år (øvrige)	Personer	257	1,8	0,5
Specialtandpleje	Personer	105	2,5	0,3
Omsorgstandpleje	Personer	109	3,4	0,4
Tandregulering 0-18 år (egne klinikker)	Personer	1.228	4,1	5,1
Tandregulering 0-18 år (øvrige)		5	18,6	0,1
Center for ejendomme				1,1
Sundhedsplejen				8,6
Sundhedsplejen				8,6
Indtægter fra den centrale refusionsordning				-3,2
Refusion vedr. funktion 5.28.20				-2,2
Refusion vedr. funktion 5.28.21				-0,1
Refusion vedr. funktion 5.28.23				-0,9
Opholdssteder mv. for børn og unge				19,8
Eget værelse, kollegium	Årspersoner	1	464,6	0,5
Opholdssteder for børn og unge	Årspersoner	23	772,1	17,8
Kost og efterskoler	Årspersoner	4	392,6	1,6
Advokatbistand og betalinger				0,3
Refusion advokatbistand				-0,2
Forebyggende foranstaltninger for børn og unge				50,6
Dagskoler	Årspersoner	20	214,4	4,3
Aflastningsordninger (familiepleje, opholdssteder og døgninstitutioner)	Årspersoner	76	121,3	9,2
Øvrige tilbud				1,1
Praktisk, pædagogisk eller anden støtte i hjemmet				0,9
Familiebehandling				12,2
Vederlag til plejefamilier vedr. vederlag				2,7
Fast kontaktperson for barnet eller den unge				1,9

DEL III Specielle bemærkninger *Læring og Trivsel for Børn og Unge*

Formidling af praktikophold				0,1
Anden hjælp				0,0
Økonomisk støtte til forældremyndighedsindehaveren				0,6
Økonomisk støtte til at undgå anbringelser, fremskynde hjemgivelse og kontakt mellem forældre og barn underanbringelse				1,7
Støtteperson til forældremyndighedsindehaver				2,6
Rådgivning af afledte ydelser § 11				6,9
Skole- og behandlingshjemmet Undløse				0,0
Projekt: En god start				2,5
Center for ejendomme				0,5
Decentralisering af IT				3,4
Plejefamilier				38,9
Plejefamilier		83	442,1	36,5
Netværksplejefamilier		14	124,7	1,7
Socialtilsyn				0,8
Betaling §§ 159 og 160				-0,2
Døgninstitutioner for børn og unge				10,0
Døgnpladser til personer med varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne	Årspersoner	3	1.333,0	4,0
Døgnpladser til personer med sociale adfærdsproblemer	Årspersoner	7	871,4	6,0
Skole- og behandlingshjemmet Undløse				-0,4
Børnespecialcenter				-0,4
Center for ejendomme				0,8
Særlige dagtilbud				5,7
SL § 32 - Børnehave		15	317,4	4,8
Center for ejendomme				1,0
Sociale formål				10,5
Udgifter vedr. samværsret mv. med børn				0,1
Merudgiftsydelser ved forsørgelse af børn med nedsat funktionsevne				6,5
Hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste mv. ved forsørgelse af børn med nedsat funktionsevne				14,5
Statsrefusion 50 pct.				-10,5
I alt				175,0

Eventuelle differencer skyldes afrunding

Beskrivelse af Børnespecialområdet

Nedenstående tabel viser organiseringen på politikområdet og de primære tilbud, samt giver en kort beskrivelse af hvilken målgruppe tilbuddet gælder.

Tabel 5c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud	
Særlige tilbud til børn, unge og familier	
Børneindsats	
	<ul style="list-style-type: none"> - Træffer beslutning om visitation til de enkelte foranstaltninger og tilbud efter serviceloven. Ydelserne leveres af en række udførere, private såvel som offentlige. Aldersgruppen er 0-14 år. (fra 1. august 2016 er det fra 0-9. klasse) - Vejleder og yder råd til og om udsatte børn, unge og deres familier, samt til ledere og medarbejdere i kommunens børnehuse og skoler. Borgerens kontakt med Børneindsats sker primært igennem skolen, sundhedsplejen, daginstitutionen og ungdomsområdet, eller efter henvisning fra myndighedsområdet. - Familiebehandling er et tilbud til børnefamilier, som har et særligt behov for støtte, dvs. hvor der er bekymring for børnenes udvikling på kortere eller længere sigt
Sund for børn og unge	
	<p><i>Tandpleje for 0-18 årige</i> Indeholder også småbørnstandpleje. Forældre skal selv betale den samlede regning, når privat tandlæge anvendes i stedet for de kommunale klinikker</p> <p><i>Omsorgstandpleje</i> Omsorgstandpleje tilbydes borgere over 18 år, som på grund af kronisk nedsat førlighed eller vidtgående fysisk eller psykisk handicap kun vanskeligt kan benytte det almindelige tandplejetilbud for voksne</p> <p><i>Specialtandpleje</i> Specialtandplejen tilbyder forebyggende og behandlende tandpleje for børn og voksne, som på grund af nedsat funktionalitet har vanskeligt ved at benytte de almindelige tandplejetilbud i børne- og ungdomstandpleje, voksentandpleje eller den kommunale omsorgstandpleje</p> <p><i>Sundhedspleje</i> Sundhedsplejen er et tilbud til forældre, som har børn på 0-16 år. Sundhedsplejens mål er at fremme alle børns sundhed og trivsel. De tilbyder råd og vejledning om børns, unges og familiens sundhed og trivsel</p> <p><i>En God Start</i> En God Start er et forebyggende tilbud til kvinder / familier, der under graviditet, fødsel og i tiden efter har behov for en særlig indsats</p>
Børnespecialcenter	
	Hjørtholmskolen Specialskole- og fritidstilbud til børn med autisme/ADHD
	Ladegårdsskolen Specialskole for psykisk udviklingshæmmede folkeskolelever med generelle indlæringsvanskeligheder
	Kikhøj Bo- og aflastningstilbud
	Fritidshjemmet v/Ladegårdsskolen Fritidshjem primært for Ladegårdsskolens målgruppe
	Specialbørnehaven Spiretårnet Børnehave til børn med særlige behov i alderen 0-6 år

Udvalget Uddannelse og Job

Udvalget Uddannelse og Job omfatter fire politikområder og varetager opgaver inden for uddannelse og beskæftigelse.

Skoler – 10. klasse

10. klasse, heldagsundervisning, ungdomsklasse samt ungdomsskole og fritidsaktiviteter.

Unge udsatte

Unge mellem 15 og 17 år med særlige behov, som får hjælp, der er omfattet af serviceloven. SSP-konsulenter som er koordinerende bindeled mellem skole, sociale myndigheder og politi.

Voksenspecialområdet – unge og jobparate

Voksenspecialområdet omfatter opgaver, som vedrører borgere mellem 18 og 29 år med nedsat fysisk, psykisk funktionsevne og/eller har alvorlige sociale problemer, samt Særligt Tilrettelagt Uddannelse (STU). Omfatter også forsorgs- og krisecentre, samt misbrugsbehandling.

Uddannelse og beskæftigelse

Forsørgelse til borgere uden for arbejdsmarkedet i aktivering og borgere på førtidspension, samt tilbud til udlændinge og flygtninge. Ungdomsuddannelse for personer under 30 år på erhvervsskolernes grunduddannelse, produktionsskoler samt indsatsen i Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU).

Tabel 1 Udgifter fordelt på politikområde

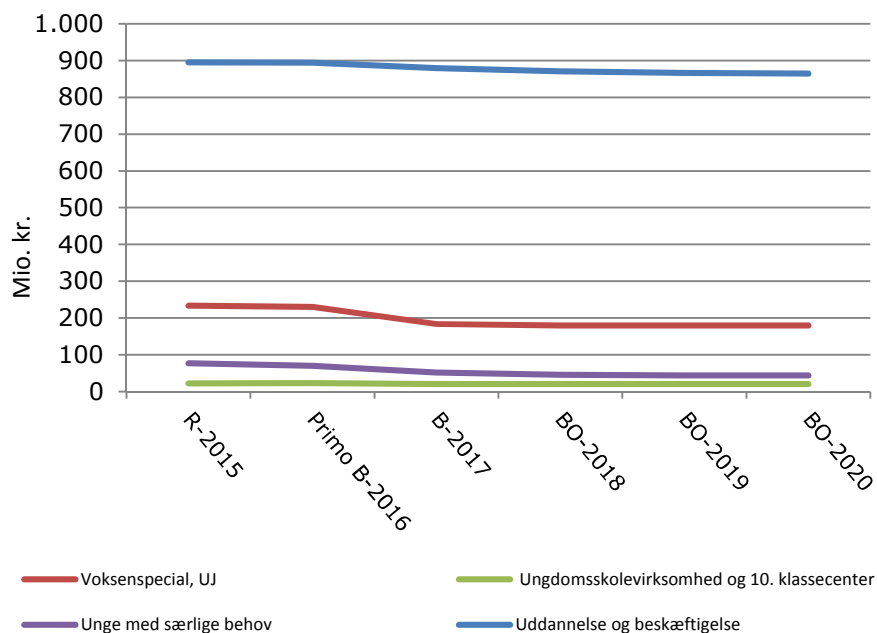
Politikområde	R 2015	B 2016	B 2017	B 2018	B 2019	B 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----					
Skole og ungdomsskole	21,4	22,6	20,4	20,3	20,3	20,3
Børn med særlige behov	76,9	69,5	51,5	45,5	44,1	44,1
Voksne med særlige behov	230,1	229,9	183,6	179,9	179,9	179,9
Uddannelse og beskæftigelse	891,1	890,4	879,8	870,7	866,4	865,1
I ALT	1.219,6	1.212,3	1.135,3	1.116,4	1.110,7	1.109,4

Eventuelle differencer skyldes afrunding

I regnskab 2015 var der databrud, derfor kan der være differencer

Tabel 1 og nedenstående figur 1 viser udviklingen i udgifterne inden for de fire politikområder, som er under Udvalget for Uddannelse og Job. Det forventes, at den gennemsnitlige udgift kan reduceres i de kommende år.

Figur 1 Driftsudgifter, netto (2017-priser, mio. kr.)

Kilde: Holbæk Kommune

Dannelse af budgettet

Tabel 2a viser, hvad de politiske beslutninger der er truffet, siden budgetoverslaget for 2017 blev dannet, har betydet for budget 2017 og overslagsårene 2018, 2019 og 2020. I tabellen indgår både ændringerne i budgettet og løsningsforslag.

Tabel 2a Dannelse af budgettet

Udvalget Uddannelse og Job	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----			
Budget før ændringer	1.173,50	1.160,10	1.160,10	1.160,10
Budgetdannelse				
Refusionsreform samt flygtninge	33,6	34,7	30,7	30,0
Pris x Mængde	11,3	10,3	7,5	6,2
Social vicevært	1,1			
Taksttilretninger	-0,1	-0,1	0	-0,1
Teknisk omplacering af ejendomsdrift	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Omplaceringer				
Omplacering af reduktioner fra 2015 og 2016	-5,3	-5,2	-3,4	-2,7
Omplacering af budgetreduktioner mellem kerneopgaver	-2,2	-2,4	-2,4	-2,4
Ny snitflade – deling af politikområdet Voksenspecial	-36,0	-34,9	-34,9	-34,9

DEL III Specielle bemærkninger *Udvalget Uddannelse og Job*

Ny snitflade – deling af politikområdet Børnespecial	-17,5	-23,8	-25,2	-25,2
Løsninger på forventet merforbrug				
Reduktion af pulje	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Reduktion af indkøb (færre undervisningsmaterialer 10. klasse, færre biler, mindre IT-indkøb)	-0,2	-0,3	-0,3	-0,3
Effektivisering - rådighedssamtaler, flere sager pr. sagsbehandler, mere effektive arbejdsgange	-3,3	-3,3	-3,3	-3,3
Omlægning af Ungdommens Uddannelsesvejledning	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Mindre indgribende foranstaltninger	-3,6	-3,6	-3,6	-3,6
Øget brug af produktionsskole	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Effektivisering via selvbooking	-1,8	-1,8	-1,8	-1,8
Omplacering af virksomhedskonsulenter til virksomhedsmentorer	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
Fra midlertidige boliger SEL § 107 til § 85 indsatser samt kontraktforhandlinger	-1,0	-1,0	-1,0	-
Døgnophold - alkoholbehandling	-0,3	-0,3	-0,3	1,0
Nedlukning af akuttelefon i nattetimerne	-0,5	-0,5	-0,5	-0,3
Øget målretning af dele af misbrugsindsatsen mod kontanthjælpsområdet	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Ændringsforslag 2. behandling				
Reduktion af pulje	0,1	0,1	0,1	0,1
Reduktion af indkøb (reduceret besparelse)	0,1	0,1	0,1	0,1
Reduceret prisfremskrivning	-6,8	-6,6	-6,6	-6,6
Færre flygtninge	-3,9	-3,9	-3,9	-3,9
Tekniske korrektioner	1,7	2,3	2,9	3,0
Budget 2017	1.135,3	1.116,4	1.110,7	1.109,4

Tabel 2b viser de politisk vedtagne løsninger, der er sat i gang ud fra rammereduktioner i budgettet for hhv. 2015 og 2016, og som forventes et give følgende afkast i 2017 og overslagsårene.

Tabel 2b Løsninger på rammereduktioner fra budget 2015 og budget 2016

	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----			
Administration	-0,3	-0,6	-0,6	-0,6
Særlig tilrettelagt uddannelse	-1,2	-2,0	-2,0	-2,0
Opholdssteder	-0,4	-0,8	-0,8	-0,8
Velfærdsteknologi - lukke IT-system	-0,2	-0,3	-0,3	-0,3
Omstillingsprojekter	-21,0	-31,3	-31,3	-31,3
Efterværn – kontraktstyring	-1,2	-1,7	-1,7	-1,7
Digitalisering	-0,4	-1,3	-1,3	-1,3
Kerneopgave	-0,8	-1,6	-1,6	-1,6
Udbud på aktivering	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
I alt	-26,0	-40,1	-40,1	-40,1

Skoler - 10. klasse

Budget 2017 er reduceret på 10. klasse, hvilket skyldes færre antal elever i de kommende skoleår. Ungdomsskolevirksomhed har tilpasset den forebyggende indsats i forhold til opbremsning af aktiviteterne. Budgetterne hos Center for ejendomme er omplaceret til andre områder.

Table 3a Udgifter fordelt på aktiviteter

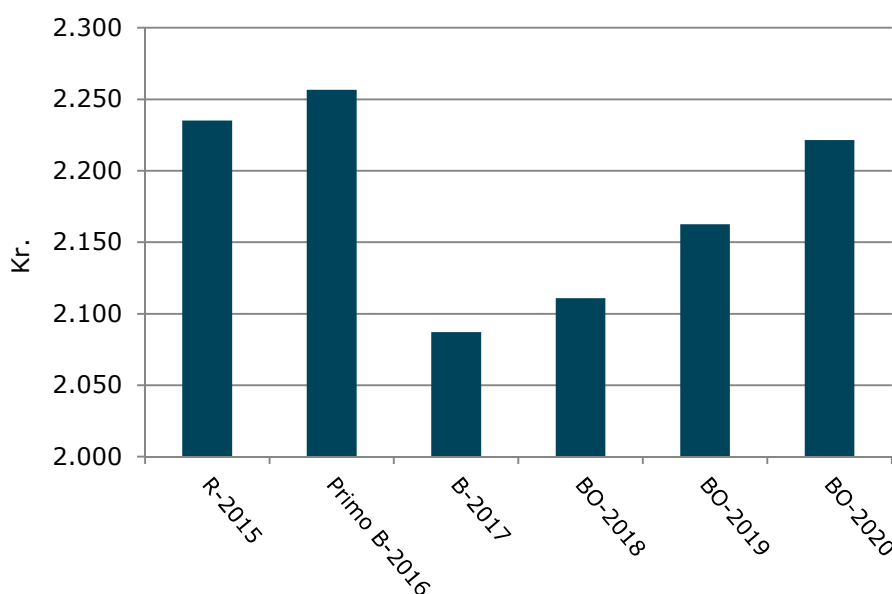
Område	R 2015	B 2016	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----					
10. klasse	9,4	9,8	9,0	9,0	9,0	9,0
Ungdomsskolevirksomhed	9,2	9,9	9,5	9,4	9,4	9,4
Center for ejendomme	2,9	2,9	1,9	1,9	1,9	1,9
I alt	21,4	22,6	20,4	20,3	20,3	20,3

Eventuelle differencer skyldes afrunding

I regnskab 2015 var der databrud, derfor kan der være differencer

Figur 2 viser udgifterne pr. borger i alderen 18 år og derover.

Figur 2 Udgifter pr. 18-årig og derover

Kilde: Danmarks Statistik/frkm115 og folk1 samt egne beregninger

Udvikling på området

Der er et fald i tilgangen til 10. klassecentret i Holbæk Kommune for skoleåret 2016–2017. Derudover er der gennemført en tilpasning af heltidsundervisning, så flere elever med faglige, personlige og/eller sociale udfordringer kan rummes og få gavn af undervisningen i regi af et nyt tilbud kaldet "10+".

Der forventes en kraftig opbremsning af aktiviteter i Holbæk Kommune for at opnå budgetreduktionerne. På skoleområdet vil det betyde tilpasning af den samlede forebyggende indsats i klubber og i ungdomsskolen.

Specifikke forudsætninger for budgettet

Tabel 3b viser prisen og mængden på udvalgte aktiviteter.

Tabel 3b Pris x mængde

Aktivitet	Mængde	Gns. pris (i 1.000 kr.)	Mio. kr.
Folkeskoleområdet	Elever		10,1
10. klasse	164	61	10,0
Heltidsundervisning			0,1
Læringscenter			0,0
Ungdomsskolevirksomhed			10,3
Ungdomsvirksomhed			9,7
Cirkus Kæphøj			0,6
I alt			20,4

Eventuelle differencer skyldes afrunding

I regnskab 2015 var der databrud, derfor kan der være differencer

Beskrivelse af Skoler – 10. klasse

Politikområdet Skoler omfatter:

- Kommunens skole (10. klasse, heldagsskole og ungdomsskole), der indeholder aktiviteter i relation til folkeskoleloven
- Ungdomsskolevirksomhed, der tilbyder klub- og fritidsaktiviteter for unge fra 7. klasse til og med 18 år, samt heltidsundervisning

Tabel 3c nedenfor viser organiseringen på politikområdet og de primære tilbud.

Tabel 3c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud	
Dagundervisning	
10. klasse	
Heltidsundervisning, Ungdomsklasse	
Fritid og forebyggelse	
Ungdomsskolevirksomhed	
Cirkus Kæphøj	

Udsatte unge

Fra 2016 til 2017 og i de kommende år forventes det, at Holbæk Kommune kan reducere omkostningerne til børn og unge med særlige behov. Det er blandt andet med udgangspunkt i benchmark fra 2015, hvor en sammenligning af K4 kommunerne (Holbæk, Køge, Næstved og Slagelse) viser, at Holbæk Kommunes udgifter på området er højest.

Unge med særlige behov overgår nu fra Læring og trivsel til Uddannelse til alle unge efter 9. klasse i stedet for efter det 15. år. Den ny snitflade vil samlet set ikke medføre nogen ændring i budgetterne for Holbæk Kommune – kun fordelingen mellem de to udvalg.

Tablet 4a Udgifter fordelt på aktiviteter

Område	R 2015	B 2016	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----					
Særlig dyre refusionsordning	-4,2	-2,3	-1,7	-1,4	-1,4	-1,4
Opholdssteder mv. ¹	41,5	27,9	17,6	14,9	14,9	14,9
Forebyggende foranstaltninger	25,8	23,5	20,0	18,1	16,7	16,7
Plejefamilier ¹	0,0	8,7	6,0	5,2	5,2	5,2
Døgnanbringelse	9,4	7,7	5,5	4,7	4,7	4,7
Sikrede døgninstitutioner for domsanbragte unge	4,4	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
Sociale formål - kontante ydelser	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
I alt	76,9	69,6	51,5	45,5	44,1	44,1

Eventuelle differencer skyldes afrunding

I regnskab 2015 var der databrud, derfor kan der være differencer

1) Opholdssteder er i budget 2016 splittet op. Opholdssteder, eget værelse, kostskole mv. bliver på funktionen Opholdssteder, og plejefamilier får sin egen funktion

Udvikling på området

Overgangen i indsatsen for de unge har i kerneopgaven Uddannelse til alle unge ændret sig væsentligt. Unge med særlige behov overgår fra Læring og Trivsel til Uddannelse til alle unge efter afslutning af 9. klasse. Der er fokus på den unges skolegang og ungdomsuddannelse, og en social handleplan vil altid blive fulgt af en opdateret uddannelsesplan.

Beskæftigelsesindsatsen, herunder aktivering, vil prioritere de unge i 2017-2020. Strategien er, at alle unge mødes med et krav om en aktiv uddannelsesplan. De unge tilbydes konsekvent brobygningsforløb med individuelt tilrettelagt, forberedende undervisning. Den forebyggende indsats understøtter ligeledes den unges uddannelsesplan. For de unge mellem 15 og 23 år indgår produktionsskolerne i en ny, central rolle. Særligt Tilrettelagte Uddannelser (STU) tilbydes som udgangspunkt internt i Holbæk Kommune på Center for Specialundervisning (CSU) i Holbæk.

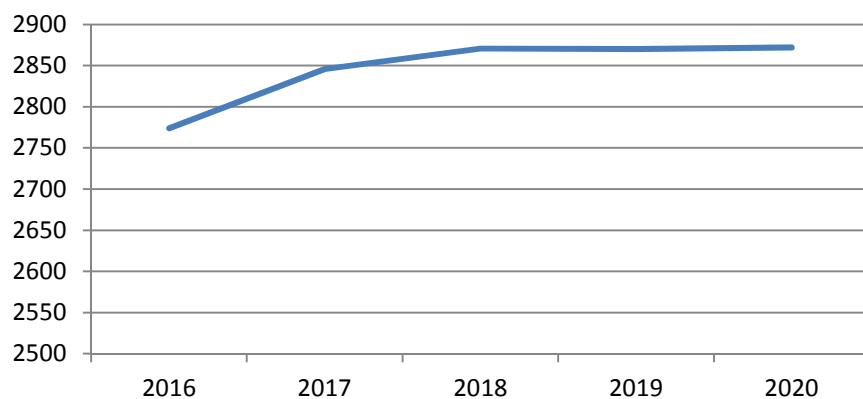
I forhold til unge med behov for anbringelse er strategien at anvende netværksplejefamilier, hvor det er muligt, og dermed færre plejefamilier og eksterne bo- og opholdssteder. Hvor det ud fra en såvel faglig som økonomisk vurdering er hensigtsmæssigt, anvendes interne botilbud/studieboliger, for eksempel udslningsboligerne i Åvang og lejlighederne på Hesseløvej som alternativ til eksterne anbringelser, og dermed mindre indgribende foranstaltninger.

En forudsætning for det reducerede budget er endvidere en generel takstreduktion på 5 pct. i Holbæk Kommune på de takstfinansierede områder. Reduktionen betyder lavere udgifter til foranstaltninger efter serviceloven og en omlægning og effektivisering af aktiviteter på de takstfinansierede områder.

Befolkningsprognose

Som det fremgår af figur 3 forventes der en stigning i antallet af børn og unge i alderen 15-17 år fra 2016 til 2020. Det kan betyde udgiftspres de kommende år, så udviklingen skal følges. Hvis prognosen holder, kan det betyde en ændring i sammensætningen af de udgifter kommunen kommer til at afholde i de kommende år.

Figur 3 Udviklingen i antal 15-17 årige

Kilde: 13-7-2016 Danmarks Statistik/FRKM116

Specifikke forudsætninger for budgettet

Nedenstående tabel viser prisen og mængden på udvalgte aktiviteter.

Tabel 4b Pris x mængde

Aktivitet	Mængde	Gns. pris (i 1.000 kr.)	Mio. kr.
Indtægter fra den centrale refusionsordning			-1,7
Opholdssteder mv. for børn og unge			17,6
Opholdssteder for børn og unge	15,3	935	14,3
Kost- og efterskoler	9,5	201	1,9
Eget værelse, kollegier mv.	7,3	180	1,3
Andre			0,1
Øvrige (HIF og Udbudsgevinster)			0,0
Forebyggende foranstaltninger for børn og unge			20,0
Praktisk/pædagogisk støtte			0,2
Dagbehandling	8,2	219	1,8
Familiebehandling			1,1
Aflastning	15,8	140	2,2
Kontaktperson			6,6
Praktikophold			0,0
Anden hjælp end rådgivning			0,0
Økonomisk støtte til forældre			1,7
Støtte til forældreindehaver			0,6
Rådgivning			1,6
SSP			3,2
Andet			0,9
Plejefamilier			6,0
Plejefamilier	25	241	6,0
Døgninstitutioner for børn og unge			5,5

	Døgnpladser til personer med varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne	5,6	973	5,5
Sikrede døgninstitutioner for børn og unge				4,0
	Sikrede domsanbragte unge	1,0	1.233	1,2
	Objektiv finansiering			2,7
I alt				51,4

Eventuelle differencer skyldes afrunding

Beskrivelse af Udsatte unge

Nedenstående tabel viser organiseringen på politikområdet og de primære tilbud, samt giver en kort beskrivelse af hvilken målgruppe tilbuddet gælder.

Tabel 4c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud	
Særlige tilbud til børn, unge og familier	
Børnemyndighed	
	Ungeindsatsen Træffer beslutning om visitation til de enkelte foranstaltninger og tilbud efter serviceloven. Ydelserne leveres af en række leverandører, private såvel som offentlige. Aldersgruppen er fra afslutning af grundskolens 9. klasse til og med 17 år
	SSP som er koordinerende bindeled mellem skole, sociale myndigheder og politi
Transitten	
	Støttekontaktperson i alderen 15-29 år
	Boligerne i Åvang - Ungdomsboliger med tilknyttet social vicevært

Voksenspecialområdet - unge og jobparate

Fra 2016 til 2017 og i de kommende år forventes det, at Holbæk Kommune kan reducere omkostningerne til voksne med særlige behov. Det er blandt andet med udgangspunkt i benchmark fra 2015, hvor en sammenligning mellem kommunerne i K4 samarbejdet (Holbæk, Køge, Næstved og Slagelse) viser, at Holbæk Kommunes udgifter er højest.

Resultatet af projektet "Nytænkning af den sociale indsats" betyder en ny snitflade, hvor opgaver og dermed også budget er flyttet fra udvalget Uddannelse og Job på kerneopgaven Alle kan bidrage til Udvalget Aktiv hele livet- Sundhed og omsorg.

Tabel 5a Udgifter fordelt på aktivitet

Område	R 2015	B 2016	B 2017	B 2018	B 2019	B 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----					
Specialpædagogisk bistand til voksne	7,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
Ungdomsuddannelser for unge med særlige behov	22,4	22,7	21,5	20,8	20,8	20,8
Indtægter fra den centrale refusionsordning	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Plejefamilier og opholdssteder (efterværn 18-23 årige)	15,2	10,3	8,6	6,2	6,2	6,2

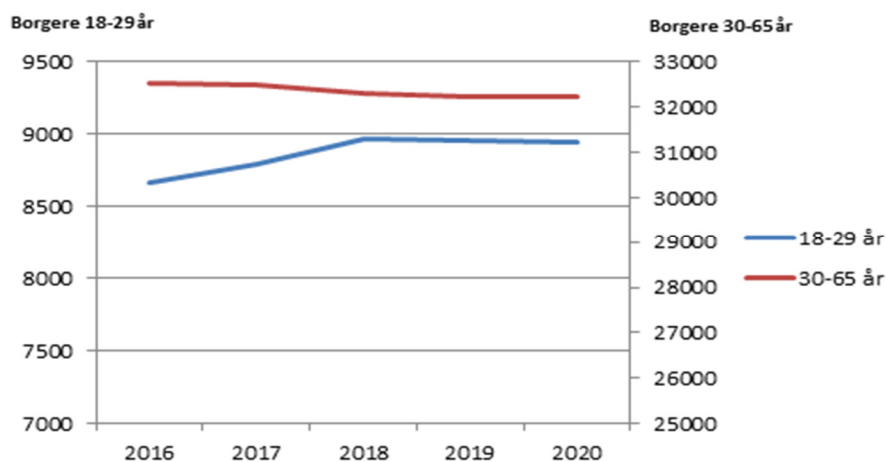
Forebyggende foranstaltninger (efterværn 18-23 årige)	7,7	6,8	6,6	6,6	6,6	6,6
Plejefamilier og opholdssteder (efterværn 18-23 årige)	0,0	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6
Døgninstitutioner (efterværn 18-23 årige)	1,7	2,1	1,9	1,8	1,8	1,8
Aflastning med socialpædagogisk sigte, social pædagogisk støtte	45,4	42,2	12,3	12,1	12,1	12,1
Rådgivere og rådgivningsinstitutioner	0,0	0,0	1,1	1,1	1,1	1,1
Botilbud for personer med særlige sociale problemer	7,2	8,0	7,8	7,8	7,8	7,8
Alkoholbehandling	6,7	5,2	7,1	7,0	7,0	7,0
Behandling af stofmisbrugere	10,5	11,7	9,7	9,7	9,7	9,7
Midlertidige botilbud	38,4	36,6	24,0	23,5	23,5	23,5
Kontaktperson- og ledsagerordning	4,4	4,7	1,1	1,1	1,1	1,1
Beskyttet beskæftigelse	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Aktivitets- og samværstilbud	5,9	6,5	6,4	6,4	6,4	6,4
Boligydelser til pensionister	30,6	30,7	32,3	32,5	32,5	32,5
Boligsikring	30,7	30,8	31,4	31,4	31,4	31,4
Øvrige sociale formål	0,3	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Center for ejendomme	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt	233,9	230,3	183,7	180,0	180,0	180,0

Eventuelle differencer skyldes afrunding

I regnskab 2015 var der databrud, derfor kan der være differencer

Figur 4 viser udviklingen i antal borgere i aldersgrupperne 18-29 år og 30-64 år. Prognosen fra Danmarks Statistik viser en stigning i aldersgruppen 18-29 år på ca. 200 flere unge og et fald i gruppen 30-64 år. Dette har nødvendigvis ikke sammenhæng med behov og udgifter. Hvis prognosen holder, kan det dog betyde en ændring i sammensætningen af de udgifter kommunen vil skulle afholde i de kommende år.

Figur 4 Udviklingen i antal borgere 18-29 år og 30-64 år

Kilde: 13-7-2016 Danmarks Statistik/FRKM116

Udvikling på området

Der er et stigende udgiftspres på de unge, og det giver udfordringer med at holde budgettet inden for det nuværende serviceniveau. Derfor tilpasses serviceniveauet til den vedtagne strategi med fokus på beskæftigelsesindsatsen for de voksne og uddannelsesplanen for de unge.

For de unge på 18-29 år er der fokus på ungdomsuddannelse, og en social handleplan som bliver fulgt af en opdateret uddannelsesplan. Strategien for unge med særlige behov er at effektivisere samarbejdet om servicelovens paragraffer på tværs af kerneopgaverne på opholdssteder, kontaktpersoner og uddannelsesinstitutioner. Af konkrete handlinger forberedes et udbud på støttekontaktpersonordningen. Udbuddet vil omfatte støtte til borgere både under og over 30 år.

En forudsætning for det reducerede budget er endvidere en generel takstreduktion på 5 pct. i Holbæk Kommune på de takstfinansierede områder. Reduktionen betyder lavere udgifter til foranstaltninger efter serviceloven og lov om Særligt Tilrettelagt Uddannelse (STU) for unge, samt en omlægning og effektivisering af aktiviteter på de takstfinansierede områder, herunder Center for specialundervisning (CSU).

Specifikke forudsætninger for budgettet

Nedenstående tabel viser prisen og mængden på udvalgte aktiviteter, som er blevet fordelt på de to kerneopgaver Uddannelse til alle unge og Alle kan bidrage.

Tabel 5b Pris x mængde

Aktivitet	Mængde	Gns. pris (i 1.000 kr.)	Mio. kr.
Specialpædagogisk bistand til voksne			7,9
Ungdomsuddannelse for unge m. særlige behov			21,5
Særlig tilrettelagt uddannelse	92,2	233	21,5
CSU - Center for specialundervisning			0,0
Indtægter fra den centrale refusionsordning			-0,2
Efterværn	105,1	198	20,8
Støtte med socialpædagogisk sigte			12,2
Tilbud, døgn/månedsafregning	36,4	220	8,0
Tilbud, timeafregning	60,0	80	4,8
Rådgivning			1,1
Botilbud for personer med særlige sociale problemer			7,8
Alkoholbehandling			7,1
Behandling af stofmisbrugere			9,7
Midlertidige botilbud			24,1
Tilbud eks. Særlig dyre sager	36,7	580	21,3
Særlig dyre midlertidige botilbud	2	1.400	2,8
Kontaktperson- og ledsagerordninger			1,0
Beskyttet beskæftigelse			0,0
Aktivitets- og samværstilbud			6,4
Boligydelse			32,3
Boligsikring			31,4

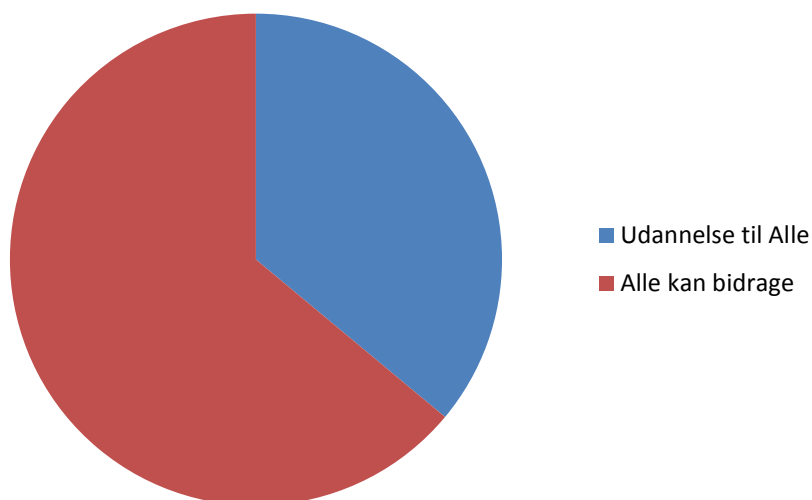
Frivilligt socialt arbejde			0,5
I alt			183,6

Eventuelle differencer skyldes afrunding

Beskrivelse af Voksenspecialområdet – unge og jobparate

Opgaver med voksne med særlige behov er for udvalget Uddannelse og Job fordelt mellem kerneopgaverne Uddannelse til alle unge og Alle kan bidrage. Figur 5 illustrerer fordelingen af budgettet mellem de to kerneopgaver.

Figur 5 Fordeling af udgifter på kerneopgaver

Kilde: Holbæk Kommune

Udvalget Uddannelse og Job har ligesom udvalget Aktiv hele livet – Sundhed og Omsorg også opgaver, som vedrører voksne med særlige behov. Nedenstående liste viser i hovedtræk de ydelser/hjælp, som tilbydes:

- Ungdomsuddannelser for unge med særlige behov
- Specialpædagogisk bistand til voksne
- Efterværn for de 18-23-årige
- Botilbud for personer med særlige sociale problemer
- Behandling af misbrug
- Rådgivning og rådgivningsinstitutioner, blandt andet vedrørende misbrug
- Boligydelse til pensionister og boligsikring
- Frivillighed på det sociale område

Området er blandt andet reguleret af serviceloven. Det betyder, at borgeren har krav på bestemte ydelser/hjælp, som kommunen kan fastsætte blandt andet ud fra et individuelt skøn over borgerens behov.

Tabel 5c viser organiseringen på politikområdet og de primære tilbud og giver en kort beskrivelse af, hvilken målgruppe tilbuddet gælder.

Tabel 5c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud	
Myndighed	
Bevilger foranstaltninger efter serviceloven, sundhedsloven og lov om voksenspecialundervisning	
	Uddannelse til alle unge - Ungeindsatsen
	Hjælp til særligt udsatte mellem 18-29 år med uddannelsespotentiale
	Alle kan bidrage
	Hjælp til særligt udsatte mellem 18-64 år med arbejdsmarkedspotentiale, samt boligsikring og boligydelse
Udfører	
Udbyder og driver tilbud	
	Uddannelse til alle unge
	Center for specialundervisning (CSU)
	CSU tilbyder specialundervisning og andre specialpædagogiske ydelser til unge og voksne Herunder:
	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunikationscenter: tale, hjerneskade, informations- og kommunikationsteknologi, samt læseteknisk undervisning • Særligt Tilrettelagt Uddannelse (STU) • Fritidsklub – socialpædagogisk tilbud • Bo-afdeling/Studiegården – borgere kan leje et værelse med bo-træning, støtte mv. • Mentorordning
	Alle kan bidrage
	Mental sundhed
	Indsatser til særligt udsatte borgere i alderen 30-64 år, dog ikke når borgeren er på efterløn eller førtidspension De primære tilbud er følgende:
	<ul style="list-style-type: none"> • Støttekontaktperson • Værestedstilbud
	Jobrehabilitering & Integration
	Beskyttet beskæftigelse til borgere, der er psykisk eller fysisk udviklingshæmmede
	<ul style="list-style-type: none"> • JobBasen
	Misbrug og forsorg
	Hjælper borgere med misbrugsproblemer i behandling
	<ul style="list-style-type: none"> • Misbrugsrådgivning samt ambulante behandling og dagtilbud • Sofiehuset – behandling mod afhængighed af alkohol og stoffer • Forsorgshjem – Karlsvognen, modtager hjemløse, der selv henvender sig, uanset kommunalt tilhørsforhold • Pårørendearbejde

Uddannelse og beskæftigelse

Der er en stigning i udgifterne på beskæftigelsesområdet. Stigningen kommer hovedsageligt fra refusionsreformen og et stigende antal flygtninge. Der er igangsat flere tiltag, som skal nedbringe udgifterne i de kommende år. Der er blandt andet fokus på, at de unge opnår at gennemføre en ungdomsuddannelse. Samt at de voksne kommer i beskæftigelse ved et tæt samarbejde med uddannelsesinstitutioner og en styrket virksomhedsindsats. Samtidig skal det stigende antal flygtninge

have en bedre arbejdsmarkedstilknytning. Dette kan sikres ved hjælp af øget anvendelse af Integrations Grunduddannelsesforløb (IGU).

Tabel 6a viser udgifterne fordelt på aktivitet.

Tabel 6a Udgifter fordelt på aktivitet

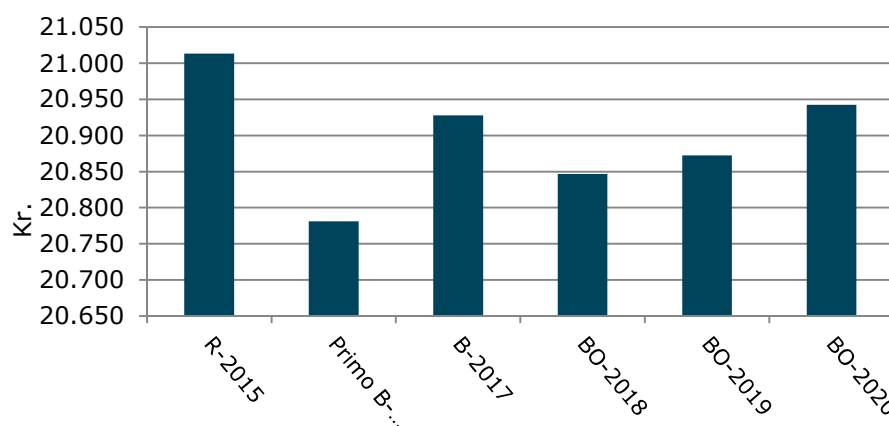
Aktivitet	R 2015	B 2016	B 2017	B 2018	B 2019	B 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----					
Ungdommens Uddannelsesvejledning	7,1	9,4	8,8	8,8	8,8	8,8
Produktionsskoler	6,3	7,2	6,9	6,9	6,9	6,9
Erhvervsgrunduddannelser	2,8	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
Kommunale tilskud til statsligt finansierede selvejende institutioner	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Introduktionsprogram	-2,4	-1,4	-4,2	-4,2	-5,3	-5,3
Kontanthjælp til personer omfattet af integrationslovgivningen	16,2	15,3	27,5	28,5	28,5	28,5
Førtidspension tilkendt efter 1. juli 2014	0,0	6,8	34,6	34,6	34,6	34,6
Personlige tillæg	7,5	7,9	7,8	7,8	7,8	7,8
Førtidspension gl. ordning 50 %	36,3	285,3	242,3	243,3	243,3	243,3
Førtidspension gl. ordning 35 %	48,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Førtidspension ny ordning 35 %	204,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sygedagpenge	95,8	78,5	82,5	83,0	83,0	83,0
Sociale formål	2,6	2,3	2,3	2,4	2,4	2,4
Kontant- og uddannelseshjælp - passive	152,1	126,8	161,7	151,1	148,3	146,9
Kontanthjælp visse grupper af flygtninge	1,7	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Kontant- og uddannelseshjælp - aktiverede	26,9	71,7	0,0	-1,5	-1,5	-1,5
Medfinansiering af A-dagpenge til forsikrede	107,0	95,5	89,2	89,7	89,7	89,7
Revalidering	9,6	19,0	11,3	13,2	13,2	13,2
Fleksjob	85,3	45,9	50,9	50,9	50,9	50,9
Ressourceforløb	32,3	35,5	60,1	60,1	60,1	60,1
Ledighedsydelse	0,0	22,2	39,0	39,0	39,0	39,0
Beskæftigelsesindsats ¹	29,9	39,1	36,1	36,6	36,2	36,3
Beskæftigelsesindsats, forsikrede ledige	6,6	7,8	6,6	6,6	6,6	6,6
Løntilskud, forsikrede ledige ansat i kommunen	1,5	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4
Seniorjob	5,8	7,4	7,5	7,5	7,5	7,5
Beskæftigelsesordninger	10,4	7,9	4,5	2,0	2,0	2,0
I alt	894,9	894,7	879,8	870,7	866,4	865,1

Eventuelle differencer skyldes afrunding

1) I 2016 blev mentorudgifterne flyttet fra beskæftigelsesordninger til beskæftigelsesindsats

Figur 6 viser udgifterne i kr. pr. indbygger for de 16-64 årige.

Figur 6 Udgifter pr. 16-64 årig (2017-priser, kr.)

Kilde: Danmarks Statistik/frkm115 og folk1 samt egne beregninger

Udvikling på området

Det forventes generelt, at der er færre voksne på offentlig forsørgelse i perioden 2017-2020. På grund af løbende lovændringer og skift i konjunkturerne er vurderinger for overslagsårene dog forbundet med stor usikkerhed. De revurderes derfor løbende og ved hvert budgetår. På grund af de seneste ændringer på integrationsområdet kan der dog forventes flere borgere på integrationsydelse. Endvidere forventes fortsat flere i ressourceforløb som følge af reform af fleksjob og førtidspension, samt af sygedagpenge.

A-dagpenge

På baggrund af Finansministeriets prognose fra maj 2016 forventes der et fortsat fald i antallet af jobklare forsikrede ledige. Herudover forventer administrationen et fald i antallet af langtidsledige som følge af en forstærket indsats for denne delmålgruppe.

Kontanthjælp/uddannelseshjælp

Ligeledes på baggrund af Finansministeriets prognose fra maj 2016 forventes der et mindre fald i antallet af jobparate kontanthjælpsmodtagere. Derudover forventer administrationen, at antallet af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere kan nedbringes gennem anvendelsen af nytteindsats til den målgruppe og en øget rådighedsafprøvning.

For aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere er der iværksat en ny indsats med virksomhedsbaserede aktiveringsforløb i partnerskabsvirksomheder. Det forventes at medvirke til fortsat færre borgere i målgruppen. Der forventes også et fald i antallet af kontanthjælpsmodtagere i forhold til 2016, idet en stor gruppe medio 2016 overgik til integrationsydelse som følge af ny lovgivning. For så vidt angår unge på uddannelseshjælp er der fokus på den unges uddannelsesplan.

Ressourceforløb og jobafklaringsforløb

Som følge af reformen af førtidspension og fleksjob samt reformen af sygedagpenge forventes der en stigende tilgang til ressourceforløb og jobafklaringsforløb. Det er samtidig forventningen, at antallet af ressourceforløb til personer vil begynde at stagnere i løbet af 2017.

Revalidering

Administrationen anbefaler, at Holbæk Kommune i mindre grad anvender revalidering i indsatsen, da det er et relativt omkostningsfyldt værktøj, jf. den nye refusionsreform. De lediges muligheder for opkvalificering efter arbejdsmarkedets behov kan tilgodeses ved hjælp af andre værktøjer.

Sygedagpenge

Administrationen forventer et fald i antallet af sygedagpengemodtagere som følge af en omlægning af indsatsen, hvor sygemeldte screenes for risiko for langtidssygemelding med henblik på en mere målrettet indsats, jf. beskæftigelsesplan 2016.

Integrationsydelse

Der forventes en stor stigning i antallet af modtagere af integrationsydelse som følge af, at en større gruppe kontanthjælpsmodtagere fra juli 2016 overgår til denne ydelse som følge af ny lovgivning. Stigningen modsvarer af et tilsvarende fald på kontanthjælp. Derudover har Udlændingestyrelsen meddelt, at Holbæk Kommune i 2017 skal forvente at modtage 111 flygtninge, hvor langt hovedparten forventes at være berettiget til integrationsydelse. Der forventes også flere familiesammenføringer til allerede modtagne flygtninge, hvoraf nogle også vil være berettiget til integrationsydelse.

Ledighedsydelse

Administrationen forventer et mindre fald i antallet af modtagere af ledighedsydelse, idet den virksomhedsrettede indsats for målgruppen styrkes i andet halvår 2016. Faldet modsvarer af en øget tilgang som følge af reformen af førtidspension og fleksjob, som indebærer flere visitationer til såkaldte minifleksjob.

Beskæftigelsesindsatsen

Der forventes færre udgifter til aktivering i form af vejlednings- og opkvalificeringsforløb, idet indsatsen bliver omlagt fra kommunalt baseret til virksomhedsbaseret primært i partnerskabsvirksomheder. For modtagere af uddannelseshjælp og ressourceforløbsydelse under 30 år vil der fortsat være en høj aktiveringsgrad i form af vejledning- og opkvalificeringsforløb.

Specifikke forudsætninger for budgettet

Nedenstående tabel viser prisen og mængden på udvalgte aktiviteter.

Tabel 6b Pris x mængde

Aktivitet	Mængde	Gns. pris (i 1.000 kr.)	Mio. kr.
Ungdommens Uddannelsesvejledning			8,8
Produktionsskoler			6,9
1½ Grundtilskud			0,7
Ordinære elever under 18 år	38	33	1,3
Ordinære elever over 18 år	90	59	5,3
Indtægter, andre kommuner			-0,3
EGU	44		2,1
Skoleydelse under 18 år	1	27	0
Skoleydelse over 18 år	30	59	1,7
Undervisningsudgifter			0,3
Supplerende tilskud			0,1

Kommunale tilskud til statsligt finansierede selvejende institutioner			0,1
Introduktionsprogram			-4,2
Kontanthjælp og integrationsydelse til personer omfattet af integrationslovgivningen			27,5
Repatriering			0,0
Førtidspension tilkendt efter 1. juli 2014			34,6
Personlige tillæg			7,8
Førtidspension tilkendt før 1. juli 2014			242,3
Sygedagpenge	743		82,5
0-4 uger nettoudgift	55	31,7	1,7
5-26 uger nettoudgift	131	95,1	12,5
27-52 uger nettoudgift	139	111,0	15,4
Over 52 uger nettoudgift	417	126,8	52,9
Sociale formål			2,3
Kontanthjælp og uddannelseshjælp	1.586		161,7
Kontanthjælp	1.087		130,1
0-4 uger nettoudgift	12	30,6	0,4
5-26 uger nettoudgift	23	91,7	2,1
27-52 uger nettoudgift	75	107,0	8,0
Over 52 uger nettoudgift	977	122,3	119,5
Uddannelseshjælp	499		31,6
0-4 uger nettoudgift	97	19,7	1,9
5-26 uger nettoudgift	103	61,2	6,3
27-52 uger nettoudgift	98	71,4	7,0
Over 52 uger nettoudgift	201	81,6	16,4
Medfinansiering af A-dagpenge	720		89,2
0-4 uger nettoudgift	86	38,4	3,3
5-26 uger nettoudgift	173	115,1	19,9
27-52 uger nettoudgift	245	134,3	32,9
Over 52 uger nettoudgift	216	153,4	33,1
Særlig uddannelsesordning			0,0
Revalidering	69		11,3
0-4 uger nettoudgift	0	41,5	0,0
5-26 uger nettoudgift	0	124,6	0,0
27-52 uger nettoudgift	3	145,4	0,4
Over 52 uger nettoudgift	66	166,1	11,0
Fleksjob	732		50,9
Nyt refusionssystem	414	76,7	31,8
Gammelt refusionssystem	318	60,1	19,1
Ressourceforløb og jobafklaringsforløb	441		60,1
Under 30 år	78	115,7	9,1
Over 30 år	363	140,6	51,0
Ledighedsydelse	271	143,8	39,0
Driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats			36,1

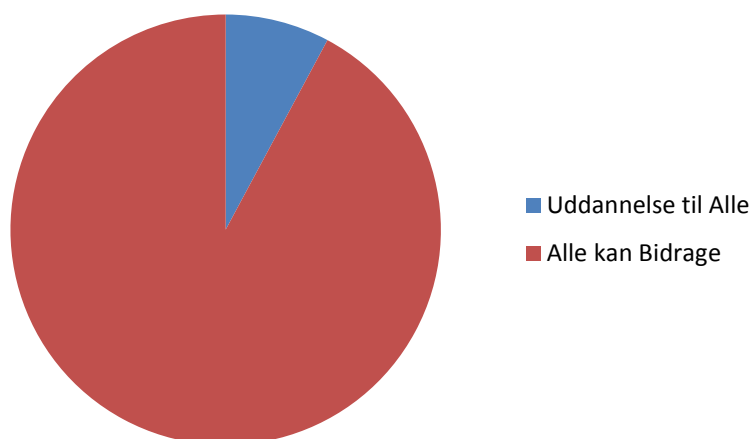
Beskæftigelsesindsats forsikrede ledige			6,6
Løntilskud forsikrede ledige ansat i løntilskud i kommunen			2,4
Servicejob			0,0
Seniorjob			7,5
Beskæftigelsesordninger			4,4
I alt			879,8

Eventuelle differencer skyldes afrunding

Beskrivelse af Uddannelse og beskæftigelse

Figur 7 illustrerer fordelingen af budgettet, som er delt mellem de to kerneopgaver Alle kan bidrage og Uddannelse til alle unge. Tabel 6c neden for viser organiseringen på området mellem de to kerneopgaver.

Figur 7 Fordeling af udgifter på kerneopgaver

Tabel 6c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud	
Kerneopgaven: Alle kan bidrage	
Enheden Beskæftigelse og virksomhedsservice	
	I job og uddannelse Afdelingen varetager indsatsen for jobklare ledige, herunder jobformidling og aktivering
	Fra sygdom til job Afdelingen varetager indsatsen for sygemeldte på sygedagpenge og i jobafklaring
Enheden Jobrehabilitering og Integration	
	Beskyttet beskæftigelse Afdelingen varetager indsatsen for borgere i beskyttet beskæftigelse, herunder JobBasen
	Udvikling og Integration

	Afdelingen varetager indsatsen for aktivitetsparate ledige på kontanthjælp eller i ressourceforløb, samt borgere omfattet af integrationslovgivningen
	Job på særlige vilkår Afdelingen varetager indsatsen for ledige med begrænsninger i arbejdsevnen, dvs. modtagere af ledighedsydelse, førtidspension samt personer i fleksjob
	Borger- og ydelsesservice
	Ydelsesenheden Enheden udbetaler kontanthjælp, uddannelseshjælp, sygedagpenge, revalideringsydelse, ledighedsydelse, enkelttydelser og befordringsgodtgørelse
	Borgercenter Front Varetager kommunens borgercenter, herunder at udstede pas og kørekort
	Borgercenter Sag Varetager opkrævning og ejendomsskat
	Kontaktcenter Varetager kommunens hovedtelefon og straks-afklarer henvendelser
	Kerneopgaven: Uddannelse til alle unge
	Uddannelsesindsatsen Afdelingen varetager myndighedsopgaver for borgere under 30 år på uddannelseshjælp, EGU og produktionsskoler, ressourceforløb samt egne aktiverings- og mentortilbud
	UU - Ungdommens Uddannelsesvejledning Samarbejde mellem Holbæk, Kalundborg og Odsherred kommuner om uddannelsesvejledning

Udvalget Aktiv Hele Livet - Sundhed og Omsorg

Udvalget Aktiv Hele Livet – Sundhed og Omsorg varetager dels den samlede indsats for voksne, som ikke er på arbejdsmarkedet grundet alder eller nedsat funktionsevne, dels den forebyggende sundhedsindsats. Aktiv Hele Livet – Sundhed og Omsorg rummer forskellige indsatser såsom bosteder til handicappede, plejeboliger, ældreboliger og hjemmepleje til ældre borgere, samt hjælpemidler, socialpsykiatri, genoptræning og sundhedsindsatser til alle borgere i Holbæk Kommune.

Indsatserne tilrettelægges ud fra princippet om at borgeren kan leve så aktivt og selvstændigt et liv som muligt, uanset funktionsniveau. Borgeren, og borgerens netværk, er med til at finde løsninger, hvor borgeren så vidt muligt kan klare sig selv og dermed have mulighed for et selvstændigt og meningsfuldt liv sammen med andre.

Sundhedsområdet

Sundhed omfatter forebyggelse, sundhedstilbud, genoptræning og anden træning, samt kommunal medfinansiering af de regionale sundhedsydelser.

Ældreområdet

Ældreområdet omfatter indsatser til borgere i eget hjem, plejeboliger, dag- og aktivcentre, friplejeboliger, plejecentre og plejehotel.

Voksenspecialområdet – uden for arbejdsmarkedet

Voksenspecialområdet omfatter indsatser til voksne med specielle behov såsom botilbud, aktivitetstilbud, personlige hjælpeordninger og hjælpemidler.

Tabel 1 Udgifter fordelt på politikområde

Politikområde	R 2015	B 2016	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----					
Sundhed	326,5	326,1	312,9	317,1	319,8	319,6
Ældre	449,8	416,3	449,7	449,4	456,5	456,6
Voksenspecial – uden for arbejdsmarkedet	265,8	248,1	278,6	262,9	262,9	262,9
I alt	1042,1	990,5	1041,2	1029,3	1039,2	1039,0

Eventuelle differencer skyldes afrunding

I regnskab 2015 er der databrud, derfor kan der være differencer

Tabel 1 og nedenstående figur 1 viser udviklingen i udgifterne på udvalget Aktiv Hele Livet – Sundhed og Omsorg fordelt på de tre ovennævnte politikområder.

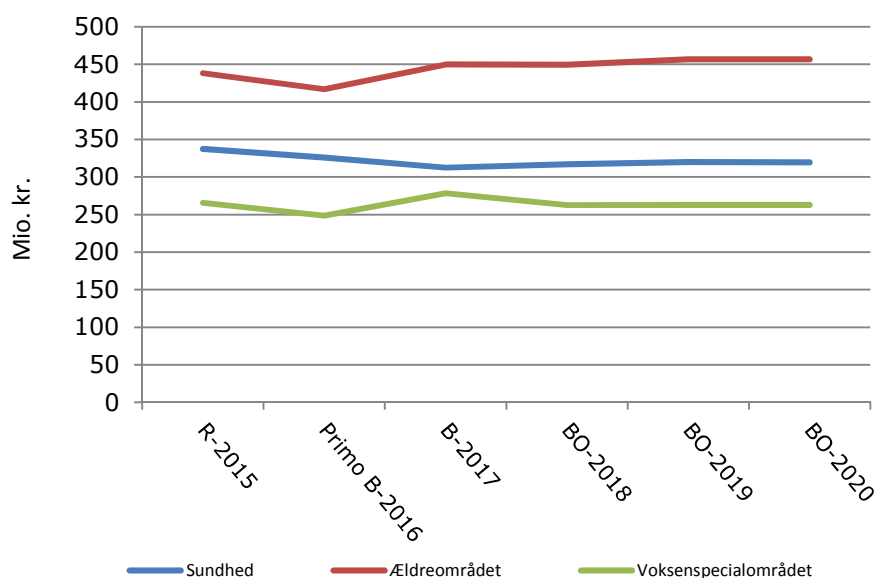
På politikområdet Sundhed er der vækst i budgettet fra 2017 til 2018 til aktivitetsbestemt medfinansiering på grund af en forventning om et stigende aktivitetspres.

På politikområdet Ældre er der en vækst i budgettet til hjemmeplejen på grund af stadig flere ældre borgere og dermed stigende behov for støtte (demografimidler). Denne tilvækst udlignes i høj grad af væksten i de indlagte budgetreduktioner fra Holbæk i Fællesskab.

På politikområdet Voksenspecial skyldes den økonomiske udvikling hovedsageligt, at der er flyttet aktiviteter og budget fra udvalget Uddannelse og job til Udvalget Aktiv Hele Livet – Sundhed og Omsorg i forbindelse med udrulningen af organisationsændringerne på voksenspecialområdet (deling af politikområdet) i 2016.

Alt i alt indeholder budgettet for 2017 omlægninger for 65 mio. kr. fra væksten af nye og tidligere års reduktioner, samt udgiftspres fra driften fra 2016 og 2017, som udvalget selv har finansieret. Udvalgets budget reduceres årligt i perioden fra 2016 til og med 2018, som led i de besparelser Holbæk Kommune skal gennemføre for at holde kommunernes serviceramme.

Figur 1 Driftsudgifter, netto (2017-priser, mio. kr.)

Kilde: Holbæk Kommune

Dannelse af budgettet

Tabel 2a viser, hvad de politiske beslutninger, der er truffet siden budgetoverslaget for 2017 blev dannet, har betydet for budget 2017 og overslagsårene 2018-2020. I tabellen indgår både ændringer i budgettet og løsningsforslag.

Tabellen viser, at basisbudgettet på udvalget i 2017 er på 964 mio. kr., og at der herefter er foretaget budgetændringer. Efter disse ændringer omfatter udvalget Aktiv Hele Livet – Sundhed og Omsorg et budget på 1.041 mio. kr. i 2017.

Tabel 2a Dannelse af budgettet

Udvalget Aktiv Hele Livet – Sundhed og Omsorg	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----			
Budget før ændringer	963,8	961,9	971,9	971,9
Budgetdannelse				
<u>Sundhedsområdet</u>				
Stigning i genoptræningsplaner	0,5	0,5	0,5	0,5
PxM ændringer - Hospice, og færdigbehandlede patienter	1,9	1,9	1,9	1,9

DEL III Specielle bemærkninger *Udvalget Aktiv Hele Livet – Sundhed og Omsorg*

PxM ændringer - Vederlagsfri fysioterapi	1,3	1,3	1,3	1,3
PxM ændringer - Aktivitetsbestemt medfinansiering	-3,4	-3,4	-3,4	-3,4
Udmøntning af politiske puljer til drift/aktiviteten på politikområde Ældre	-5,2	-5,2	-5,2	-5,2
Ældreområdet				
Feriepengehensættelse - OPP Tølløse	3,1	0,0	0,0	0,0
Mellemkommunale betalinger - del 1	10,2	10,2	10,2	10,2
Udmøntning af Ældremilliard og sundhedspulje på politikområde Ældre mv.	4,5	4,5	4,5	4,5
Tomgangsleje	4,0	-	-	-
PxM ændringer - visitationen/Hjemmepleje	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
PxM ændringer - Fjordstjernen	1,2	1,2	1,2	1,2
PxM ændringer - Kommunale Plejecentre og Plejehotel	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2
Voksenspecialområdet				
PxM ændringer - §§ 85, 107 og 108	3,2	3,2	3,2	3,2
PxM ændringer - § 102 - Hjerneskade	2,0	2,0	2,0	2,0
PxM ændringer - § 96 - BPA - Personlig hjælper	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Lovændringer				
Risikobaseret tilsyn (sundhedstilsyn)	0,1	0,1	0,1	0,1
Faste læger på plejecentre	0,2	0,2	0,2	0,0
Handleplan for demens – satspulje	0,0	0,0	0,0	0,0
Klippekortsordning	2,5	2,5	2,5	2,5
Styrket Akutfunktion og Kompetenceløft	2,0	2,0	2,0	2,0
Budgetrevision 2				
Friplejeboliger - udgift til overhead, ejendomsudgifter mv.	6,0	6,0	6,0	6,0
Udbud og velfærdsgevinster	2,3	2,3	2,3	2,3
Omstillingsprojekt på politikområde Voksenspecial (HIF 1)	0,0	0,0	0,0	0,0
Værdig pleje af særlig udsatte demente	1,2	1,2	1,2	1,2
Mellemkommunale betalinger - del 2	5,0	5,0	5,0	5,0
Ikke udmøntet omstillingsprojekt på politikområde Voksenspecial (HiF 1)	6,1	6,1	6,1	6,1
Ny snitflade – deling af politikområdet Voksenspecial ¹	36,0	34,9	34,9	34,9
Teknisk flytning af midlertidigt placerede budgetreduktioner til andre udvalg ²	38,1	38,1	38,1	38,1
Løsninger på forventet merforbrug				
Omprioritering af tilførte midler så der frigøres budget	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7
Ekstern leverandør – Kastanjely (forhandling)	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
Omstilling - frivillighed i aktivitets- og samværstilbud (fortsættelse af projekt fra 2016) (a)	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2
Takstnedsættelse med 5 pct. på specialinstitutioner	-3,6	-3,6	-3,6	-3,6
Videreførelse af beslutninger fra Budgetrevision 2	-11,0	-11,0	-11,0	-11,0
Medicin dosisdispensering via apoteker	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Ændringsforslag 2. behandling				

Reduceret prisfremskrivning	-14,2	-13,9	-13,9	-13,9
Yderligere reduktioner på administration	-3,3	-3,3	-3,3	-3,3
Yderligere reduktion på det specialiserede voksenområde	-	-8,9	-8,9	-8,9
Rammerreduktion (på sundhedsområdet)	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2
Reduktion i ledelse (og stabsfunktioner, personalepleje og kompetenceudvikling)	-3,4	-3,4	-3,4	-3,4
Ændret visitation til indkøbsordning	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Tekniske korrektioner	0,8	0,9	0,9	0,9
Efterkorrektion af tomgangsleje ³	-4,0	-8,0	-8,0	-8,0
Budget 2017	1.041,2	1.029,3	1.039,2	1.039,0

Eventuelle differencer skyldes afrunding

- 1) Aktiviteter og budget er flyttet fra udvalget Uddannelse og job til Udvalget Aktiv hele livet i forbindelse med ny snitflade/organisationsændringen "Nytænkning af det specialiserede voksenområde"
- 2) Der er fortaget administrative omplaceringer på 38 mio. kr. til de øvrige udvalg, da reduktionerne fra Holbæk i Fællesskab (HiF 1 og 2) midlertidigt har været placeret på ældreområdet
- 3) Efterkorrektion af de tilførte budgetmidler i forventning om, at udfordringer omkring tomgangsleje løses

For Udvalget Aktiv Hele Livet – Sundhed og Omsorg er der vedtaget løsningsforslag for 63 mio. kr. i 2017, hvilket kan opsummeres til:

- Nye budgetreduktioner i 2017 på i alt 22 mio. kr.
- Der forventes en stigning i udgifterne til opgaveløsningen på udvalget på i alt 26 mio. kr., for eksempel til mellemkommunale betalinger. En stor del af dette er kendte udfordringer, der er behandlet politisk ved budgetrevision 1 og 2 i 2016.
- Tilvækst fra tidligere års budgetreduktioner på i alt 18 mio. kr. indgår i basisbudgettet.
- Der blev i forbindelse med vedtagelsen af budget 2017 frikøbt løsningsforslag for cirka 20 mio. kr. inden for udvalget. Denne budgettilskrivning bliver dog stort set udlignet af reduktioner i forbindelse med "Reduceret prisfremskrivning" og "Yderligere reduktion på administration".

Budgetaftalen for 2017 betyder (før deling af voksenspecialområdet), at udvalgets nettobudget bliver øget med 2,7 mio. i 2017, og fra 2018 og frem bliver budgettet på udvalget reduceret med 6 mio. kr.

Tabel 2b viser de politisk vedtagne løsninger, der er sat i gang ud fra rammereduktioner i budgettet for hhv. 2015 og 2016. Løsningerne vil medføre ændringer i serviceniveauet (se bilag for en uddybning).

Tabel 2b Løsninger på rammereduktioner fra budget 2015 og budget 2016

	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----			
	-			
Videreføre omstillingsprojekt fra 2016 - øget frivillighed - aktivitets- og samværstilbud (b)	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7
Effektiviseringer på baggrund af IT, konkurrenceudsættelse, sygefravær og forslag fra Valcon mm.	-7,3	-7,3	-7,3	-7,3
Nedbringe bevillingen på ældreområdet og socialområdet	-8,6	-8,6	-8,6	-8,6
I alt	-17,6	-17,6	-17,6	-17,6

Note: Eventuelle differencer skyldes afrunding

Sundhed

Tabel 3a viser udviklingen i udgifterne fordelt på aktiviteter på Sundhedsområdet. Tabellen viser, at budget 2017 er reduceret i forhold til det oprindelige budget for 2016. Det skyldes primært den reducerede prisfremskrivning på den kommunale medfinansiering, samt at budgetmidler fra ældremilliarden er omplaceret til Ældreområdet, hvor aktiviteten afholdes.

I budgettet på Sundhedsområdet er der fra tidligere års budgetlægning (se budget 2016) indlagt en stigning på baggrund af en forventning om en øget aktivitet på regionens sygehuse.

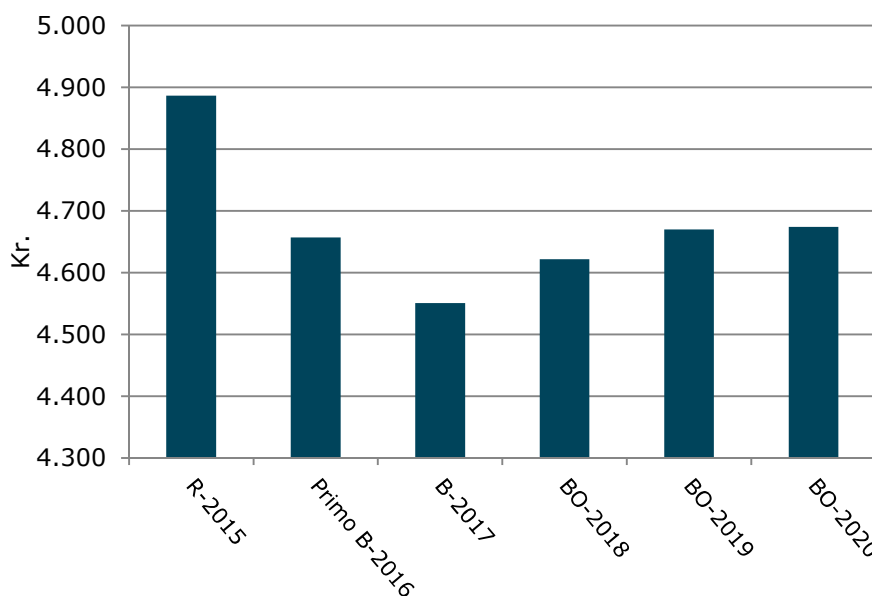
Tabel 3a Udgifter fordelt på aktivitet

Aktivitet	R 2015	B 2016	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----					
Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet	268,2	266,6	259,0	262,9	265,6	265,6
Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning	20,4	25,2	19,5	19,5	19,5	19,5
Vederlagsfri behandling hos en fysioterapeut	12,2	10,8	11,9	11,9	11,9	11,9
Sundhedsfremme og forebyggelse	17,7	16,5	13,4	13,7	13,7	13,5
Andre sundhedsudgifter	6,6	5,1	6,9	6,9	6,9	6,9
Forebyggende indsats for ældre og handicappede	1,5	1,7	1,5	1,5	1,5	1,5
I alt	326,5	325,9	312,9	317,1	319,8	319,6

Eventuelle differencer skyldes afrunding

Nedenstående figur 2 viser den faktiske udgift i 2015, samt den forventede udgift pr. indbygger i Holbæk Kommune fra 2016 til 2020 på Sundhedsområdet. Fra regnskab 2015 til budget 2016 er der et fald i udgiften pr. borger i forhold til oprindeligt budget 2016. En befolkningstilvækst på 937 indbyggere i 2016 (pr. januar) betyder, at den budgetterede udgift pr. borger bliver mindre. Fra 2016 og frem til 2020 forventer Danmarks Statistik et fald på 1.604 antal borgere i Holbæk Kommune, hvilket øger den budgetterede udgift pr. indbygger. Prognosen fra Danmarks Statistik afspejler endnu ikke den vækst i indbyggertallet, som sker i Holbæk Kommune. Blandt andet derfor ser det ud til, at udgifterne pr. borger er stigende i perioden 2017-2020.

Figur 2 Udgifter pr. borger (2017-priser, kr.)

Kilde: Danmarks Statistik/frkm115 og folk1 samt egne beregninger

Udvikling på området

Det forventes – modsat tidligere år – at udgiften til den kommunale medfinansiering i 2017 vil være faldende. De forventede frigjorte midler fra den kommunale medfinansiering i 2017 betyder, at det er muligt at håndtere udfordringen fra budgetrevision 2 2016 for Hospice og færdigbehandlede patienter inden for den samme budgetramme. Derudover forventes der en stigning i genoptræningsaktiviteter, hvilket finansieres af de indlagte demografimidler i hjemmeplejen.

Aktivitetsbestemt medfinansiering

Det forventes, at de strukturelle ændringer inden for sygehusvæsenet i Region Sjælland i 2016 vil få fuld virkning i budget 2017. Samlet set forventes det, at der på Holbæk Sygehus vil være flere nye patienter, hvilket vil presse den overordnede kapacitet. Holbæk Kommune forventer, at borgere i højere grad vil blive "vendt i døren" og undgå indlæggelse. Dette vil sandsynligvis betyde færre udgifter til indlæggelser og lavere udgifter til Aktivitetsbestemt medfinansiering.

Holbæk Sygehus arbejder på, at patienten får behandlet flere forskellige diagnoser samtidig. For den kommunale medfinansiering betyder det, at der fremover kun opkræves for ét ambulansbesøg.

Der er nye nationale mål for sundhedsvæsenet. Holbæk Kommune vil udforme en plan for at styre de økonomiske udfordringer omkring opgaveflytninger fra sygehus til kommune og samtidig finde muligheder for at kunne styre udgifterne til medfinansiering af sygehuse. Heri skal tages højde for, at medfinansieringen i 2018 ændres til, at kommunen skal betale højere takster for ældre borgere med forebyggelige diagnoser, samt for hospitalsindlæggelse af spædbørn. Holbæk Kommune arbejder desuden med at forebygge u hensigtsmæssige indlæggelser, hvilket forventes at få en positiv effekt på kommunens udgifter til medfinansiering i 2017. En ny struktur for den kommunale medfinansiering træder i kraft i 2018.

Genoptræning

Efterspørgslen på genoptræning er fortsat stigende. Dels i forhold til antallet af genoptræningsplaner og dels i forhold til hvor svage borgerne er. Sidstnævnte vil betyde, at der er øget behov for individuel træning

samt træning i borgerens eget hjem. Koordineringsarbejdet i genoptræningscentret er blevet mere omfattende, når borgerne udskrives fra sygehusvæsenet.

Sygehusene vil i dag oftere forsøge at træne patienter end at operere. Det betyder på den ene side, at den kommunale genoptræning vil blive økonomisk belastet. På den anden side vil et fald i operationer have en positiv effekt på udgifterne til den kommunale medfinansiering.

Sygehusvæsenet udvikler sig i retning mod mere specialisering og kortere indlæggelser. Det betyder, at kommunen får flere komplekse plejeopgaver, når borgerne udskrives, og det bliver derfor vigtigt at koordinere overgang fra sygehus til kommune.

Aktivitetsstigning på genoptræningen er en økonomisk udfordring, som bliver løst ved at anvende midler fra de indlagte demografimidler i hjemmeplejen. Aktiv hele livet vil derudover søge de afsatte satsmidler til at nedbringe ventetid til genoptræning for at overholde gældende lovgivning.

Reduceret prisfremskrivning

Den reducerede prisfremskrivning har primært reduceret budgettet til den Kommunale medfinansiering og Vederlagsfri behandling hos fysioterapeut på sundhedsområdet. Administrationen forventer, at det vil være muligt at reducere aktiviteter svarende til den reducerede prisfremskrivning i 2017 på sundhedsområdet.

Lovændringer

Risikobaseret tilsyn

Det faste sundhedstilsyn på blandt andet plejehjem erstattes af et nyt risikobaseret tilsyn, hvor tilsynet målrettes i forhold til hvor der er størst risiko for fejl. Holbæk Kommune vil blive underlagt flere tilsyn og kompenseres af staten for denne merudgift.

Faste læger på plejecentre

Der er indgået en politisk aftale mellem Praktiserende Lægers Organisation, staten, Danske Regioner og Kommunernes Landsforening om implementering af ordningen med fast tilknyttede læger til beboere på plejecentre. Den politiske aftale skal følges op af lokale aftaler mellem parterne i praksisplanudvalget, så der tages højde for lokale forhold og behov. Midlerne tilføres kommunerne over det kommunale bloktilskud. Finansiering efter 2019 er endnu ikke afklaret.

Handlingsplan for demens – Satspulje

Der er i satspuljeaftalen 2016-2019 afsat midler til udmøntning af initiativer på baggrund af en national handlingsplan for demens. Handlingsplanen indeholder initiativer på tværs af sundheds- og socialområdet. Holbæk Kommune har november 2016 fået en tilsagnsskrivelse på 1,5 mio. kr. for 2017.

Puljer

Udmøntning og styrkelse af brugerråd og frivillighed

Ved budgetaftalen 2014-2017 blev det besluttet at styrke brugerråd og frivillighed med 0,75 mio. kr. Midlerne fordeles efter aftale med Ældrerådet.

Styrkelse af det nære sundhedsvæsen (ØK aftale 2015)

Puljen til styrkelse af det nære sundhedsvæsen udgør 3,1 mio. kr. Puljen er afsat til nye udgifter til praktiserende læger, sygeplejens understøttelse af plejehjemslægeordning, velfærdsteknologi, triagering (vurdering af hvor akut patientens tilstand er) og særlige indsatser for mundhygiejne. Der er politisk vedtaget besparelser på 0,5 mio. kr. på området, hvor understøttelse af plejehjemslægeordningen reduceres. Den resterende pulje vil overgå til almindelig drift fra 2017 og frem.

Sundhedspolitikpulje (overføres til driften fra 2017)

Aktiv hele livet har tre sundhedskonsulenter, som er finansieret af puljen og er dedikeret til at understøtte Læring og trivsel, Uddannelse til alle unge og Alle kan bidrage. De resterende puljemidler anvendes til sundhedsindsatser på tværs af kerneopgaverne. Puljen overføres til driften for at sikre en mere stabil

forankring af den tværgående forebyggende indsats. Der er politisk vedtaget besparelser på 0,5 mio. kr. på indsatser finansieret af puljen.

Frivillighed til aktiviteter

Puljen indeholder et mindre beløb på 20.000 kr., som frivillighedskoordinatorerne råder over i forbindelse med arbejdet med frivillighed i Aktiv hele livet.

Specifikke forudsætninger for budgettet

Tabel 3b viser prisen og mængden på udvalgte aktiviteter.

Tabel 3b Pris x mængde

Aktivitet	Enhed	Mængde	Gns. pris (i 1.000 kr.)	Mio. kr.
Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet				259,0
Stationær somatik	Ydelser	15.939	7,8	124,5
Ambulant somatik	Ydelser	177.336	0,6	98,2
Stationær psykiatri	Ydelser	527	5,6	3,0
Ambulant psykiatri	Ydelser	13.522	0,5	7,3
Praksissektoren	Ydelser	848.254	0,0	20,7
Genoptræning under indlæggelse	Ydelser	1.496	2,1	3,2
Efterregulering foregående år				2,2
Genoptræning				19,5
<i>Sundhed og Træning</i>				
Ledelse og administration – Sundhed og træning				0,8
Kommunal træning, vedligeholdelsestræning				13,2
Genoptræning på specialiseret niveau (sundhedslovens § 140)				1,4
Personbefordring				2,7
<i>Ejendomsudgifter</i>				0,6
<i>Puljer</i>				
Projekt ældrepolitik - Udmøntning og styrkelse af brugerråd og frivillighed				0,8
Vederlagsfri fysioterapi (Borgere med nedsat funktionsevne pga. sygdomsdiagnose)				11,9
Vederlagsfri fysioterapi	Ydelser	41.871	0,2	10,4
Ridefysioterapi	Ydelser	12.322	0,1	1,4
Vederlagsfri fysioterapi for borgere med særlige aftaler				0,2
Sundhedsfremme og forebyggelse				13,4
<i>Folkesundhed</i>				6,9
<i>Sundhed og træning</i>				
Sundhedsvejleder				2,7
<i>Puljer</i>				
<u>Internt</u>				
Sundhedspolitikpulje				3,2
Hjerneskodeindsats				0,6

Andre sundhedsudgifter				6,9
Plejetakst for færdigbehandlede patienter				1,1
<i>Somatik</i>	<i>Dage</i>	431	2,0	0,9
<i>Psykiatri</i>	<i>Dage</i>	123	2,0	0,2
Efterregulering foregående år				0,1
Befordringsgodtgørelse				0,0
Hospice				
Indeværende år	Dage	1.015	2,0	2,0
Efterregulering foregående år				0,0
Begraveshjælp				2,2
Befordringsgodtgørelse				1,5
Pleje og omsorg m.v. af ældre og handicappede				0,6
Forebyggende indsats for ældre og handicappede				1,5
I alt				312,9

Eventuelle differencer skyldes afrunding

Opgaver og organisering

Området er reguleret af sundhedsloven og beskriver Holbæk Kommunes ansvar for at:

- Tilbyde konkrete forebyggelses- og sundhedstilbud: forebyggende hjemmebesøg, træning, rehabiliteringstilbud til kronisk syge og hverdagsrehabilitering
- Medfinansiere de regionale sundhedsydelser
- Understøtte hele kommunen i arbejdet med at forbedre borgernes sundhed og trivsel

Sundhedsaftalen mellem Holbæk Kommune og Region Sjælland regulerer den løbende udvikling af snitfladerne mellem behandling på sygehus og sundheds- og plejeindsatsen i kommunerne. I Sundhedsaftalen er det blandt andet aftalt, at kommunen er ansvarlig for rehabilitering af kronisk syge borgere.

Dertil er der i lovgivningen opsat en række økonomiske incitamentter til, at kommunerne skal arbejde med forebyggelse:

- Kommunen betaler den fulde udgift til hospiceophold og vederlagsfri fysioterapi til stærkt handicappede
- Kommunen er med til at dække regionernes udgifter til sygehusbehandling med en tredjedel af udgifterne i sygehusvæsenet og til lægelig behandling.

Tabel 3c viser organiseringen på politikområdet Sundhed og de primære tilbud.

Tabel 3c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud	
Folkesundhed	
	Strategisk udvikling på sundhedsområdet
	Administration af medfinansiering af sygehusvæsen
Folkesundhed - Vederlagsfri fysioterapi	
	Denne form for fysioterapi tilbydes børn eller voksne, der enten har et svært fysisk handicap eller en funktionsnedsættelse som følge af progressiv sygdom. Tilbuddet foregår ved privatpraktiserende fysioterapeuter

Sundhed og træning	
	Sundhedsvejledere
	Forebyggende hjemmebesøg
	Hverdagsrehabilitering
	Genoptræningscentret
	- Genoptræning og vedligeholdelsestræning til alle borgere i Holbæk Kommune
	- Træningssteder: Genoptræningscentret, Tølløse aktivitetshus, Stenhusbakken, Rosenvænget Ældrecenter, Byparken, Elisabethcentret, Tusecentret, Plejehotellet og egen bolig

Ældre

Nedenstående tabel viser udviklingen i udgifterne fordelt på aktiviteter på Ældreområdet. Tabellen viser, at budget 2017 er øget i forhold til det oprindelige budget for 2016. Det skyldes primært en midlertidig placering af budgetreduktioner på Ældreområdet i 2016, som efterfølgende er blevet udmøntet til andre udvalg. Disse ændringer er der korrigeret for i budget 2017 og frem. For at genskabe balance i budgettet er der for budget 2017 omprioriteret en større budgetsum inden for udvalget Aktiv hele livet til mellemkommunale betalinger.

I budgettet på ældreområdet er der fra tidligere års budgetlægning (se budget 2016) indlagt 7 mio. kr. i demografimidler til og med 2019.

Tabel 4a Udgifter fordelt på aktivitet

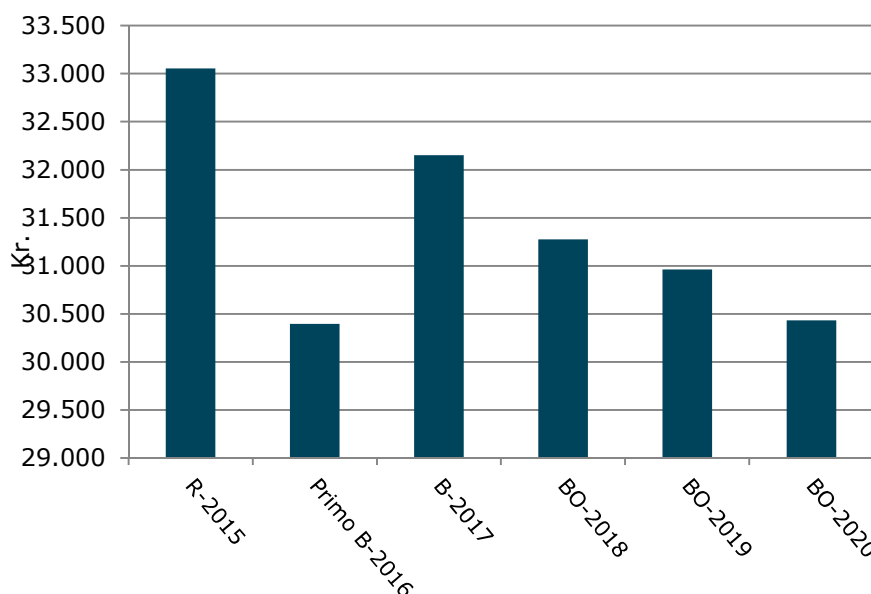
Aktivitet	R 2015	B 2016	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----					
Indtægter fra den centrale refusionsordning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ældreboliger	-8,7	-11,7	-3,9	-3,9	-3,9	-3,9
Pleje og omsorg m.v. af ældre og handicappede	456,6	433,0	449,0	448,6	455,8	455,8
Plejehjem og beskyttede boliger	-1,2	-7,1	2,0	2,0	2,0	2,0
Plejevederlag og hjælp til sygeartikler o. lign. ved pasning af døende i eget hjem	3,1	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7
I alt	449,8	416,9	449,7	449,4	456,5	456,5

Eventuelle differencer skyldes afrunding

Nedenstående figur 3 viser udgifterne pr. 65-årig og derover på ældreområdet fra 2015 til 2020. Fra regnskab 2015 til oprindeligt budget 2016 er der et fald i udgiftsniveauet inden for området. Den primære forklaring skyldes, at Holbæk i Fællesskab teknisk har været placeret på Ældreområdet, indtil den skulle udmøntes til driften. Dette er der korrigeret for i 2017, da en stor andel af budgetreduktionerne nu er blevet udmøntet til øvrige udvalg. Udmøntningen øger de budgetterede midler pr. borger fra 2016 til 2017.

I figuren ses et fald i de budgetterede udgifter fra 2018 og frem på Ældreområdet, hvilket skyldes, at Danmarks Statistik forventer, at der kommer ca. 350 flere ældre i denne alderskategori om året frem til 2020. Fra og med 2020 og frem er der ikke indlagt demografimidler svarende til udviklingen i antal ældre borgere i kommunen, og dermed falder den gennemsnitlige udgift pr. borger i takt med, at antallet af ældre stiger.

Figur 3 Udgifter pr. 65-årig og derover (2017-priser, kr.)

Kilde: Danmarks Statistik/frkm115 og folk1 samt egne beregninger

Udvikling på området

Der vil for 2017 være en ekstraordinær udgift til det nye plejecenter i Tølløse på grund af feriepengehensættelse. Der er for budget 2017 et behov for at genoprette budgettet til mellemkommunale betalinger, hvilket betyder, at der med politisk godkendelse er blevet omprioriteret budgetmidler inden for udvalget Aktiv Hele Livet – Sundhed og Omsorg.

Boligstrategi

Som følge af boligstrategien på ældreområdet blev der planlagt en udvidelse på i alt på 17 plejeboliger på henholdsvis Samsøvej, Elmelunden og nyt byggeri i Tølløse. For at imødekomme den kraftige stigning i antallet af plejeboliger med opførelse af Fjordstjernens 87 friplejeboliger blev det besluttet at nedlægge Stenhusbakken som plejecenter. Udfasningen af Stenhusbakkens plejeboliger betyder dog en forventet overkapacitet på 24 boliger i 2017.

Nyt Plejecenter Tølløse (Danske Diakonhjem)

Holbæk Kommune har indgået et Offentlig-Privat Partnerskab (OPP) med Danske Diakonhjem om at stå for driften af det nye plejecenter i Tølløse i 10 år med mulighed for yderligere forlængelse. Plejecenteret skal rumme 65 boliger og stå færdigt i 2017, hvor det afløser de nuværende plejecentre i hhv. Tølløse og St. Merløse, samt dagcenteret i Tølløse.

Der vil i 2017 være en ekstraordinær udgift til feriepengeoverdragelse på grund af virksomhedsoverdragelse af kommunale medarbejdere til plejecentret. Feriepengene er indlagt i budget 2017.

Aktivt samspil

I 2014 blev der i omstillingsgruppen "Aktiv Hele Livet" udarbejdet en række anbefalinger, der fortsat skal arbejdes med:

- Forebyggelse – undgå eller mindske borgerens behov for hjælp

- Visitation – borgerens behov ses i flere perspektiver
- Kerneopgaven – større fokus på borgerens situation
- Koordineret indsats – koordineret sagsbehandling - én indgang
- Rehabilitering – hjælp til selvhjælp. Alle kan udvikle og optræne funktionsevner

Omstillingsprojektet "Aktivt samspil" i hjemmeplejen skal ændre den måde, hvorpå borgerne får tildelt hjælp fra Visitationen. Borgere skal hurtigt i kontakt med den hjemmeplejegruppe, der skal hjælpe. Et tværfagligt team fra hjemmeplejegruppen tilrettelægger indsatsen sammen med borgeren med fokus på rehabilitering. Projektet ændrer også på økonomistyringen fra at visitere ydelser i minutter til at visitere i pakker. "Aktivt samspil" sættes i gang ultimo 2016. Forventningen er, at projektet kan have fuld virkning fra 2017 og frem og vil kunne effektivisere driften i hjemmeplejen.

Demografi og befolkning

Ældreområdet er udfordret af, at der sker en stigning i antallet af borgere over 80 år. Denne aldersgruppe bliver oftere end andre ramt af demenssygdomme og kroniske lidelser, som kræver særlig pleje. En sammenligning med andre kommuner ud fra tal fra Danmarks Statistik viser, at Holbæk Kommunes serviceniveau på Ældreområdet generelt ligger middel, og at der også er områder, hvor Holbæk Kommune ligger højt.

Mellemkommunale betalinger

Mellemkommunale betalinger til og fra andre kommuner har været en budgetmæssig udfordring de senere år. En andel af denne udfordring blev midlertidigt løst ved budgetrevision 1 i 2016. For den resterende udfordring blev der udarbejdet handlingsplaner ved budgetrevision 2, da BDO's gennemgang ikke viste noget provenu. Da tillægsbevillinger givet i 2016 ikke er videreført, er udfordringen for 2017 og frem finansieret inden for udvalget ved at omprioritere budgetmidler. Det forventes nu at budgettet vil balancere.

Plejehotel

I takt med at hospitalerne effektiviserer, glider flere opgaver ud til plejeområdet. Flere borgere udskrives med andre udfordringer end alderdom. For at imødegå opgaveglidningen fra hospitalerne, samt et stigende antal demente og kroniske syge ældre, har Holbæk Kommune i 2014 oprettet et plejehotel. Det er placeret på Stenhusbakken og har ud over plejehotelpladser også almindelige og midlertidige plejeboliger. Driften af de almindelige og midlertidige plejeboliger bliver fra 2017 sidestillet med driften af de øvrige kommunale plejeboliger, så en plejebolig koster det samme i hele Holbæk Kommune.

Værdig pleje af særligt udsatte demente

På plejecentrene har der i både 2015 og 2016 har været ekstraordinært dyre enkeltsager for demente borgere, der har krævet speciel pleje. I budgettet for 2017 er der afsat midler inden for plejecentrenes samlede budgetramme til at sikre bedre råderum til at løse denne type opgaver på den specialiserede enhed på Elmelunden.

Tomgangsleje

I budget 2017 er der blevet tilført Ældreområdet 8 mio. kr. som følge af øgede udgifter til tomgangsleje. Holbæk Kommune har valgt at flytte samtlige lejere i nogle boligafdelinger (Møllevang, Stenhusbakken og Holbæk Hus) i forbindelse med brug af nye plejecentre. Kommunen har dog fortsat en forpligtelse til at betale tomgangslejen, indtil boligerne nedlægges. Der er foretaget en efterkorrektur af de tilførte budgetmidler. Således er der fjernet 4 mio. kr. i 2017 og 8 mio. kr. i 2018 og fremover i forventning om, at udfordringer omkring tomgangsleje løses af kerneopgaven Vækst og Bæredygtighed i samarbejde med Aktiv Hele Livet.

Reduceret prisfremskrivning

Den reducerede prisfremskrivning vil betyde serviceændringer på ældreområdet. Disse ændringer vil blive taget op i de stående udvalg i januar.

Lovgivning

Fælles Sprog III skal i henhold til økonomiaftalen for 2014 være implementeret i alle kommuner inden udgangen af 2017. I forbindelse med omlægning og implementering er der kalkuleret med merudgifter til uddannelse og den organisatoriske implementering i 2016 og 2017.

Klippekortordningen er møntet på hjemmehjælp til de svageste ældre. Ordningen giver de svageste hjemmehjælpsmodtagere mindst en halv times hjemmehjælp om ugen, som de selv kan bestemme over. Som en del af økonomiaftalen for 2017 indgår midlerne som del af det kommunale bloktilskud fra 2017 og frem. Tidligere er midlerne blevet udmøntet som en toårig bevilling. Holbæk Kommune skal derfor ikke længere aflægge særskilt regnskab eller indrapportere anvendelsen af midlerne. Dette vil spare Holbæk Kommune for en ekstra arbejdsgang, og midlerne kan i højere grad prioriteres lokalpolitisk.

Den nationale handlingsplan for den ældre medicinske patient prioriterer blandt andet styrkede kommunale akutfunktioner og kompetenceløft i hjemmesygeplejen. De kommunale akutfunktioner skal fra 2016 leve op til Sundhedsstyrelsens faglige anbefalinger fra 2014.

Puljer

Værdighedsmilliarden

Som en del af finansloven for 2016 blev der bevilget 1 mia. kr. til kommunerne, svarende til ca. 12,3 mio. kr. for Holbæk Kommune. Kommunerne skal hver især udarbejde en værdighedspolitik. Midlerne blev første gang tilført Holbæk Kommune i august 2016, så det vil ikke være muligt at nå at anvende alle midlerne i 2016. Der må forventes en større overførsel af budgetmidler fra 2016 til 2017.

Ældrepolitik

Der blev i 2010 afsat 1 mio. kr. årligt til at implementere Ældrepolitikken. I 2017 nedlægges puljen og det resterende beløb på 0,6 mio. kr. overgår til fortsat drift af frivillighedsindsatser.

Bedre mad til de ældre

Ved budgetforlig 2016-2019 blev der afsat 0,5 mio. kr. til at sikre bedre måltider til ældre.

Ældremilliard

I forbindelse med aftalen om finansloven for 2014 blev der afsat 1 mia. kr. årligt til et varigt løft af indsatsen på det kommunale ældreområde. Indsatserne er implementeret og lagt ind i driftsbudgettet fremover. Puljen kan derfor nedlægges.

Specifikke forudsætninger for budgettet

Tabel 4b viser prisen og mængden på udvalgte aktiviteter.

Tabel 4b Pris x mængde

Aktivitet	Enhed	Mængde	Gns. pris	Mio. kr.
Indtægter fra den centrale refusionsordning				0,0
Ældreboliger				-3,9
Pleje og omsorg m.v. af ældre og handicappede				449,0
Puljer				-1,4
<u>Interne</u>				
Pulje - Fra fravær til fremmøde				-2,5
Pulje - Kastanjely - ekstern leverandør				-1,5
Pulje - Den ældre medicinske patient				-1,5
Pulje - Yderligere reduktioner på administration				-2,5
Pulje - Intern booking og Workforce Planner (selvbooking borgere)				-0,1

Pulje - klippekort				2,5
Pulje - Følgeordningen				0,8
Pulje - Virksomhedsoverdragelse (OPP Tølløse)				3,0
Pulje - Bedre mad til de ældre				0,5
Vækst og bæredygtighed (Ejendomme, forsikringer mv)				11,7
Koncernservice (Elever, IT m.m.)				26,2
Decentrale Stabe				9,5
<i>Effekt og faglig udvikling</i>				2,1
<i>Økonomi og administration</i>				5,8
<i>Ledelse - Drift</i>				1,6
Øvrig aktivitet				18,1
Aktive centre				11,9
Køkkener				-2,5
Caféer og rengøring				8,8
Madservice				0,0
Hjemmeplejen - Drift				12,6
Almindelig hjemmepleje				0,0
Hjemmeplejen Nat				7,8
Hjemmeplejen Orø				4,8
Hjemmesygepleje - Drift				27,3
Visitationen - Myndighed				174,7
<i>Kommunal leverandør</i>				151,1
Praktisk hjælp, hverdag	Timer	21.675	0,3	6,4
Personlig hjælp, dag	Timer	164.665	0,4	58,9
Personlig hjælp, lørdag/dag	Timer	28.757	0,5	13,0
Personlig hjælp, søndag og helligdag/dag	Timer	35.125	0,5	18,4
Personlig hjælp, hverdag/aften	Timer	76.927	0,5	34,7
Personlig hjælp, lørdag aften	Timer	15.417	0,5	8,3
Personlig hjælp, søndag og helligdag/aften	Timer	18.634	0,6	11,4
<i>Private leverandører</i>				23,6
Praktisk hjælp, hverdag	Timer	8.695	0,3	2,8
Personlig hjælp, dag	Timer	22.957	0,4	8,7
Personlig hjælp, lørdag/dag	Timer	3.914	0,5	1,8
Personlig hjælp, søndag og helligdag/dag	Timer	4.995	0,5	2,7
Personlig hjælp, hverdag/aften	Timer	10.228	0,5	4,8
Personlig hjælp, lørdag aften	Timer	2.021	0,6	1,1
Personlig hjælp, søndag og helligdag/aften	Timer	2.548	0,6	1,6
Plejecentre				120,2
<i>Pulje - Flere aktiviteter på Plejecentrene¹</i>				0,5
<i>Kommunal</i>				57,4
<i>Kommunulpulje - Værdigpleje af særlig udsatte demente</i>				0,6
Samsøvej	Boliger	75	366	27,4
Tølløse (Udfasning)	Boliger	6	366	2,0
Møllevang (Udfasning)	Boliger	5	366	1,7
Elmelunden	Boliger	70	366	25,6
<i>Privat</i>				40,6

DEL III Specielle bemærkninger *Udvalget Aktiv Hele Livet – Sundhed og Omsorg*

Kastanjely - Forenede Care	Boliger	50	402	20,1
OPP Tølløse (Servicelovsydelser) - Danske Diakonhjem	Boliger	54	360	19,5
OPP Tølløse (Sundhedslovsydelser) - Danske Diakonhjem	Boliger	54	17	0,9
<i>Plejehotel</i>				
Plejehotel (Gennemsnit)		52	419	21,8
Plejehotel pladser	Pladser	15	549	8,2
Midlertidige boliger	Boliger	13	366	4,8
Alm. Plejeboliger (Udfasning)	Boliger	24	366	8,8
Sygeplejesker og Specialister				11,6
Sårspecialister				3,3
Mit liv min hverdag (Rehab)				4,7
Sygeplejersker - Akutteam				3,5
Teknisk service				2,9
Brugerrelaterede Udgifter				2,7
Udbringning af dagligvarer				1,8
Selvansættelse § 93				0,9
Friplejeboliger				32,2
Fjordstjernen				25,0
Servicelovsydelser	Års-personer	48	449	21,6
Sundhedslovsydelser	Års-personer	84	41	3,4
Kildehaven				7,2
Hjemmepleje - Mellemkommunale betalinger				0,7
Plejehjem og beskyttede boliger				2,0
Ældreboliger - Mellemkommunale betalinger				2,1
Indvendig ejendomsdrift				0,3
Vækst og bæredygtighed				-0,4
Plejevederlag og hjælp til sygeartikler og lign. ved pasning af døende i eget hjem				2,7
I alt				449,7

Eventuelle differencer skyldes afrunding

1) Den kommunale andel af puljen er udmøntet til plejecentrenes basisbudgetter for 2017+

Opgaver og organisering

Ældreområdet har rammebudget på plejecentrene. Hjemmeplejen er organiseret i en bestiller-udfører-modtager model (BUM). En fælles myndighedsafdeling visiterer borgere til hjemmepleje og sygepleje i fritvalgsordningen samt til boliger på plejecentrene og andre tilbud.

Hjemmeplejen:

- 8 hjemmeplejedistrikter med tilknyttede sygeplejersker, der drives af "Holbæk Hjemmepleje"
- Hjælpen om natten leveres i hele Holbæk Kommune af den kommunale leverandør "Holbæk Hjemmepleje"
- I 2017 ændres fritvalgsordningen fra en godkendelsesmodel til en udbudsmodel

Plejecentrene:

- 4 plejecentre med i alt 156 boliger heraf 2 midlertidige pladser, der drives af Holbæk Kommune (Tølløse og Møllevang udfases 1. februar 2017)
- 1 plejecenter, som siden 1. maj 2013 er blevet drevet af Forenede Care med 50 plejeboliger, hvoraf 2 er midlertidige pladser.
- 1 plejecenter, som fra 1. februar 2017 drives af Danske Diakonhjem med 65 plejeboliger.
- Plejehotellet med 15 plejehotelboliger, 13 midlertidige boliger, 24 alm. plejeboliger (udfases løbende).
- 1 friplejehjem (Kildehaven), etableret i 2010 til yngre borgere med handicap. Friplejehjemmet drives af privat udbyder.
- 1 friplejehjem (Fjordstjernen), der er åbnet i starten af 2016 med 87 pladser, drives af privat udbyder.

Andre kommunale tilbud på ældreområdet

- 2 produktionskøkkener, der sammenlægges til 1 i løbet af 2017. Køkkenerne leverer mad til plejecentre og kommunale botilbud
- 10 caféer
- Teknisk service til blandt andet servicering af nødkald, nøgler mv.
- Dagcentertilbud og aktiviteter med frivillige

Ældreområdet samarbejder med kommunens Ældreråd, plejecentrenes Bruger- og pårørenderåd og Brugerråd, som består af frivillig arbejdskraft.

Tabel 4c viser organiseringen på politikområdet Ældre og de primære tilbud.

Tabel 4c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud	
Bevilling og Hjælpemidler	
Myndighed	Myndighed varetager bevilling af ydelser til personlig og praktisk hjælp
Udførende enheder	
Hjemmepleje og plejecentre	Holbæk kommune råder over et antal ældre- og plejeboliger - til ældre og unge og ældre pensionister
Ældreboliger	Byparken, Elnebjergcenteret, Nytorv, Rosenvænget, Elmelunden, Lersøparken, Mårsø områdecenter, Tuse lokalcenter, Åhaven og Åvang
Beskyttede boliger	Chr. Hansens Vej, Hesseløvej, Østergaardsvej og Åvang
Plejecentre område Midt	Samsøvej
Plejecentre område Øst/Vest	Møllevang, Tølløse og Elmelunden
Sygeplejersker og specialister	Sygeplejersker og specialister løser sygeplejefaglige opgaver i hele Holbæk Kommune
Private plejecentre	Danske Diakonhjem (Tølløse) Kastanjely drives af Forenede Care
Friplejeboliger	Fjordstjernen Kildehaven (Handicappede)
Caféer	Aktivitetshuset Tølløse Byparken Svinninge

Elisabethcenteret
Mårsø områdecenter
Rosenvænget Mørkøv
Stenhusbakken Holbæk
Tuse lokalcenter Tuse, Åvang Regstrup, Lersøparken Vipperød, Elmelunden Jyderup
Dagcentre – Træning og forebyggelse
Træning og forebyggelse i dagcentertilbud
Dagcentre: Samsøvej, Rosenvænget, Tølløse Aktivitetshus, Byparken-Svinninge
Aktive centre – Træning og forebyggelse
Aktiviteter ved frivillige foregår på de 13 Aktive Centre:
Stenhusbakken, Rosenvænget, Tølløse Aktivitetshus, Byparken, Elnebjergcentret, Elmelunden, Lersøcentret, Møllevang, Mårsø områdecenter, Åvang, Elisabethcentret og Tuse Lokalcenter

Voksenspecialområdet - uden for arbejdsmarkedet

Tabel 5a viser udviklingen i udgifterne fordelt på aktiviteter på Voksenspecialområdet. Tabellen viser, at budget 2017 er øget i forhold til det oprindelige budget for 2016 og regnskab 2015. Det skyldes primært, at der er overgået aktiviteter og budget fra udvalget Uddannelse og Job til Udvalget Aktiv Hele Livet – Sundhed og Omsorg i forbindelse med ny snitflade/organisationsændringen "Nytænkning af det specialiserede voksenområde".

Budgettet på Voksenspecialområdet bliver for 2018 og frem reduceret, hvilket primært skyldes vækst fra gamle "Holbæk i fællesskabsreduktioner" (HiF), samt at der i forbindelse med vedtagelsen af budget 2017 blev lagt yderligere reduktioner på det specialiserede voksenområde.

Tabel 5a Udgifter fordelt på aktivitet

Aktivitet	R 2015	B 2016	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----					
Specialpædagogisk bistand til voksne	0,4	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Indtægter fra den centrale refusionsordning	-9,7	-9,5	-9,4	-9,4	-9,4	-9,4
Pleje og omsorg m.v. af ældre og handicappede	29,3	32,3	30,3	30,3	30,3	30,3
Forebyggende indsats for ældre og handicappede	57,4	43,1	93,0	82,3	82,3	82,3
Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring	47,5	53,2	46,6	44,5	44,5	44,4
Rådgivning og rådgivningsinstitutioner	7,0	6,9	5,8	5,8	5,8	5,8
Botilbud for personer med særlige sociale problemer (§§ 109-110)	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Alkoholbehandling og behandlingshjem for alkoholskadede (sundhedslovens § 141)	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Botilbud til længerevarende ophold (§ 108)	54,4	53,4	26,0	24,2	24,2	24,2
Botilbud til midlertidigt ophold (§ 107)	33,3	22,9	40,7	39,7	39,7	39,7
Kontaktperson- og ledsageordninger (§§ 45,97-99)	2,6	2,6	5,1	5,1	5,1	5,1

Beskyttet beskæftigelse (§ 103)	11,9	12,1	11,0	11,0	11,0	11,1
Aktivitets- og samværstilbud (§ 104)	26,3	26,3	24,3	24,3	24,3	24,3
Sociale formål	1,4	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Boligydelse til pensionister - kommunal medfinansiering	0,1	0,0	0,0	-0,2	-0,2	-0,2
Boligsikring - kommunal medfinansiering	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Øvrige sociale formål	3,9	4,0	3,8	3,8	3,8	3,8
I alt	265,8	248,8	278,6	262,9	262,9	262,9

Eventuelle differencer skyldes afrunding

Udvikling på området

Botilbud (§§ 85, 107 og 108)

Udgiftsniveauet til støttekontaktpersoner, samt midlertidige og længerevarende botilbud (§§ 85, 107 og 108) har i 2015 og 2016 været større end det oprindelige budget. Der er både i 2015 og 2016 givet tillægsbevillinger, men de er ikke videreført til budget 2017 eller overslagsårene. Der er derfor i forbindelse med budget 2017 tilført budgetmidler til området, som er finansieret inden for udvalget. Udover de tilførte budgetmidler forudsætter det, at myndighed i 2016 tilpasser udgiftsniveauet ved at gennemgå samtlige sagsstammer for at sikre, at borgerne får den ydelse de har behov for – bedst og billigst. Det forventes, at handlingsplanerne fra 2016 vil medføre, at budgettet vil blive overholdt i 2017.

Tidssvarende bosteder

Befolkningen bliver ældre, også de psykisk og fysisk udviklingshæmmede borgere. Dette betyder, at forløbene bliver længere. Holbæk Kommune arbejder på at tilpasse egne bosteder, blandt andet nyopførte Søbæk Have.

Takstudvikling

Det er besluttet at indlægge en generel reduktion på 5 procentpoint i takstberegningen for 2017 på egne tilbud. En takstreduktion betyder ikke, at Holbæk Kommune vil spare et tilsvarende beløb på myndighed, da omkring halvdelen af pladserne på takstinstitutionerne sælges til andre kommuner. I 2016 er der taget en ny takststruktur i brug i forhold til Aktiv hele livets botilbud og aktivitets- og samværstilbud. Formålet med den nye takststruktur er overordnet, at borgerens individuelle behov og den indsats, der ydes, afspejles i den pris, som den anbringende kommune betaler.

Friplejeboliger

Der blev i 2016 opført nye friplejeboliger i Holbæk by. Den ændrede sammensætning og antallet af boliger betyder, at der skal være fokus på visitationspraksis. Der kan i en periode være risiko for, at der forekommer ledige pladser på kommunale botilbud, da der samlet for hele kommunen i 2016 stadig er ledige pladser.

Ekstraordinært dyre enkeltsager (§ 102)

Budgettet til sen-hjerneskedede har været presset både i 2015 og 2016. Denne budgetudfordring bliver i 2017 og frem løst inden for budgetrammen ved at anvende midler fra § 96 - BPA - Personlig hjælper.

Reduceret prisfremskrivning

Den reducerede prisfremskrivning vil betyde serviceændringer på Voksenspecialområdet. Disse ændringer vil blive taget op i de stående udvalg i januar.

Politiske puljer

Puljen "Støtte til frivilligt socialt arbejde" anvendes til at støtte frivilligt socialt arbejde efter servicelovens § 18. Den uddeles efter ansøgning til organisationer, foreninger, grupperinger samt andre, der understøtter den frivillige indsats.

Puljen "Støtte til brugerråd" understøtter brugerrådernes arbejde og fordeles til brugerrådene efter en fordelingsnøgle.

"Frivillighedspuljerne" administreres af Fællesskaberne og har til formål at støtte borgere og frivillige i udvikling og realisering af aktiviteter til gavn for fællesskabet. Det er politisk besluttet at reducere midlerne til frivillighed med 0,5 mio. kr.

Handicaprådet har en pulje på 0,2 mio. kr., der anvendes til uddeling af en årlig Handicappris, til drifts- og kørselstilskud til Dansk Handicap Forbunds organisationer, samt tilskud til handicapaktiviteter i de lokale handicaporganisationer.

Specifikke forudsætninger for budgettet

Tabel 5b viser prisen og mængden på udvalgte aktiviteter.

Tabel 5b Pris x mængde

Aktivitet	Enhed	Mængde	Gns. pris	Mio. kr.
Specialpædagogisk bistand til voksne				0,2
Indtægter fra den centrale refusionsordning				-9,4
Pleje og omsorg af handicappede				30,3
§96 - BPA - Personlig hjælper	Årspersoner	17	1.522	25,9
§32 - Friplejeboliger (Kildehaven)	Årspersoner	12	367	4,4
Støtte med socialpædagogisk sigte				93,0
Myndighed				5,0
§ 84 - Aflastning	Årspersoner	11	202	2,2
§ 102 - Sen-Hjernesgade	Årspersoner	6	462	2,8
Støttekontaktperson				78,9
§ 85 Døgn/månedsafregning	Årspersoner	111	452	50,2
§ 85 Tilbud timeafregning	Årspersoner	182	73	13,2
§ 85 Psykiatritilbud - ramme				15,5
Leverandør				
Botilbud og støttekontaktperson - område land og by				0,0
Støttekontaktperson og psykiatriområdet				8,0
<i>Ejendomme</i>				1,1
Hjælpebidler, forbrugsgoder, boligindretning og befording - Aktiv hele livet				46,6
Hjælpebidler				44,1
Støtte til køb af bil mv. (servicelovens § 114)	Stk.	54	178	9,7
Arm- og benproteser (servicelovens § 112)				2,3
Høreapparater til personer (servicelovens § 112)				0,0
Ortopædiske hjælpemidler, inkl. fodtøj (servicelovens § 112)				6,7
Inkontinens- og stomi-hjælpebidler (servicelovens § 112)				9,6
Andre hjælpemidler (servicelovens § 112)				18,0
Forbrugsgoder (servicelovens § 113)				0,1
Hjælp til boligindretning (servicelovens § 116)				1,4
Tilbagebetaling vedrørende støtte til køb af bil (servicelovens § 114)				-3,7
Bevilling og Hjælpebidler				2,5

Rådgivning og rådgivningsinstitutioner				5,8
Længerevarende botilbud				26,0
Myndighed				26,0
§ 108 - Længerevarende botilbud for personer med særlige sociale problemer	Årspersoner	32	700	22,2
§ 108 - Særlig dyre enkeltsager	Årspersoner	1	3.700	3,9
Leverandør				
Aktiv hele livet - Botilbud				-0,1
<i>Ejendomme</i>				0,1
Midlertidige botilbud				40,7
Myndighed				40,7
§ 107	Årspersoner	62	609	38,0
Særlig dyre enkeltsager	Årspersoner	1	2.700	2,7
Kontaktpersoner- og ledsagerordninger				5,1
Beskyttet beskæftigelse (§ 103)				11,0
Myndighed				11,0
Beskyttet beskæftigelse til personer med nedsat fysisk og psykisk funktionsevne	Årspersoner	109	101	11,0
Aktivitets- og samværstilbud				24,3
Myndighed				23,0
§ 104 - Aktivitets- og samværstilbud	Årspersoner	122	178	21,7
Særligt dyre enkeltsager	Årspersoner	1	1.300	1,3
Leverandør				
Aktiv hele livet – område land og by				0,9
<i>Ejendomme</i>				0,4
Sociale formål				1,3
Frivilligt socialt arbejde				3,8
<i>Puljer</i>				
Støtte til frivilligt socialt arbejde				1,8
Støtte til brugerråd				0,3
Frivillighedspuljen 2012-2016				1,6
Handicapråd				0,2
I alt				278,6

Eventuelle differencer skyldes afrunding

Opgaver og organisering

Voksenspecialområdet løser opgaver som vedrører voksne, der har nedsat fysisk og/eller psykisk funktionsevne, samt med voksne der har alvorlige sociale problemer. Nedenstående liste viser forskellige tilbud på Voksenspecialområdet:

- Botilbud for personer med særlige sociale problemer
- Botilbud, både længerevarende og midlertidige samt friplejeboliger
- Personlige hjælpeordninger, herunder kontaktperson- og ledsagerordning
- Aflastning med socialpædagogisk sigte
- Beskyttet beskæftigelse, samt aktivitets- og samværstilbud
- Hjælpemidler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring til borgere med særlige behov
- Andre merudgifter til voksne med særlige behov, for eksempel særlig dyr medicin
- Boligydelse til pensionister og boligsikring
- Frivillighed på det sociale område (§ 18 midler)

FN's handicapkonvention

Det er vigtigt for Holbæk Kommune at sikre, at vi lever op til FN's handicapkonvention. Handicapområdet består primært af rettighedsbestemte opgaver, som samtidig næsten udelukkende er "skal-opgaver". Dette betyder, at borgeren har et grundlæggende retskrav på at få ydelsen/hjælpen. Indholdet og omfanget af ydelsen/hjælpen beror på et konkret og individuelt skøn med udgangspunkt i den enkelte borgers behov.

Tabel 5c viser organiseringen på Voksenspecialområdet og de primære tilbud og giver en kort beskrivelse af hvilken målgruppe tilbuddet gælder

Tabel 5c Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud	
Myndighed	
Bevilger foranstaltninger efter serviceloven, sundhedsloven og lov om voksenspecialundervisning.	
	Aktiv hele livet
	Hjælp til særlig udsatte over 18 år, som hverken har uddannelses- eller arbejdsmarkedspotentiale, samt hjælpemidler og frivillighedsmidler.
Udfører	
Udbyder og driver tilbud for såvel Holbækborgere som borgere fra andre kommuner.	
	Aktiv hele livet
	Område Midt & Område Øst/Vest
	Tilbuddene henvender sig til voksne, som har en fysisk eller mental funktionsnedsættelse og som har brug for støtte i hverdagen. I Aktiv hele livet er der følgende udfører-tilbud:
	Søbæk Have
	Søbæk Have ligger i Jyderup og er taget i brug i 2016. Måltrettet udviklingshæmmede borgere, som har brug for moderat til omfattende støtte. Der er plads til 40 beboere, der visiteres efter almenboliglovens § 105 og servicelovens §§ 85 og 83; samt fire skærmede botilbud efter servicelovens § 108. Der er etableret et aktivitetscenter efter servicelovens § 104 med plads til 35 brugere med behov for moderat til omfattende støtte.
	Tåstrup Have og Tåstrup Stræde
	Tåstrup Have
	Tåstrup Have er et bosted måltrettet voksne psykisk udviklingshæmmede. Der er plads til 23 beboere; der visiteres efter almenboliglovens § 105 og servicelovens § 85.
	Tåstrup Stræde
	Tåstrup Stræde er et bosted for voksne med psykisk udviklingshæmning, der har forskellige former for handicap. Der er plads til 12 borgere; der visiteres efter almenboliglovens § 105 og servicelovens § 85.
Bo og Støtte	
	Bo og Støtte
	Bo og støtte består af pædagogisk uddannede hjemmevejledere, som arbejder ud fra de tre opgangsbofællesskaber i Holbæk by samt i Jyderup. Bevilling af støtte udmøntes i timer efter servicelovens § 85.
Solgården og Kig Ind	
	Solgården
	Solgården er et aktivitets- og samværstilbud beliggende i Holbæk by, primært rettet mod udviklingshæmmede, som har fået tilkendt førtidspension. Der er plads til 58 brugere i aldersgruppen 19–75 år. Alle er visiteret efter servicelovens § 104.
	Kig Ind
	Kig Ind er et klubtilbud efter servicelovens § 104, måltrettet voksne udviklingshæmmede. Holbæks borgere kan anvende Kig Ind uden forudgående visitation, hvorimod andre kommuners borgere skal visiteres.

Psykiatriske tilbud	
	Her ydes social- og omsorgsmæssig støtte til borgere med en sindslidelse eller andre alvorlige psykiske problematikker: <ul style="list-style-type: none">• Botilbud med døgndækning til borgere• Opgangsbofællesskaber• Støtte- og kontaktpersonordning• Socialpædagogisk støtte• Værestedstilbud• Akut-boliger• Akut-team

Udvalget for Klima og Miljø

Udvalget for Klima og Miljø varetager opgaver inden for tre politikområder:

- Miljø og planer
- Ejendomme
- Kommunale veje og trafik

Miljø og planer

Miljø og planer varetager opgaver inden for vandløbsområdet, miljøtilsyn, byfornyelse, naturbeskyttelse, byggesagsbehandling og lokalplaner mv.

Ejendomme

Ejendomme varetager opgaver inden for drift og vedligeholdelse af kommunale bygninger og arealer, huslejeopkrævninger mv.

Kommunale veje og trafik

Kommunale veje og trafik varetager opgaver inden for drift og vedligeholdelse af veje, vintertjeneste, kollektiv trafik og havnedrift mv.

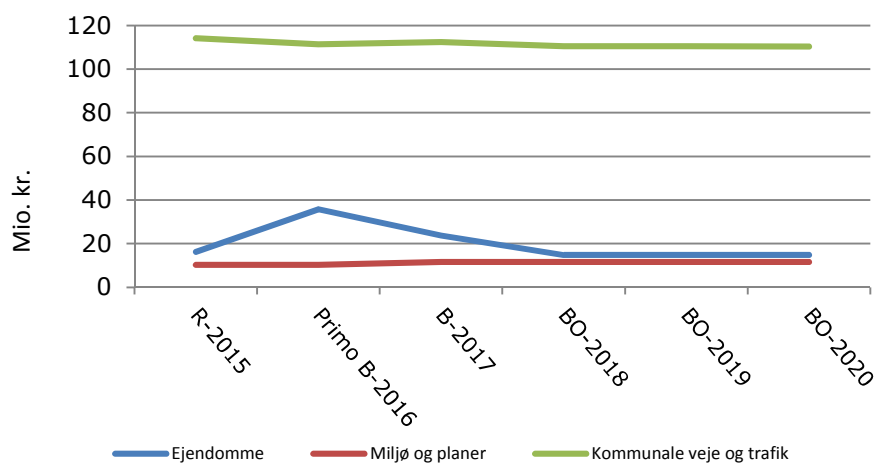
Tabel 1 Udgifter fordelt på politikområde

Politikområde	R 2015	B 2016	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----					
Miljø og planer	10,3	10,3	11,6	11,6	11,6	11,7
Ejendomme	16,3	35,9	23,8	14,8	14,8	14,8
Kommunale veje og trafik	114,1	111,3	112,4	110,5	110,5	110,3
I alt	140,7	157,3	147,8	136,9	136,9	136,8

Eventuelle differencer skyldes afrunding

Tabel 1 og nedenstående figur 1 viser udviklingen i udgifterne på Udvalget for Klima og Miljø. Den blå kurve i figuren har en top i budget 2016. Det skyldes, at budgetmidler teknisk blev midlertidigt placeret på ejendomsdrift, men senere flyttet tilbage til anlæg.

Figur 1 Driftsudgifter, netto (2017-priser, mio. kr.)

Kilde: Holbæk Kommune

Dannelse af budgettet

Nedenstående tabel 2a viser, hvad de politiske beslutninger, der er truffet siden budgetoverslaget for 2017 blev dannet, har betydet for budget 2017 og for overslagsårene 2018-2020.

På politikområdet Miljø og planer er der tilført 2,8 mio. kr. til at dække øgede udgifter til konsulenter vedrørende vandløb. På Ejendomme er der tilført 6 mio. kr. i 2017 (ikke i overslagsår) fra anlæg til vedligehold af bygninger. På Kommunale veje og trafik har sammenlægning af beredskab pr. januar 2016 med øvrige Vestsjælland betydet en merudgift, idet Holbæk Brandvæsen inden sammenlægningen var en billigere model (dog med færre tilbud).

Vej og Park har tidligere haft et budget med indarbejdet avance. Den er fjernet fra 2017, og det har krævet tilsvarende tekniske omplaceringer. Det er der rettet op på, hvilket betyder, at der er omplaceret budget fra øvrige politikområder til politikområdet Kommunale veje og trafik, hvor budgettet for Vej og Park ligger. Vej og Park skal dog fortsat effektivisere for 4,5 mio. kr. i 2017.

Tabel 2a Dannelse af budgettet

Udvalget for Klima og Miljø	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----			
Budget før ændringer	140,0	138,4	138,4	138,4
Vandløb, merudgift	1,0	1,0	1,0	1,0
Beredskab, merudgift efter sammenlægning	1,0	1,0	1,0	1,0
Tekniske omplaceringer bl.a. vedr. Vej og Park	1,7	1,5	1,5	1,5
Resterende reduktioner fra Holbæk i Fællesskab	0,0	-3,1	-3,1	-3,2
Ændringsforslag 2. behandling				
Reduceret prisfremskrivning	-1,9	-1,9	-1,9	-1,9
Flytning af midler fra anlæg til drift	6,0	0,0	0,0	0,0
Budget 2017	147,8	136,9	137,1	137,0

Eventuelle differencer skyldes afrunding

Tabel 2b Løsninger på rammereduktioner fra budget 2015 og budget 2016

	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----			
Optimering af indkøb	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Lavere elforbrug ved vejbelysning	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Optimering af service- og indkøbsaftaler	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Kollektiv trafik	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Effektivisering af Vej og Park	-4,5	-4,5	-4,5	-4,5
I alt	-13,0	-13,0	-13,0	-13,0

Vækst og Bæredygtighed – som i store træk består af Udvalget for Klima og Miljø, samt øvrig ejendomsdrift og dele af konto 6 (politikområde Administration) – har de seneste år arbejdet med at effektivisere og nedbringe udgifter. Virkningen af stram økonomistyring, løbende effektivisering og omlægning af arbejdsgange har betydet en større besparelse end forventet. Vækst og Bæredygtighed har allerede nu realiseret de budgetreduktioner, der er indarbejdet i budget 2017.

Fokusområde

Kerneområdet Vækst og Bæredygtighed – Ansvar for Fremtiden er blevet tildelt 18,9 mio. kr. i budget 2017 til dækning af særlige omkostninger. På Udvalget for Klima og Miljø er udgifter til vandløb, manglende arealoptimering og beredskab blevet dækket. Manglende arealoptimering er også blevet dækket på Udvalget Læring og Trivsel for Børn og Unge. Største post er tomgangslejen vedr. ældreboliger, som ligger på Udvalget Aktiv Hele Livet – Sundhed og Omsorg og er en del af Vækst og Bæredygtigheds ansvarsområde. Flytning af kommunens institutioner (Stenhusbakken, Møllevang, Holbæk Hus, Elmelunden og Rosenvænget) betyder en økonomisk belastning i form af tomgangsleje, indtil bygningerne bliver solgt eller anvendes til andet formål. Øget fælles fokus på området skal reducere tomgangslejen.

Miljø og planer

Tabel 3a indeholder udgifter fordelt på aktivitet. Tabellen viser regnskab for 2015, budget for 2016 og for 2017, samt budgetoverslag for perioden 2018-2020.

Tabel 3a Udgifter fordelt på aktivitet

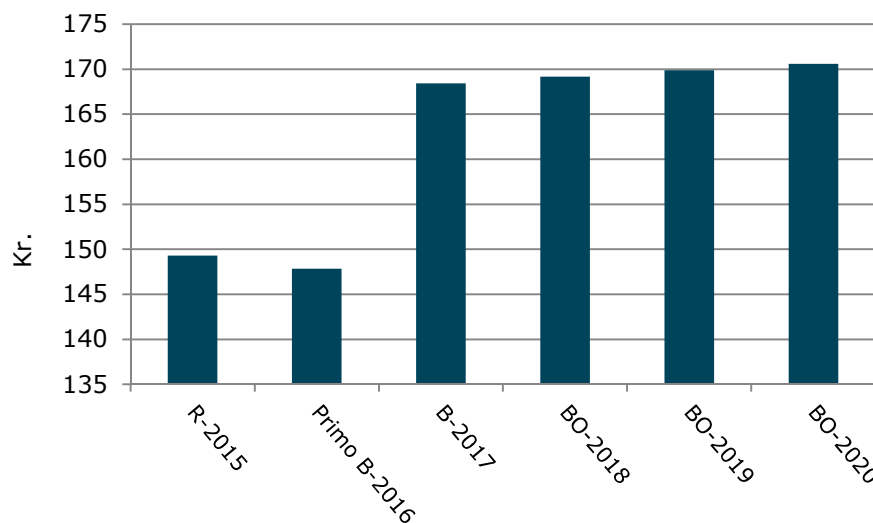
Område	R 2015	B 2016	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----					
Byfornyelse	1,3	1,4	1,3	1,3	1,3	1,3
Naturforvaltningsprojekter	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Skove	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Fælles formål	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Vedligeholdelse af vandløb	4,3	4,3	5,2	5,2	5,2	5,2
Fælles formål	0,1	-0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
Jordforurening	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Bærbare batterier	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Miljøtilsyn - virksomheder	-0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Øvrig planlægning, undersøgelser, tilsyn m.v.	2,8	2,6	2,4	2,4	2,4	2,4
Fælles Formål	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Skadedyrsbekæmpelse	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Skorstensfejerarbejde	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Diverse udgifter og indtægter	0,0	0,0	0,4	0,4	0,5	0,5
I alt	10,3	10,3	11,6	11,6	11,6	11,7

Eventuelle differencer skyldes afrunding

Af ovenstående tabel fremgår det, at der er en stigning på 1,3 mio. kr. fra budget 2016 til budget 2017 og frem, hvilket skyldes, at der er tilført ekstra midler til vedligehold af vandløb.

Figur 2 viser udgifterne pr. indbygger.

Figur 2 Udgifter pr. indbygger (2017-priser, kr.)

Kilde: Danmarks Statistik/frkm115 og folk1 samt egne beregninger

Udvikling på området

En væsentlig opgave i de kommende år er at implementere statens vand- og naturplaner, herunder at harmonisere disse med en række sektorplaner for spildevand, vandforsyning, affald, klima, varmforsyning mv.

Dertil kommer en række sektorplaner, som skal færdiggøres/gennemføres. Blandt andet:

- Revision af spildevandsplan
- Affaldsplan (godkendt ultimo 2013) – herefter at gennemføre aktiviteter for at understøtte planen
- Erhvervsaffaldsregulativ
- Indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse samt nye indvindingstilladelser
- Klimatilpasningsplan
- Strategisk energiplan og opfølgning på varmforsyningsplanen
- Udarbejde nye vandløbsregulativer

Gennemførelsen af sektorplanerne forventes at medføre øgede anlægsudgifter, samt i visse tilfælde øgede driftsudgifter. Derudover skal der fortsat arbejdes med at opnå kommuneplanens målsætning om en reduktion af CO₂ udslippet med 3 pct. pr. år.

Revision af spildevandsplan

Vandplanerne er vedtaget med nye krav og retningslinjer, og disse skal integreres i spildevandsplanen. Udvalget for Klima og Miljø besluttede i juni 2015, at kommunens spildevandsplan skal revideres med fokus på klimatilpasning.

Øget samarbejde med eksterne rådgivere/konsulenter

Vækst og Bæredygtighed har en ambition om at forny måden at administrere både vand- og naturområdet på og samarbejdet med borgere, lodsejere, foreninger m.m. på vand- og naturområdet. For at understøtte denne fornyelse er det besluttet at samarbejde med eksterne rådgivere i en periode.

I første omgang er der indgået aftale med en ekstern rådgiver vedrørende vedligehold af vandløb. Samtidig vil rådgivere bistå kommunen med at udarbejde en plan for, hvordan kommunen kan udvikle

vandløbsadministrationen til gavn for borgere, kommune og natur. Dette vil blandt andet ske på baggrund af input fra vandsynsgrupperne i kommunen.

Desuden vil eksterne rådgivere skulle bistå Holbæk Kommune i andre opgaver inden for vandløbsområdet, som for eksempel opfølgning på vandhandleplanen, vandløbsreguleringer, drænsager m.m.

Der gennemføres i 2. halvår 2016 et udbud med hensyn til ekstern bistand på vandløbsområdet. Ligeledes vil Holbæk Kommune samarbejde med eksterne rådgivere om den kommende revision af spildevandsplanen og om indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse.

Beskrivelse af Miljø og planer

Politikområdet Miljø og planer varetager opgaver inden for følgende områder:

- Forurenende virksomheder, husdyrbrug og landzonebestemmelser
- Naturbeskyttelse, vandindvinding og grundvandsbeskyttelse
- Vedligeholdelse af vandløb og forurening generelt
- Bekæmpelse af rotter og andre skadedyr
- Jordflytning og jordforurening
- Håndtering af affald
- Fysisk planlægning
- Byfornyelse
- Byggesagsbehandling
- Beredskabsopgaver, der ikke varetages af Vestsjællands Brandvæsen

Tabel 3b viser organiseringen på Miljø og Planer og de primære myndighedsopgaver enhederne udfører.

Tabel 3b Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud	
Afdelingen for Byg (Vej og Trafik er en del af politikområde Kommunale veje og trafik)	
	Byggesagsbehandling efter byggelov m.v. Sagsbehandling vedr. skimmelsvamp
Afdelingen for Virksomhed og Miljø	
	Spildevandsområdet Sagsbehandling i forbindelse med vandindvinding og grundvandsbeskyttelse Vedligehold af vandløb (Myndighed) Miljøsagsbehandling vedr. husdyrbrug og forurenende virksomheder Sagsbehandling vedr. håndtering af affald Sagsbehandling i forbindelse jordflytning og jordforurening
Afdelingen for Plan og Åben Land	
	Fysisk planlægning, dvs. lokalplaner, kommuneplantillæg og kommuneplan Tværgående planer som for eksempel klimaplan og varmeplan Landzoneforvaltning, naturforvaltning og naturpleje
Afdelingen Effekt og Medspil	
	Bekæmpelse af rotter og andre skadedyr Skorstensfejerområdet Vandløbsområdet (Drift)

Ejendomme

Tabel 4a indeholder udgifter fordelt på aktivitet. Tabellen viser regnskab for 2015, budget for 2016 og for 2017, samt budgetoverslag for perioden 2018, 2019 og 2020.

Tabel 4a Udgifter fordelt på aktivitet

Område	R 2015	B 2016	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----					
Ubestemte formål	0,6	-0,6	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Fælles formål	1,9	25,4	13,5	4,6	4,6	4,6
Beboelse	4,7	6,6	6,6	6,6	6,6	6,6
Andre faste ejendomme	0,2	0,2	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Driftssikring af boligbyggeri	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7
Kommunale specialskoler og interne skoler i dagbehandlingstilbud og på anbringelse	3,9	2,6	0,5	0,5	0,5	0,5
Specialpædagogisk bistand til voksne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Døgninstitutioner for børn og unge	0,1	0,0	0,4	0,4	0,4	0,4
Særlige dagtilbud og særlige klubber	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
Forebyggende indsats for ældre og handicappede	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Botilbud for personer med særlige sociale problemer (§§109-110)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Botilbud til længerevarende ophold (§ 108)	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
Botilbud til midlertidigt ophold (§ 107)	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
Kontaktperson- og ledsageordninger (§§ 45,97-99)	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
Beskyttet beskæftigelse (§ 103)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Aktivitets- og samværstilbud (§ 104)	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
Administrationsbygninger	0,4	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
Øvrigt forbrug på politikområde Ejendomme, fordelt på ca. 25 funktioner	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt	16,3	35,9	23,8	14,8	14,8	14,8

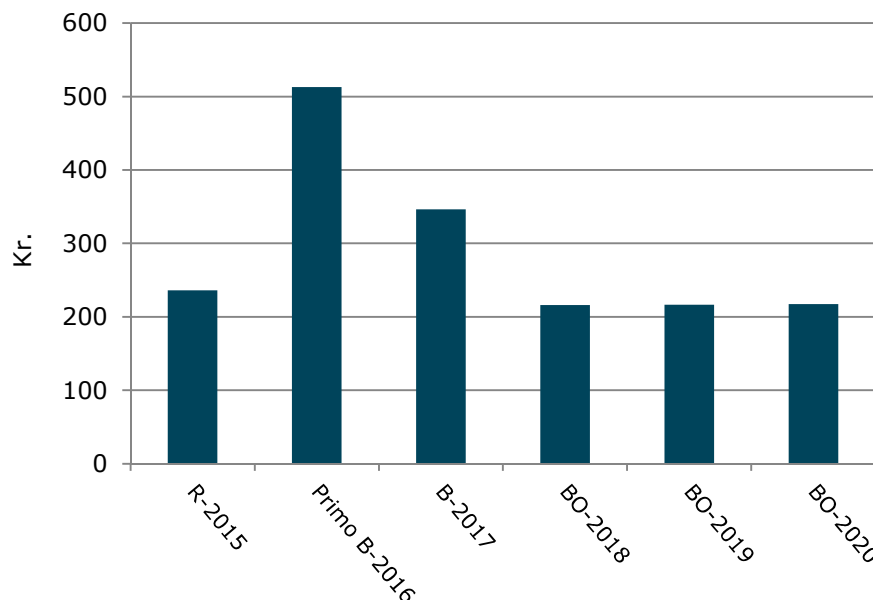
Eventuelle differencer skyldes afrunding

Af ovenstående tabel fremgår det, at der er et fald på godt 12 mio. kr. fra budget 2016 til budget 2017 og frem, hvilket skyldes en teknisk budgetændring mellem drift og anlæg. Grunden til flytningen af anlæg til drift er et ønske om at hjælpe KL, idet anlægsrammen på landsplan så ud til at blive overskredet. Ved at flytte anlægsudgifter så vi lige akkurat ikke ramte vores serviceramme, kunne vi hjælpe fællesskabet af kommuner. Allerede ved BR 1 blev anlægsbeløbet flyttet tilbage til anlæg.

For kommunale specialskoler og interne skoler i dagbehandlingstilbud er der i budget 2017 2,1 mio. kr. mindre end budget 2016. Det skyldes, at budgettet på Holbæk Seminarium er flyttet til politikområdet Administration, idet seminariet har ændret funktion fra uddannelsesinstitution til administrativ bygning.

Figur 3 viser udgifterne pr. indbygger.

Fig 3 Udgifter pr. indbygger (2017-priser, kr.)

Kilde: Danmarks Statistik/frkm115 og folk1 samt egne beregninger

Udvikling på området

Nedenfor er de væsentligste fokusområder inden for Ejendomme.

Vedligeholdelsestilstand på ejendomme, arealer og pladser

Der er fokus på at nedbringe efterslæbet på vedligeholdelse på dele af kommunens ejendomme, arealer og pladser.

Arealoptimering

I årene 2016-2019 skal kommunen reducere driftsbudgettet. I den forbindelse er arealoptimering fortsat relevant, dvs. at optimere måden vi anvender og driver kommunes arealer og bygninger. Der er opsat to mål:

1. Høj grad af bygnings- og lokaleudnyttelse
2. Effektiv ejendomsdrift (administration, drift og vedligehold)

Billigere boliger

Holbæk Kommune har fokus på at øge muligheden for, at flere borgere får mulighed for at bo i kommunen.

Beskrivelse af Ejendomme

Politikområdet Ejendomme varetager opgaver inden for følgende områder:

- Drift og vedligeholdelse af kommunale bygninger og arealer, herunder energioptimering
- Administration – herunder huslejeopkrævning – af de kommunale beboelsesejendomme og andre faste ejendomme med undtagelse af ældre- og plejeboliger

Nedenstående tabel viser organiseringen på Ejendomme og de primære drifts- og vedligeholdelsesopgaver enhederne udfører.

Tabel 4b Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud	
Afdelingen for Teknisk service	
	Drift af kommunens ejendomme, tekniske installationer og udearealer, samt servicering af brugerne med undtagelse af det specialiserede børne- og voksenområde
Afdelingen for Ejendomme og Risiko	
	Administration af ejendomme og arealer herunder forpagtning og udlejning Arealoptimering samt køb, salg og leje af ejendomme og arealer. Håndtering af relevante forsikringer og risikovurderinger
Afdelingen for Driftsbestiller	
	Håndtering af kommunens interne og eksterne leverandører i forhold til styring og administration af drift- og vedligeholdelsesopgaver på kommunens ejendomme. Afdelingen placerer en stor del af sine bestillinger internt hos Vej og Park
Afdelingen for Kommunalt Anlæg	
	Styring af anlægs- og energireoveringsprojekter

Kommunale veje og trafik

Tabel 5a indeholder udgifter fordelt på aktivitet. Tabellen viser regnskab for 2015, budget for 2016 og for 2017, samt budgetoverslag for perioden 2018-2020.

Tabel 5a Udgifter fordelt på aktivitet

Område	R 2015	B 2016	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----					
Fælles formål (by og miljø)	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Redningsberedskab	14,1	14,1	14,8	14,8	14,8	14,8
Fælles formål (transport m.m.)	-5,8	-15,2	-0,1	-2,0	-2,1	-2,3
Arbejde for fremmed regning	0,0	0,2	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Driftsbygninger og -pladser	3,0	3,0	2,1	2,1	2,1	2,1
Parkering	0,0	0,0	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Vejvedligeholdelse m.v.	53,0	57,1	49,2	49,2	49,2	49,2
Vintertjeneste	7,7	13,0	8,3	8,3	8,3	8,3
Busdrift	34,8	33,9	31,2	31,2	31,2	31,2
Færgedrift	5,4	3,2	5,3	5,3	5,3	5,3
Havne	1,4	1,4	1,8	1,8	1,8	1,8
I alt	114,1	111,3	112,4	110,5	110,5	110,3

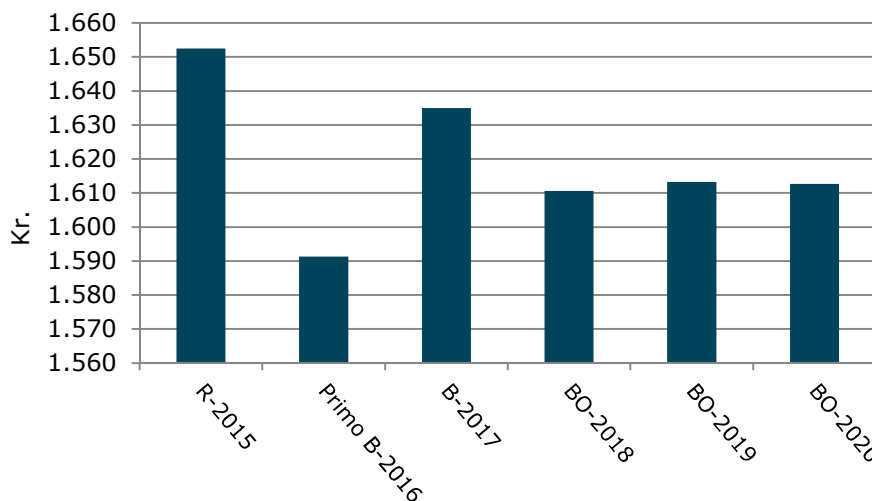
Eventuelle differencer skyldes afrunding

I budgetåret 2017 er der foretaget en omstrukturering af Vej og Parks økonomistruktur. Vej og Park skal ikke længere levere et "overskud". Dette medfører ændringer i budgettallene for Fælles formål, Arbejde for fremmed regning, Driftsbygninger og -pladser, samt Vejvedligeholdelse m.v. og Vintertjeneste.

I busdriften i budget 2017 er der indarbejdet den besparelse på 2 mio. kr., der kan henføres til omstillingsgruppens indstilling. Der er i budget 2017 indarbejdet en positiv tilbagebetaling på 0,7 mio. kr. mod 1,4 mio. kr. i budget 2016. Stigningen i budget 2017 på 2,2 mio. kr. set i forhold til budget 2016 vedr.

færgedrift kan forklares ved statens forhøjede generelle ø-tilskud (§ 20) på 1,1 mio. kr. samt en budgetteknisk ændring på 1 mio. kr. Figur 4 viser udgifterne pr. indbygger.

Figur 4 Udgifter pr. indbygger (2017-priser, kr.)

Kilde: Danmarks Statistik/frkm115 og folk1 samt egne beregninger

Udvikling på området

Nedenfor er de væsentligste fokusområder for Kommunale veje og trafik oplistet.

Vedligeholdelsestilstand på veje, fortove og stier

Der er fokus på at nedbringe vedligeholdelseefterslæbet på dele af kommunens aktiviteter – veje, fortove og stier.

Redningsberedskabet

Redningsberedskabet (Holbæk Brandvæsen) blev 1. januar 2016 sammenlagt med beredskaberne i fem nabokommuner til Vestsjællands Brandvæsen. Ved sammenlægningen har Holbæk Kommune fået øgede udgifter til redningsberedskabet, men er også blevet del af et mere robust og fremtidssikret beredskab – blandt andet i forbindelse med klimaudfordringer.

Kollektiv trafik

Der er fokus på en effektiv og brugervenlig organisering af kommunens kollektive trafik, inkl. Flextrafik.

Beskrivelse af Kommunale veje og trafik

Politikområdet Kommunale veje og trafik varetager opgaver inden for følgende områder:

- Drift og vedligehold af veje – herunder parkeringskontrol
- Vintertjeneste - kollektiv trafik – herunder busdrift, handicapbefordring og Orø-færgen
- Havnedrift – herunder skibsafgifter og pladsleje
- Redningsberedskabet

Nedenstående tabel viser organiseringen på Kommunale veje og trafik og de primære drifts- og anlægsopgaver, enhederne udfører.

Tabel 5b Organisering og tilbud

Hoved- og underområder og tilbud	
Afdelingen for Byg, Vej og Trafik (Byg er en del af politikområdet Miljø og planer)	
	Administration af vejlovgivning på offentlige veje og på private fællesveje. Råden over vejareal. Parkeringsservice
Afdelingen for Vej og Park	
	Entreprenørvirksomhed, som har været i udbud på tre områder. Kontrakt med Kommunal Drift (pasning af grønne arealer, parker, idrætsanlæg og vandløb). Drift og vedligehold af vejarealer og fortove. Drift og vedligehold af Orøfærgen
Afdelingen for Effekt og Medspil	
	Administration af beredskabsområdet (de opgaver som Vestsjællands Brandvæsen ikke varetager) og den overordnede koordinering af samarbejdet mellem Holbæk Kommune og Vestsjællands Brandvæsen
Afdelingen for Driftsbestiller	
	Håndtering af kommunens interne og eksterne leverandører i forhold til styring og administration af drifts- og vedligeholdelsesopgaver på kommunens veje og arealer. Derudover håndteres kollektiv trafik, udbud af visiteret befordring samt flextrafik. Anlæg af veje, stier og fortove. Belysning og trafiksikkerhed

Udvalget Kultur, Fritid og Fællesskab

Udvalget Kultur, Fritid og Fællesskab varetager opgaver inden for kultur og fritid, f.eks. biblioteker, idrætsfaciliteter og grønne områder, folkeoplysningsområdet, musikskole og lystbådehavne.

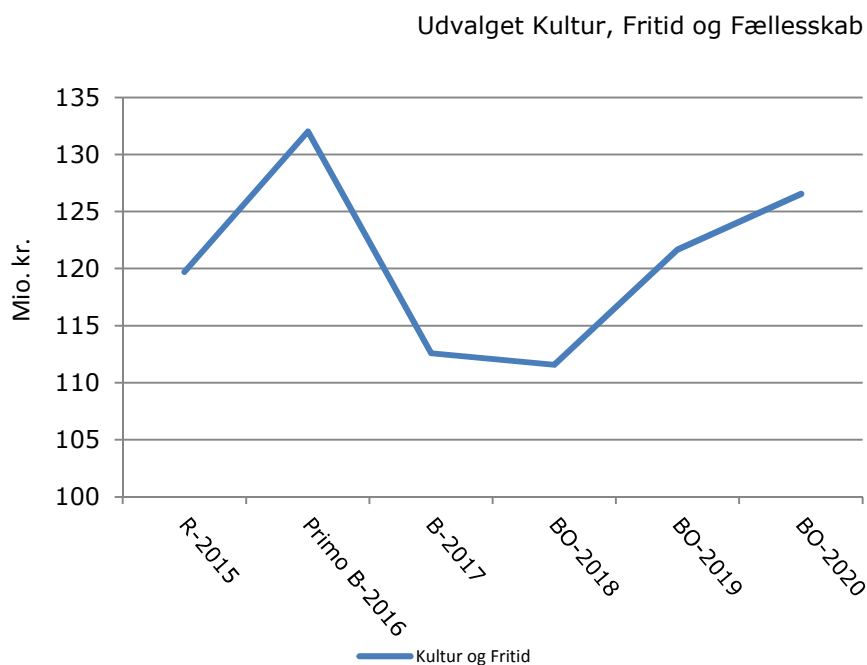
Tabel 1 Udgifter fordelt på politikområde

Politikområde	R 2015	B 2016	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----					
Kultur og fritid	119,7	131,6	112,6	111,6	121,7	126,6
I alt	119,7	131,6	112,6	111,6	121,7	126,6

Eventuelle differencer skyldes afrunding

Tabel 1 og nedenstående figur 1 viser udviklingen i udgifterne. De mest markante ændringer på området er, at der er indarbejdet driftsudgifter til idrætsanlæg i Holbæk by fra 2016. Budgettet for Holbæk Sportsby er midlertidigt omfordelt i 2017 og 2018, men ligger igen under Kultur, Fritid og Fællesskabs budget i 2019 og 2020. At beløbene i budgettet stiger og falder skyldes tekniske omplaceringer af f.eks. Vej og Park og Holbæk Sportsby. Budgetreduktioner har formindsket den oprindelige ramme med 2,9 mio. kr.

Figur 1 Driftsudgifter, netto (2017-priser, mio. kr.)

Kilde: Holbæk kommune

Dannelse af budgettet

Tabel 2a viser hvad de politiske beslutninger, der er truffet siden budgetoverslaget for 2017 blev dannet, har betydet for budget 2017 og overslagsårene 2018, 2019 og 2020.

Tabel 2a Dannelse af budgettet

Udvalget Kultur, Fritid og Fællesskab	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----			
Budget før ændringer	129,4	128,6	128,6	128,6
Teknisk omplacering af arealoptimering	-1,4	-1,7	-1,9	-1,9
Teknisk omplacering af Vej og Park	-2,6	-2,6	-2,6	-2,6
Teknisk omplacering af løn til politikområde Administration	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Omfordeling af Holbæk Sportsby	-10,0	-10,0	-	-
Ændringsforslag 2. behandling				
Rammebesparelse, som udmøntes af udvalget	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
Styrkelse af maritime udvikling i Holbæk Havn	0,5	0,5	0,5	0,5
Teaterfestival i 2020			0,3	5,2
Reduceret prisfremskrivning	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Budget 2017	112,6	111,6	121,7	126,6

Eventuel difference skyldes afrunding

Kultur og fritid

Tabel 3a indeholder udgifter fordelt på aktivitet. Tabellen viser regnskab for 2015, budget for 2016 og for 2017, samt budgetoverslag for 2018, 2019 og 2020.

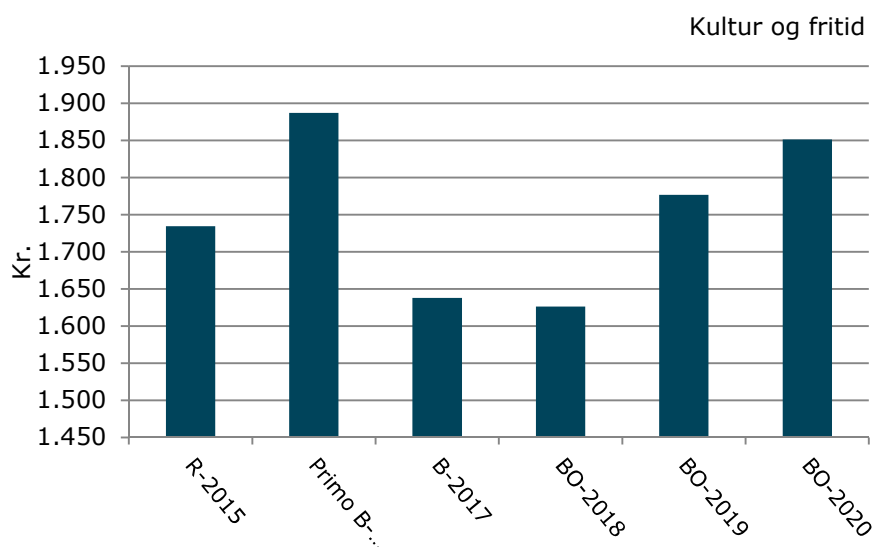
Tabel 3a Udgifter fordelt på aktivitet

Område	R 2015	B 2016	B 2017	BO 2018	BO 2019	BO 2020
	----- i 2017-priser, mio. kr. -----					
Grønne områder og naturpladser	6,0	6,5	5,1	5,1	5,1	5,1
Stadion og idrætsanlæg	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Andre fritidsfaciliteter	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Lystbådehavne m.v.	0,1	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Idrætsfaciliteter for børn og unge	32,6	40,4	25,0	24,8	34,6	34,6
Folkebiblioteker	29,9	29,7	28,8	28,0	28,0	28,0
Museer	9,0	8,8	8,7	8,7	8,7	8,7
Teatre	4,9	4,7	5,4	5,4	5,7	10,6
Musikarrangementer	8,3	7,9	7,8	7,8	7,8	7,8
Andre kulturelle opgaver	13,3	15,9	14,5	14,3	14,3	14,3
Fælles formål	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Folkeoplysende voksenundervisning	4,3	3,7	3,7	3,7	3,7	3,7
Frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde	5,0	6,1	6,1	6,1	6,1	6,1
Lokaletilskud	3,4	3,7	3,4	3,7	3,7	3,7
Fritidsaktiviteter uden for folkeoplysningsloven	1,3	2,4	1,3	1,3	1,3	1,3
Ungdomsskolevirksomhed	0,0	0,4	0,9	0,9	0,9	0,9
I alt	119,7	132,0	112,6	111,6	121,7	126,6

Eventuelle differencer skyldes afrunding

Figur 2 viser udgifterne pr. indbygger.

Figur 2 Udgifter pr. indbygger (2017-priser, kr.)

Kilde: Danmarks Statistik/frkm115 og folk1 samt egne beregninger

Udvikling på området

Fundraising

Holbæk Kommune anvender færre udgifter pr. indbygger sammenlignet med øvrige kommuner i landet. Kultur og Fritid arbejder derfor på at fundraise midler til projekter (f.eks. Brorfelde Observatorium, Værftet, Horizon, Kunstbro, landsdækkende Images kulturprojekt og kunstgræsbaner).

Den øgede konkurrence mellem kommunerne bevirker, at der er øget fokus på planlægning og udførelse af events. Såvel de helt store, såsom Pinsetræf, som mindre events, der kommer til løbende, f.eks. Middelalderfestival, Tv2 på Tour og DM i triatlon.

Beskrivelse af Kultur og fritid

Politikområdet Kultur og fritid dækker følgende aktiviteter:

- Fritidsfaciliteter
- Folkebibliotek / biblioteksvæsen
- Museum
- Musikskole
- Andre kulturelle opgaver (herunder uddannelse, dannelse og formidling)
- Folkeoplysning
- Brorfelde Observatorium
- Idrætsanlæg og haller
- Teater og kunst
- Kultur- og forsamlingshuse
- Grønne arealer herunder parker, kolonihaver og fortidsminder
- Naturpleje og naturvejledning
- Lystbådehavne

Fritidsfaciliteterne består af 20 idrætshaller, 19 idrætsanlæg samt Fælledens baner, ni tennisanlæg, to svømmehaller og ét friluftsbad.

Herudover gives der driftstilskud til Musikhuset Elværket og Kulturkasernen, Andelslandsbyen Nyvang, de to egnsteatre Holbæk Teater og Teatret Fairplay, samt til aktiviteter i regi af foreningen Sidesporet (Skøjtebane, Tyrkisk bad, Blå flag, musikklub m.v.), samt en række øvrige foreninger. Hertil kommer drift og vedligeholdelse af kommunens parker, grønne områder, strande og skove mv.

Biblioteksområdet er organiseret med et hovedbibliotek og tre filialer, samt Stadsarkiv/lokalhistoriske arkiver. Biblioteket er den eneste lovpligtige kulturinstitution i kommunen og har til formål at fremme oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet ved at stille bøger, tidsskrifter, lydbøger og andre egnede materialer til rådighed.

Holbæk Museum er fusioneret med de øvrige statsanerkendte kulturhistoriske museer i seks kommuner og er en selvejende institution, der delvist drives på grundlag af kommunalt tilskud. Et statsanerkendt museum skal foretage indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling.

Der er en musikskole i Holbæk Kommune med brugerbestyrelse. Det samme gør sig gældende for Kulturkasernen. Andre kulturelle opgaver omfatter naturvejledning, deltagelse i Kulturregion Midt- og Vestsjælland (kulturaftalen), kulturelle aktiviteter, de frie kulturmidler og børneteater. Der arbejdes også tæt sammen med Holbæk Erhvervsforum omkring udvikling af turisme – bl.a. gennem koordinering og en stigende professionalisering af eventhåndtering.

Brorfelde Observatorium er kulturområdets yngste organisation og arbejder med formidling og oplevelser inden for natur og naturvidenskaber. Folkeoplysningsområdet dækker over 16 aftenskoler og ca. 450 foreninger.

Tabel 3b viser organiseringen på politikområdet, samt de opgaver enhederne udfører.

Tabel 3b Organisering og tilbud

Hoved- og underområder	
Kultur- og Fritidssekretariatet	
Varetager administration og udvikling af kultur- og fritidsområdet (læring og dannelse, understøttelse af kultur- og fritidstilbud og events til kommunens borgere, brugere, turister og erhvervsliv/detailhandel). Administrationen – herunder udbetaling af tilskud – for følgende sports- og fritidstilbud er også placeret i Kultur- og Fritidssekretariatet:	
	10 kommunale idrætshaller
	10 selvejende idrætshaller (modtager tilskud)
	19 idrætsanlæg samt Fælledens baner
	9 tennisanlæg
	2 svømmehaller – hvoraf 1 er selvejende og modtager tilskud, og 1 friluftsbad
Biblioteket	
Har til formål at fremme oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet ved at stille bøger, tidsskrifter, lydbøger og andre egnede materialer til rådighed, såsom musikbærende materialer og elektroniske informationsressourcer, herunder internet og multimedier.	
	Holbæk Bibliotek
	Jyderup Bibliotek
	Svinninge Bibliotek
	Tølløse Bibliotek
	Stadsarkiv/lokalhistoriske arkiver
Musikskolen	

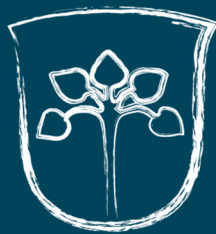
Tilbyder undervisning i musik til børn og unge samt voksne. Musikskolen har til formål at udvikle og fremme elevernes musikalske evner og kundskaber gennem sine undervisningstilbud samt at virke til fremme af det lokale musikmiljø.

Kulturkasernen

Skaber nødvendige fysiske rammer med henblik på, at mange foreninger kan udvikle og arbejde med deres interesser (billedkunst, musik, teater, madklubber m.v.).

Brorfelde Observatorium

Brorfeldes opgaver er at involvere og skabe interesse for den nære natur, det uendelige rum og for de videnskaber, der søger at forklare, hvordan verden hænger sammen. Med utraditionelle og nytænkende formidlingsmetoder vil Brorfelde udfordre alle sanser hos mennesker i alle aldre. Målet er at skabe læring gennem oplevelser, inspiration og engagement.

HOLBÆK KOMMUNE ØKONOMI

Kanalstræde 2
4300 Holbæk